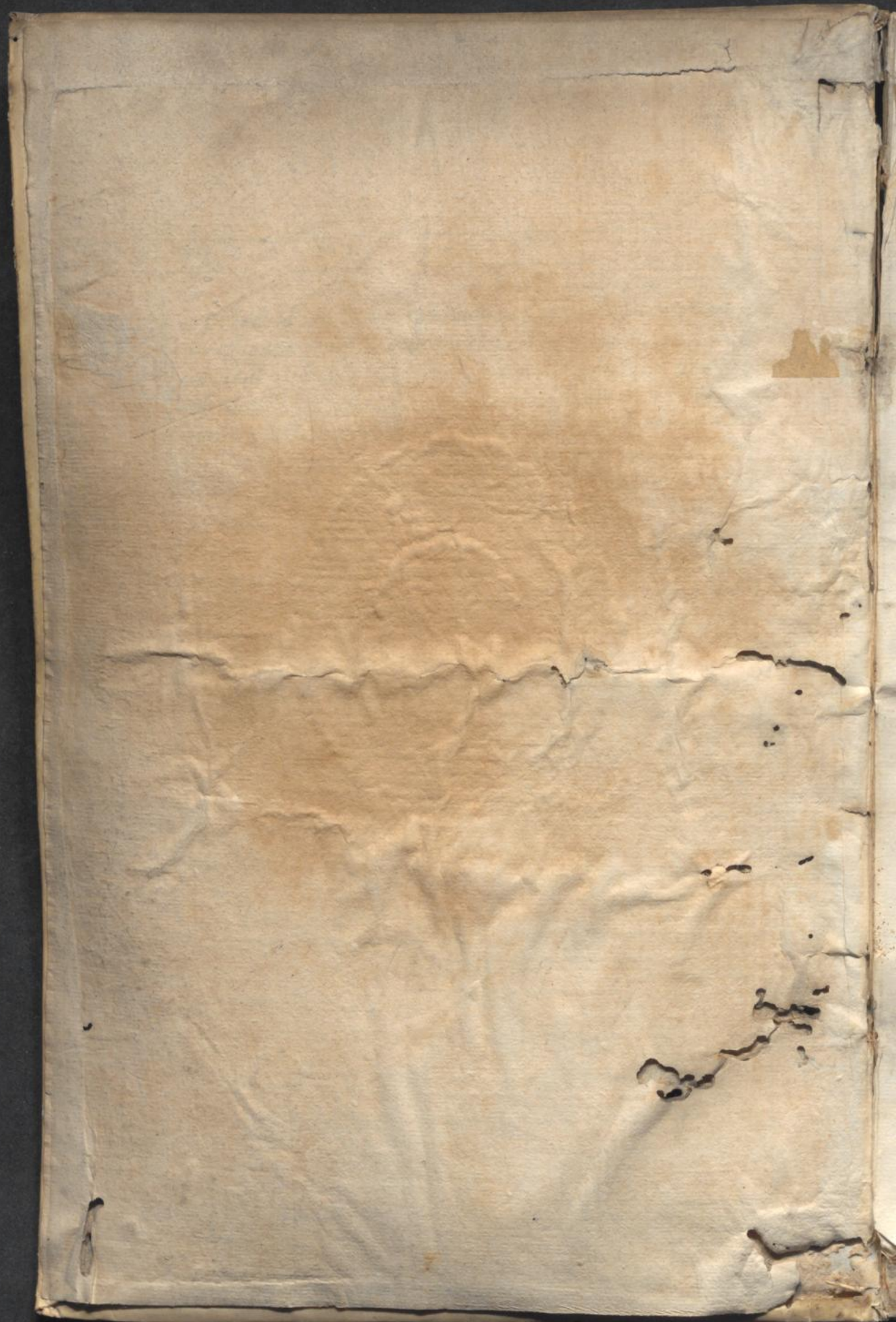

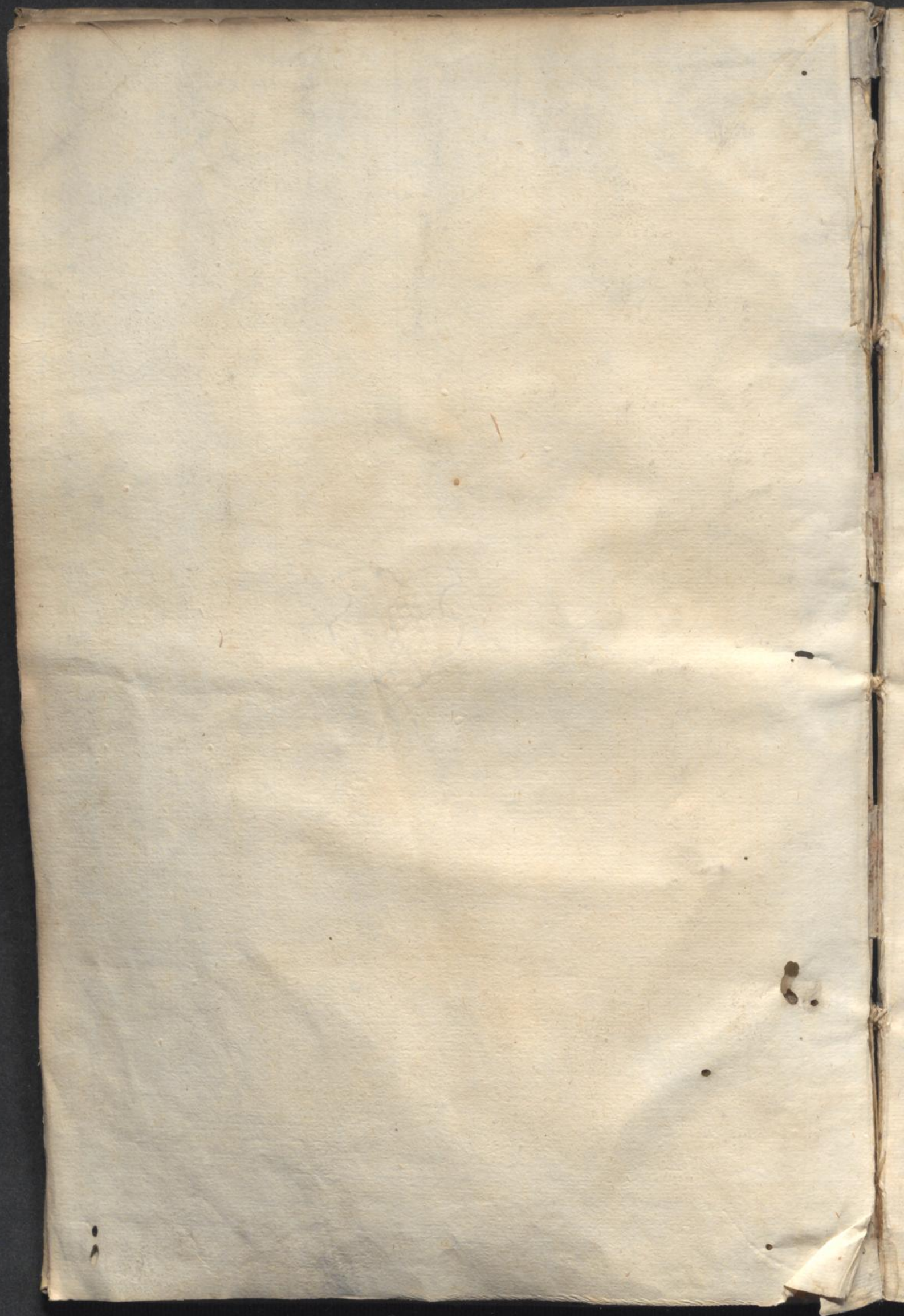
Wiener Stadt-Bibliothek.

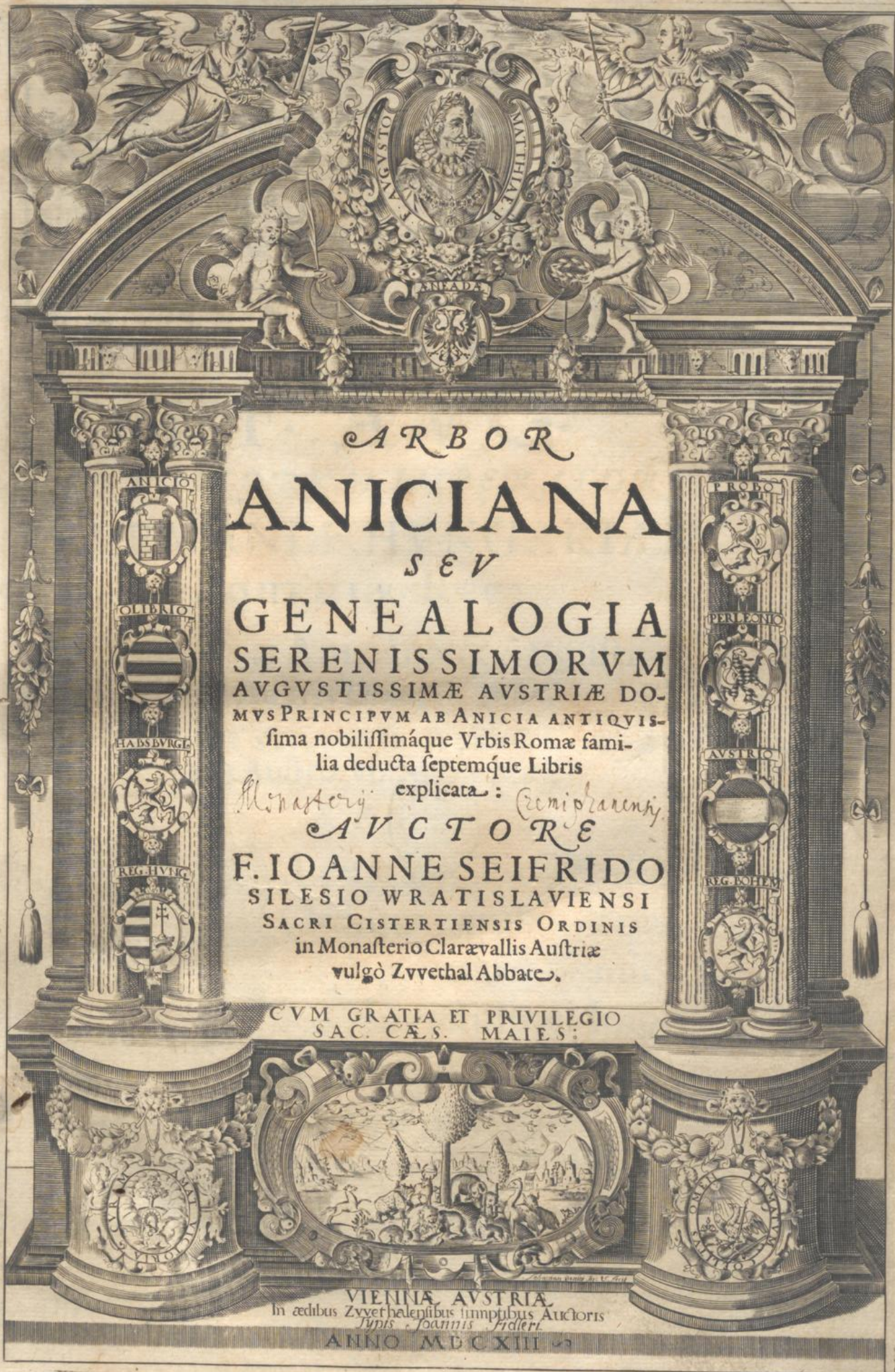
6503/A-3 B

J. No. 23079.

ARBOR
ANICIANA
SEV

GENEALOGIA
SERENISSIMORVM
AVGVSTISSIMÆ AVSTRIÆ DO-
MVS PRINCIPVM AB ANICIA ANTIQVIS-
sima nobilissimâque Vrbis Romæ fami-
lia deducta septemque Libris

Monasterij explicata: *Remipræsentij*

AVCTORE
F. IOANNE SEIFRIDO
SILESIO WRATISLAVIENSI
SACRI CISTERTIENSIS ORDINIS
in Monasterio Clarævallis Austriæ
vulgò Zvethal Abbate.

CVM GRATIA ET PRIVILEGIO
SAC. CÆS. MAIES:

VIENNA AVSTRIA
In ædibus Zvethalensibus sumptibus Auctoris
Typis Joannis Friderici
ANNO MDCXIII

LIBROR

ANICIANA

232

GENEALOGIA

SERENISSIMORVM

AVGV TISSIM AVGVSTVS DO

MY PATRIS HENRICH AVGVSTVS

INNOVATIONVM Vnde hinc sunt

in deditur ad magis hinc

ANNO 1693

ET IOHANNES PERKINS

STATIONER WATSON

STREET CANTON

MASSACHUSETTS

U.S. DEPT. OF COMMERCE

PAID BY THE

MATTHIAE
P. F. AVG.

ROMANORVM IMPERATORI
GERMANIÆ, HVNGARIÆ,
BOHEMIÆ REGI

Nobilissimæ Anicianæ & Augustis-
simæ Austriæ Domûs Culmini

F. IOANNES SEIFRIDVS ABBAS CLARÆ-
vallis Austriæ, vulgò Zwethal.

S. F. P.

SACRVM Cisterciensium
Ordinem, multis & om-
ninò præclaris nomini-
bus, Invictissime Impe-
rator, cùm S. C. Majesta-
ti vestræ, tum vniuersis clarissimæ &
augustissimæ Austriæ Domûs Princi-
pibus, devinctissimum esse, justè infi-

*Necessitudo
inter Domū
Austriam &
Ord. Cister-
tiensem.*

ciari poterit nemo, qui tantæ necessitudinis rationes perceperit.

Principiò enim, vt hinc exordiar, ea semper fuit Habsburgiorum Austriorum erga hanc sacram familiam benevolentia, ea liberalitas & munificentia, ea in conservandis factis tectis privilegijs & immunitatibus nostris cura & sollicitudo, vt nō solū Monasteria priscorum Regum & Principū pietate ac munificentia exstructa, atq; huic S. Ordini nostro dicata, vnicè foverint, liberalissimè magnificentissimèque auxerint ac dotârint: sed etiam nova crexerint, vetera restaurârint, vniuersa amplissimo beneficentiæ sinu fuerint complexi. Longum esset, Sacratissime Cæsar, singulos hîc enumerare; vnū duntaxat Rudolphum Primum Imp. proferam: à quo ad posteros, sicut perennia Augustæ dignitatis insignia, ita non intermoritura rarissimæ pietatis exempla sunt propagata. Hic vnus pro cunctis docebit, quantum ipse
semper

semper Sacro Cisterciensi Ordini detulerit, ac proinde quantum nos generose eius posteritati debeamus. Non humile, non vulgare, sed Augustum, sed Imperatorium hac de re producam testimonium, non ab homine privato acceptum, sed ab ipso Cesare prolatum; non ex annalibus & chronicis peti- tum, sed ex ipsius Rudolphi litteris de- scriptum. Sanè me felicem, me bea- tum reputo, qui tanto dignatus & di- tatus sum thesauro, tam raro, tam cha- ro; Epistolis, inquam, Rudolphi Primi, quas in perscrutandis veterum manu- scriptorum voluminibus in Bibliothe- ca Monasterij S. Crucis manu vetu- sta in membrana exaratas, numero suprà centum & quinquaginta reperi. Crede mihi, MATTHIA Imperator optime, majori exulto letitia ob reper- tas has Epistolas, quàm si reperissem anulum illum ex auro, quod Magi obtulerant CHRISTO, fabrefactum; quo nēpè insolitum radijs emicantibus

Epistolæ Ru-
dolphi I. ab
auctore re-
pertæ.

Mira de
anulo au-
reo Friderici
III. Regis
Romano-
rum.

Libro 5.
cap. 4.

splendescente Progenitores vestri cer-
tæ victoriæ spem ac præsagium capere
solebant: quem à Friderico III. Rudol-
phi I. nepote aræ impositum (dum co-
ràm ipso res divina ageretur ante in-
eundum cum Ludovico Bavaroprae-
lium) ex oculis omnium evanuisse, &
tandem post multos annos in Austria
repertum, & Alberto Contracto obla-
tum, ab eodem magno animi gaudio
avidissimè acceptatum fuisse, vetus
Chronicorum liber MS. ex eadem Mo-
nasterij S. Crucis Bibliotheca à me eru-
tus, planè attestatur. Verùm an hic præ-
sagus & jure preciosus anulus inter
vetera Serenissimæ Austriæ Domûs
monumenta adhuc extet & asservetur,
equidem ignoro: de Epistolis verò Ru-
dolphi Augusti memoratis, tandem à
blattis, tineis & pulvere ex diuturnis
tenebris in lucem vendicatis, jure &
merito nimium quantum gaudeo, me-
cùmque, vt confido, gavisuri sunt om-
nes rerum antiquarum studiosi.

In

In his igitur Epistolis crebra hinc inde sparsa sunt non leviter impressa vestigia, ex quibus clarè perspicui potest, Rudolphum ergà vitæ nostræ institutum propensissimo animo benevolentissimóque fuisse : quippe qui præter spem & expectationem ad sublimè Romani Imperij fastigium provectus, nihil antiquius habuisse videtur, quàm ad Cistertienses suos quanto- cyùs recurrere, eorùmq; preces & suffragationem apud DEVM pro stabiliendis Imperij sui exordijs implorare. Extat ea de re Epistola brevis ab ipso scripta ad omnes Abbates Sacri Ordinis nostri Cistertij congregatos, hunc in modum.

Epistola Rudolphi I. Imp. ad Cistertiensē Capitulum Generale.

Epistola 53.

Assumpti divinitus ad Romani Imperij dirigenda molimina, dum in eminentis specula celsitudine, cui nos manus DOMINI virtuosè præfecit, ad deorsum subjacentis abyssi faciem oculos retorquemus : dum incultum hætenus agrum eiusdem Imperij circumquaque prospicimus tempestatum insurgentium densitate quotidie sylvescentem : quòdam nimium timore, pariter & tremore demittimur ex præmissis inserta formidine merito trepidantes. Verum rejectis interdum, ad nostræ primitivæ sublimationis auspicia nostræ considerationis obtutibus; attendentes, quòd manus Altissimi de tam
humi-

humilis loci tugurio ad tam celsa, tam fastigiosa palatia nos provexit; in eo cuius admiranda potentia dat per gratiam esse stabilia, quæ sunt fragilia per naturam, nostræ fiduciæ spem locamus, præsumentes fiducialiter, quòd opus, quod omnipotentia suæ dignoscitur ineffabili dispensatione contextum, felici præagio consummabit. Porro cum ad hoc justorum preces assiduas nobis summopere necessarias æstimemus, Devotionem vestram attentius exhortamur, quatenus debita gratitudine diligentius advertentes, quòd in vestris agendis Regia vobis Celsitudo libenter aspirat, piarum orationum vestrarum suffragijs nos divinæ misericordiæ commendetis.

Cistertiensis
Abbas Gene-
ralis rescribit
Rudolpho I.
Imp.

Hactenus Rudolphi Epistola ad
vniuersos Ordinis nostri Abbates Cister-
tertij congregatos, cui ex persona eo-
rundem quamprimùm respondit, qui
præfuit sacris illis comitijs, Cister-
tiensis Abbas hac, quæ sequitur, Epistolâ:

Epistola 29.

Serenissimo Rudolpho Romanorum Regi
electo, Frater Ioannes in illo feliciter
agere, qui Regibus dat
salutem.

Sublimitatis Regiæ vestræ litteras susceptas cum reue-
rentia debita, legi feci coràm Fratribus de diversis mundi par-
tibus congregatis. Et quia eadem quasi duplici fungentes of-
ficio nostrorum Fratrum vestræ Excellentiae deuotorum exhi-
beri vobis deuotarum orationum suffragia postulabant; &
vos eorundem singularem Dominum, dilectorem præci-
puum, & prouisorem munificum testabantur, non solum au-
ditæ fuerunt libentiùs & gratiùs intellectæ; verum etiam
ipsarum petitio efficaciter & hilariter meruit exaudiri. No-
uerit igitur vestra Serenitas, quòd pro vestra conservatio-

ne sa-

ne salutis pariter & augmento, pro Illustrissima Domina ANNA, vestrae Magnificentiae particeps & consorte; nec non pro praeclarissima vestra prole, vniuersis & singulis fratribus totius Ordinis nostri, Missae & aliarum orationum suffragia sunt imposita & iuncta, ab eisdem eò libentius & celerius divinae clementiae offerenda, quo vos patrem recognoscunt beneuolum, & ipsorum feruidum Zelatorem: quos, licet ex abundanti, vestrae Excellentiae propius recomendo; pro indultis eisdem gratijs & favoribus ad gratiarum vobis multiplices actiones assurgens: paratus nihilominus eapromptiori animo juxta modum facultatis propriae, effectu prosequente complere, quae accepta non vero vestrae beneplacito voluntatis.

Manifestum igitur evadit ex his duabus Epistolis, vt caeteras omittam, Rudolphum non solum summo amore ac planè animo paterno profecutum fuisse; sed etiam maximis beneficijs & immunitatibus exornasse, Sacram familiam Cisterciensem; adeò vt etiam potuerit nomine debitae gratitudinis ab ipsa exigere, devotarum auxilia orationum. Quam sanè singularem animi propensionem & benevolentiam ergà memoratum Ordinem, vnà cum Imperio Romano, ac caeteris virtutibus familiae Habsburgiae Austriae proprijs &

annatis , à Rudolpho ad posteros suos propagatam , & tandem recto sanguinis fluxu ad te, MATTHIA Imperatorum generosissime, derivatam esse; & multis ac claris hætenùs experimentis edocti sumus; & in eadem te usque ad supremum vitæ diem perseveraturum, nullo pacto dubitamus. Satis igitur vetus & ampla necessitudinis ratio superest , qua debitæ gratitudinis nomine Augustissimæ Austriæ Domui, vniversus Ordo Cisterciensis singulariter est obstrictus.

Sed ad ipsa Cisterciensis instituti incunabula veniamus , altioresque tantæ necessitudinis rationes exquiramus. Constat quippè ad eosdem planè fontes , à quibus Serenissima Austria familia promanavit , spiritualis generis sui claritatem referre Ordinem Cisterciensem. Est enim D. Benedicti charissima & clarissima Soboles, quam ipse sacris suis institutionibus in singulare

Virgi-

Virginis Deiparæ obsequium & sanctæ
matris Ecclesiæ decus ac columnen par-
turivit. Fuit autem S. Benedictus fa-
miliæ Aniciæ & Probæ germen: quam
per Olybriam ac Perleoniam gentem
in Habsburgiam Austriam derivatam,
in eaque fascibus & sceptris Imperij in-
Occidēte, quæ dudum in Oriente mo-
derata fuerat, restitutā esse, infrā mani-
festis validisque argumentis convin-
cemus. Quocircā cū ex eādē stirpe,
ex qua Domus Austria orta est, oriun-
dus fuerit parēs ac legifer noster D. Be-
nedictus; consequitur inter Domum
Austriam & Ordinem Cistertiensem,
sicut & inter cæteras familias Religio-
sas, quæ ex D. Benedicti schola & disci-
plina prodierunt, cognationem quan-
dam saltem quasi spirituales interce-
dere oportere.

Deindē cū religiosæ vitæ institu-
tum non solum in ijs rebus quæ ad ani-
mum pietate imbuendum morēsque
formandos spectāt, sed etiam in ijs quæ

S. Benedictus
fuit germen
familiæ Anici-
ciæ.

Domus Bur-
gundica fun-
datrix Ci-
stertiensis
Ordinis.

Cistertium
mater Cister-
tensis Ordi-
nis.

Odo Dux
Burgundiae
fundator
Cistercij.

S. Leopoldus
primus Ci-
stertensem
Ordinem in
Austriam
induxit.

ad corpus vitamque propagandam & tuendam pertinent, consistat: Spiritualem quidem ortum ut diximus est familia Anicia, corporum vero seu temporalem, ut ita dicam, est Domo Burgundica Ordo trahit Cisterciensis. Vniuersi enim Ordinis mater & caput Cistertium, à quo cetera omnia Cisterciensia Monasteria fluxerunt & dependent, in Burgundia à Duce Burgundiae Odone aedificatum dotatumque est. Quare cum familia Burgundica jam successione & hereditate transierit in Domum Austriacam: æquo etiam congruum est, ut Cistertium & Ordo, qui ex eo profluxit, quicquid à Burgundis Ducibus olim accepit, hoc totum nunc ac deinceps Domui Austriacae acceptum referat.

Quod si porro de eiusdem Ordinis incremento loqui velimus, quantum non debet D. Leopoldo? quantum non filiis eius? quorum ille primus hoc vitae institutum in hasce regiones indu-

xit & plantavit, hi verò etiam sunt
amplexati. Excitatus enim Christia-
nissimus Princeps fama sanctitatis &
doctrinæ D. Bernardi, filiisque sui Ot-
thonis hortatu persuasus, annis ab-
hinc fere quingentis, quarto à Vien-
na lapide in nemore Viennensi accitis
è Morimundo fratribus Monasterium
D. Virgini sacrum sub titulo victorio-
sissimæ Crucis construxit, annuisque
redditibus locupletavit: à quo deindè
pleraque in Austria eiusdem Ordinis
Monasteria, quorum olim circiter vn-
decim fuere, tanquam filia à matre sua
processerunt. Filius verò eius Ottho
non solum hoc religiosæ vitæ genus est
amplexus; sed etiam adeò in eo tantos
pietatis studio vitæque sanctimonia
progressus fecit, vt in primo illo Ordi-
nis flore, feracissimoq; sanctissimorum
virorum sæculo, præ cæteris dignus sit
habitus, qui Monasterio Morimun-
densi, quod vnum est è quatuor primis
Cistertij filiabus, Abbas præficeretur.

Fundavit
Monasteriũ
S. Crucis.

Ottho S. Leo-
poldi filius,
Abbas in
Morimun-
do.

Conradus
S. Leopoldi
filius Abbas
II. Monaste-
rii S. Crucis.

*a In Metropoli
Salisburgensi.*

Leopoldus
VI. Mona-
chus in eo-
dem Mona-
sterio S. Cru-
cis.

*Cuspinianus in
Austria.*

Eodem modo alter eiusdem D. Leo-
poldi filius Conradus fratrem imitatus
idem monasticæ vitæ genus in præfato
Monasterio S. Crucis excoluit: in quo
deindè, vt nō solūm vetera eiusdē Mo-
nasterij monumenta testantur, sed eti-
am scriptis prodidit Wiguleus Hund,
qui res Ecclesiæ Salisburgensis stylo
est profecutus; summam Coenobij præ-
fecturam administravit, antequam in
Cathedram Pataviensem, & ab illa in
Salisburgensem eveheretur.

Vetus etiam ac constans viget in eo-
dem Monasterio traditio, à majoribus
quasi per manus accepta, Leopoldum
eius nominis VI. Austriæ ac Styriæ
Ducem, cum ob intolerabiles crucia-
tus, quos ex fractura, equo super crus
eius collapsio, patiebatur, pedē amputā-
dum præbuisset; reliquū vitæ in eo-
dem Monasterio S. Crucis veste indu-
tum religiosa transegisse: cui quidem
traditioni etiam Cuspinianus in Au-
stria sua adstipulatur. Cæterū haud

me latet à nostra sentētia doctissimum
Cæsarem Baronium S. R. E. Cardina-
lem in annalibus Ecclesiasticis discre-
pare: Sed manifestum est ipsum Angli-
canos secutum esse auctores, qui ob in-
terceptum ab hoc Leopoldo eorū Re-
gem Richardum, odio plusquam Vati-
niano in eundē stylo satyrico scriptisq;
amarulentis sunt debacchati. Sed hāc
de re alias.

Quantum igitur incrementi Ordi-
nem Cisterciensem accepisse putan-
dum est, cum cæteri minoris dignitatis
homines, horum Heroum exemplo
provocati, catervatim ad profitendam
CHRISTI militiam accurrerent, eiūs-
que sub cruce æterna mereri stipendia
non in glorium ducerent; quod tanti
Principes adeò gloriosum aestimassent.
Integerrimus profectò liber, Invictis-
sime Imperator, non Epistola, conte-
xendus esset; si singula prosequi vel-
lem, quæ partim ab antiquis Austriæ
Ducibus, partim ab Habsburgijs pro-

*Cæsar Baronius
Annal. Eccles.
Tom. 12.*

geni-

genitoribus Majestatis vestrae in Ordinem Cisterciensem sunt collata beneficia: praesertim si Monasteria ab illis constructa, si donationes factas, si immunitates, si privilegia, si cetera denique singularis erga ipsum propensionis argumenta omnia enumeranda essent.

Tantis igitur & tam amplissimis Monasteriorum edificijs auctus, ac innumeris gratiarum & immunitatum privilegijs munitus, Sacer Ordo Cisterciensis, per antecessores vestros Clementissime Caesar, merito & jure Majestati vestrae, tanquam eorum legitimo successoris a heredi, omnibus ijs est devinctus nominibus, quibus singulis olim erat obstrictus. Quanquam alia & nova huius obligationis ratio ex eo etiam accrescit; quod Majestati vestrae, sacra insuper Regum Vngariae, & avita Regum Bohemiae corona, & nunc etiam augustissimum Romani Imperij diadema, meritissimo sit delatum, quorum omnium non vulgaria extant in vni-

versam

versam Cistertiensem familiam merita. Verùm illud inter omnes jam memoratas mutuæ necessitudinis rationes planè eximium est, & hætenùs incompertum, quòd Rudolphus & Albertus filij Leonis Petri de Leone Habsburgij Austrij generis auctores, à quibus Sacra Cæsarea Majestas vestra, sicut & cætera Augustissimæ Austriæ Domûs lumina, longo Imperatorum sanguine propagata descendit; pro defensione Ecclesiæ Romanæ, eiûsque Pontificis Eugenij III. ex Sacro Cistertienfi Ordine ad vniuersalis Ecclesiæ regimen assumpti, maxima vitæ discrimina adiisse, ac demùm in causa eiusdem Ecclesiæ & Pontificis potentissimo Romano cive interempto, patria extorres facti in Germaniam cõmigrasse comprobentur. Quo egregio quidem ex flagrantissimo fidei ardore patrato facinore fortissimi illi athletæ sibi, suæq; posteritati, cùm in primis totam DEI Ecclesiam eiûsque vnicum Sponsum

CHRISTVM, tum singulariter vniuer-
sum S. Cisterciensem Ordinem, cuius
soboles & præcipuum lumen ac decus
fuit Eugenius, devinctissimum reddi-
dêre.

Quam ob rem ego qui non meis me-
ritis, sed DEI miseratione, & Virginis
beneficio in eandem Cisterciensem fa-
miliam sum cooptatus: operæ præ-
cium me facturū arbitratus sum, si vni-
versi Ordinis, meique potissimum Cla-
rævallis Monasterij nomine (ad cu-
ius supremam nuper præfecturam S. C.
Majestatis vestræ voluntate ex patro-
cinio promotus sum) aliquod saltem
leve ac rude specimen grati & devin-
ctissimi animi in publicum darem, quo
Majestatem vestram, universosq; Au-
gustissimæ Austriæ Domûs Principes
omnis sacra hæc familia complectitur,
colit, veneratur. Itaque cum animad-
verterem eam de Genealogia stirpis
Austriæ opinionem, quam quidam non
tàm studio veritatis, quàm adulationis

tempo-

tempore avi & abavi vestri per Reges Francorum texere sunt conati, jam jam inualuisse, tacitoque consensu Principum Austriacorum radices in animis hominum agere: extirpandum huiusmodi figmentum, denudandamque falsæ opinionis vanitatem duxi; non solum quia Hieroglyphico nostro Cæs. Majestati vestræ ante quadrien- nium à nobis oblato contraria est, tol- litque illam necessitudinem, quam in- ter Domum Austriam & spirituales progeniem D. Patris nostri Benedicti quodam modo intercedere principio dixi: verum etiam quia arbitror id ad gloriam & majestatem Austriaci no- minis maximè pertinere.

Vniversum enim Gallicani sangui- nis & gloriæ succum plerique illorum in nescio quem Sigebertum hominem ignotum & patre notho natum colle- ctum, ad gentem Habsburgiam Au- striam derivant. Quod ut splendorem tantæ profapiæ non minimùm obfu-

*Lazius & vtrius
sequaces.*

scat, ita à veritate prorsus est alienum. Demonstravêre hoc luculentè & copiosè complures recentiores Scriptores : sed quid ad hanc genealogicam controversiam prætereà ex nostro studio, labore & industria accesserit, Majestatis vestræ, Lectorisque judicio de-relinquo.

Hunc igitur quantulumcúmque nostrum tibi gratificandi conatum Sacratissime Imp. interim, donec potiora promamus, æqui bonique consule, Ordinémq; tuum Cisterciensem more Austriacorum solenni, fove, protege, adauge.

Vale.

PIO AC VERITATIS STUDIO
LECTORI.

Admirari quidem jure poterunt multi Candide Lector, sed damnare justè nemo, cum facti perceperit rationem, quod eam opinionem, quæ modernorum Austriæ Principum generis originem à nobilissima Romanæ Urbis familia arcessit, hætenùs tot auctorum gladijs jugulatam, longoque silentio sepultam, ausus sim ab inferis excitare: cum altera, quæ eorundem genus ad Gallicanam originem refert, omnium penè recentiorum, qui ea de re scripsere, calculis sit approbata, tacitoque Principum Austriacorum assensu roborata.

Haud enim id effecit temeraria præsumptio, aut contumax contradicendi libido; sed pressæ veritatis agnitio, eiusque in pristinam lucem vendicandæ amor. Nam etsi veritas aliquandiu premi potest; opprimi tamen omninò non potest: latet quidem densis sæpè obvoluta tenebris, sed tandem radiolos quosdam emittit, quibus mens benè instituta veluti indicibus vfa, discussa omni pravæ affectionis nebulâ, ad ipsam penetrare possit. Ante quidem tempora D. Maximiliani I. à tempore Rudolphi I. Imp. illa nullâ septa ambiguitatis caligine in omnium luce & ore versabatur; donec Stabius ac alij postmodum emersere, qui eidem per vim ac tyrannidem vincula iniungere atque ipsam silentio & oblivioni tanquam carceri mancipare non dubitarunt.

Sed qui primus nostrâ memoriâ victæ ac diuturni silentij pædore squallidæ, manus porrexerit, nî fallor Arnoldus Wion fuit; qui licet eam è tenebris exemerit, atque in lucem reduxerit, non tamen ita omnia eius vincula dirupit, quin remanserit adhuc gravissimis difficultatum catenis compedita. Miseratus igitur miseræ vicem & casum, diuturnitatemque ac indignitatem vinculorum eius indignè ferens, non potui me continere, quin arreptâ certæ indaginis limâ, malleoque rectæ rationis uniuersæ eius, quibus hucusque constricta fuit, vincula confringerem, comminueremque; atque ipsam in regnum introducerem suum & thronum, deturbatâ ex illo meretrice carcerique tradita, quæ hætenùs sedem eius ausu ter temerario occuparat.

Quod ut anderem ac facerem, triplici motus sum ratione: inprimis enim id persuasit summus ille & innatus omnibus mortalibus veritatis amor; qui, degustatâ semel eius dulcedine, quantò majoribus in me crevit augmentis, tantò vehementiori pectus meum sibi vendicavit affectu. Accessit deindè ad hanc animi propensionem necessitas quædam ex voluntate & auctoritate regia, cui non satisfacere ac refragari nefas erat. Cum enim MATTHIÆ II. Regi Vngariæ coronato Viennam redeunti nomine Abbatis & Monasterij mei carmè gratulatorium hieroglyphicis figuris in-

Veritas opprimi non potest.

Stabius.

Arnoldus Wion.

Rationes ob quas auctor hunc scribendi laborem suscepit. Matthias II. Rex Vngariæ.

signe Epiniciorum loco obtulisset; cuius dextrum latus decem Anicij, sinistrum decem Austrij Augusti Imperatores clauderant; apex verò Anicia, Proba, Olybria, Perleonia, Habsburgia Austriae familiarum proprijs insignibus variegatus, sub effigie Regis titulum ipsius continebat: Requirente Rege quid hieroglyphica illa & reliquus circum ornatus mysterij præ se ferret, coactus sum tunc brevem & extemporaneam eorundem explanationem conficere; in qua, cum spondidisset me fusiùs & accuratiùs ea, quæ dubia videri possent, postmodum probaturum, non potui, nec debui fidem meam apud tantum Principem depositam fallere.

Ceterum multò flagrantiori studio in hoc opus incubui, cum audirem homines quosdam contrariæ innixos opinioni, fumosis majorum suorum imaginibus inflatos & elatos, eò temeritatis & audaciæ progressos, ut se Serenissimis Austriae Domus Principibus impudentissimè præferre non vereantur, ijsque se ad regnorum & provinciarum gubernacula tractanda digniores jactent; eò quòd ultra fictitium illum Sigebertum majorum suorum imagines & stemmata ostentare possint. Sed faxo ut non solum, intelligat se hæcenus in magno errore versatos esse: verum etiam Domum Austriam à tam nobili & antiqua stirpe proficisci, ut comparatione facta, ipsi vix in ultimis minorum gentium familijs locum obtinere videantur.

Quare instituti mei erit, non solum evincere gentem Habsburgiam Austriam stirpis Anicianæ germen esse: sed etiam demonstrare nullam in Vrbe & Orbe ante mille & amplius annos fuisse familiam, quæ generis claritudine & antiquitate potuerit se Anicianæ anteferre. Itaque totum opus in septem partitus sum libros. Primus docebit non ex Gallicano sanguine, sed ex nobilissima Urbis Romæ familia, eaque Perleonia Habsburgiam Austriam Domum oriundam esse: deinde ostendet, quibus auctoribus, quo tempore, quove pacto Perleonia in veterem Habsburgiam transierit familiam: postremò ex antiquis monumentis testatum faciet Perleones Habsburgiorum Austriorum majores, Aniciorum posteros fuisse. Alter, verò liber principiò Anicianæ prosapiæ excellentiam & maiestatem compendio complectetur: inde se converteret ad investigandam eiusdem stirpis originem & vetustatem. Tertius arboris Anicianæ ramos seu amplitudinem, nimirum eas familias describet, quæ quidem germina fuere stirpis Aniciæ, non tamen rectâ Genealogiæ lineâ propagines suas extendunt. Quartus per Anicios gentilitium falsorum Deorum cultum abrogatum, profligatas hæreses, pacem & tranquillitatem Ecclesiæ & Imperio redditam demonstrabit. Quintus plurimos eiusdem stirpis tam viros, quam faminas recenset, qui gloria confessionis, aut sanctitate vitæ & rebus mirificè gestis, aut insigni Martyrij palmâ illustres fuere. Sextus eorundem Aniciorum summos in Vrbe & Orbe Magistratus, Præfecturas, fascis, coronas & diademata describet. Septimus denique rectam Genealogiæ lineam exequetur. His porro in libris, cum sæpiùs contigerit me

à doctissimorum virorum sententiâ discrepare: illud duntaxat Lectorem rogatum volo, ut ad legendum nihil præjudicatæ auctoritatis afferat, sed rationes cuiusque suum obtineant pondus & momenta.

Vale.

Divisio totius
Operis.

Protestatio
Auctoris.

PRIVILEGIUM CÆSAREVM.

MATTHIAS DEI Gratia Romanorum Imperator semper Augustus, Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclavoniæ &c. Rex, Archidux Austriæ &c. Dux Burgundiæ, Comes Tyrolis. Agnoscimus & notum facimus vigore præsentium vniversis, Quod cum Religiosus Devotus Nobis dilectus F. Ioannes Seifridus, Abbas Clarævallis Monasterij, vulgò Zvvethal, nuncupati, demissè Nobis exponi curarit, sese Augustissimæ nostræ Domus Austriacæ Opus Genealogicum magno labore & impensâ non levi, ex selectissimis auctoribus & antiquissimis monumentis in certos libros digestum, prælo subijcere ac publici juris facere decrevisse, Metuere autem, nè, quod subinde evenire solet, æmulorum fraude qui lucri captandi causâ, novorum operum editiones typis suis dolosè, nonnunquam etiam vitiosè, imitari consueverunt; ipse, aut, cui operam hanc locarit, Typographus, sperato laboris ac impendij sui fructu iniquè ad alios translato frustretur, ipsumque Opus alienâ negligentia, minùs nitidum, tersum, omnibusque numeris suis absolutum in lucem prodeat, Ideoque suppliciter Nos rogarit, vt indemnitati eius hoc loci, Diploma nostro Cæsareo consulere benignè dignaremur: Nos pro singulari animi nostri affectione, qua in-

signes

signes istiusmodi conatus libenter adjuvamus, humillimis illius precibus clementer annuendum, duxerimus, uti vigore præsentium annuimus: Ac proinde vniversis & singulis Typographis, Bibliopolis, aliisque quibuscunque librariam negotiationem exercentibus firmiter inhibemus atque vetamus, ne quis prænominati Abbatis Opus Genealogicon Augustissimæ Domûs Nostræ Austriacæ intra decennium à prima editionis die computandum, citrà voluntatem & consensum memorati Abbatis, aut eius, quæ ad hoc delegerit, Typographi, clàm vel palàm, sive in parte, sive in toto, eodem vel simili typo aut forma, intra Sacri Rom. Imp. aliarumque Ditionum nostrarum hæreditariarum, fines imprimere, recudere, aut alibi etiam impressum aut recusum adducere, vendere, aut distrahere præsumat. Si quis verò secus faciendo, Privilegium & interdictum hoc nostrum Cæsareum spernere, negligere, aut transgredi conatus fuerit, eum non solum huiusmodi libris perperam quippè recusis & adductis (quos quidem antedictus Abbas, eiusve Mandatarius vbicunque deprehensos, sive propria authoritate, vel Magistratûs loci istius auxilio sibi vindicare poterit) de facto privandum, sed & poena insuper decem Marcharum auri puri Fisco nostro Cæsareo fraudis vindici & sæpediti Abbatis vsibus ex æquo pendenda, omni spe veniæ sublata, plectendum decernimus, Dummodò tamen istiusmodi Opus nihil in se scandalosum, aut Orthodoxæ Religionis Catholicæ, Sacrique Rom. Imperij Constitutionibus adversum, vel bonis moribus contrarium, sive in Præfatione, sive Textu, seu aliàs quocunque modo contineat. Et jam dictus Abbas terna ad minus exemplaria dicti Operis, proprijs suis sumptibus quamprimùm ad Cancellariam nostram Im-

peria-

perialem transmittere teneatur quatenus Privilegio hoc Nostro uti voluerit. Mandamus ergo universis nostris ac Sacri Rom. Imperij, Regnorumque & Dominiorum nostrorum hæreditariorum subditis, cuiuscunque statûs, gradûs, ordinis, conditionis, dignitatis, aut præminentie existant, tam Ecclesiasticis quam secularibus, præsertim verò ijs, qui in Magistratu constituti, vel proprio, vel superiorum suorum nomine & loco, juris ac justitiæ administrationem exercent, ne quenquam Privilegium hoc nostrum Cæsareum temerè & impunè transgredi aut violare patiantur, quin potius contumaces, si quos compererint, præscriptâ poenâ plecti, alijsque idoneis modis coerceri curent: quatenus & ipsi eandem mulctam evitare maluerint, harum testimonio litterarum manu nostra subscriptarum, & sigilli nostri Cæsarei impressione munitarum. Datum in Civitate nostra Viennæ, die tertia mens. Decembris, Anno DOMINI 1612. Regnorum nostrorum Romani primo, Hungarici quinto & Bohemici secundo.

Matthias.

*Ad Mandatum Sacre Cæs.
Majestatis proprium.*

Joannes Baruitius.

APPROBATIO FACVL-
*tatis Theologicae Universitatis
Viennensis.*

GENEALOGIAM hanc Austriacam,
quoniam nihil habet Catholicae
Religioni, aut bonis moribus ad-
versum; & doctissimam, & dignis-
simam esse censet Facultas Theo-
logica, quae typis evulgetur. Cuius
nomine subscribo

Ego CAROLVS HITTENDORF-
FER, S S. Theologiae Doctor, Ec-
clesiae Cathedralis Vratislaviensis
Canonicus, & pro tempore eiusdem
Facultatis Decanus.

RELATIO
DE REVEREND. D. IOAN-
NIS SEIFRIDI ABBATIS ZWE-
THALENS, OPERE GENEALOGIA
Austriacæ Historico

AD

Illustrissimum, Generosissimum, &
Amplissimum Sacr. Cæsar. Majestatis
interius & sanctius Viennæ relictum.
Consilium.

*Sebastiani Tengnagel, I. V. Doctoris, &
Cæsarei Bibliothecarij.*

Illustrissimarum, Amplitudinum Ve-
strarum Decretum, (quo mihi Reverendis. D. Abbatis
Zvethalensis perspectio & censura operis Historici injun-
gitur) manu ex prisco ritu labris admota, venerabundus,
vti debeo, accepi; ei que è vestigio obsecutus, antedictum,
opus accuratâ animi ingenijque contentione evolui, lectitavi, & à capite
ad calcem vsque sedulò excussi. De quo vt iudicium liberè interponam,
meum, Illustris. Amplit. Vestrarum, quibus abnuere summum nefas, Di-
ctatoria auctoritate compellor.

Genealogiæ itaque Austriacæ à Reverendis. & Doctis. D. Abbate
Zvethalensi summo studio, incredibili labore, atque omnifaria multi-
jugæ lectionis copia contextæ opus, quo inclytæ, & cœli Solisque vijs, vt
ait ille, conterminæ gentis Austriacæ seriem ab Anicia & Perleonia fa-
milia Romana vetustissima, nobilissima, & semper florentissima longo
deductam ordine arcessit, dignum omninò, quod in Principum & litte-
ratorum manus exeat, publicique juris quamprimùm fiat, existimo.

Vulgaria enim opinio, quæ Inlustris. huius Domûs stemma Regum,
Francorum nothæ & adulterinæ originationi inserit, sub Maximiliano I.
& Ferdinando A. A. Imp. in Stabij, Menlij, Trithemij & Gebuilleri offi-
cinis primùm procusa; deindè à Lazio varijs tessellis incrustata, falsoque
interpolata, magna confusione, repugnantia, temporum inscitia, testium.

omni exceptione majorum penuria, & quod familiam ducit, hominum suppositiorum insertionē laborat.

Hac verò, quam R. D. Abbas tuendam atque exornandam suscepit, ante Strabium & reliquos suprà enumeratos auctores, vulgari ac trito omnium, atque adeò ipsorum Archiducum ore celebrata, constanti fama divulgata, denique auctorum antiquitate, nobilitate, ac eruditione illustrium scriptis jam inde à Rudolpho I. Habsburgico variè asserta, & hucusque propagata. Nam ut plures insuper habeam, extant in Bibliotheca Casarea, tres veteres non contemnendæ notæ manuscripti auctores, qui in hanc manibus pedibusque, ut fertur, concedunt sententiam, eamque ut communem, passivam, atque cunctorum auribus linguisque viurpam produnt.

Sunt quidem nonnulla, quæ in disquisitionem (utpotè in nodo perplexo, & dubia, creperaque Scriptorum luce veluti per nebulam emicante) acriorem non immerito vocari possunt, de quibus aliquamulti vitiligatores haud dubiè serram reciprocabunt. Sed ne Jupiter quidem omnibus satisfacit: prius enim hic glaciem, licet lapsanti aliquando fortasse an pede, secuit; & rei Cimmerijs inante tenebris offusæ, quantum scivit, potuitque, Historicæ lucis ingenij sui facula adspersit.

Qua de causa, ut paucis faciam, cum Reverendis. D. Abbas Serenissimam hanc familiam, jam diu situ squaloreque oblivionis, æternis quasi damnatam tenebris, denuò dias in luminis oras feliciter eruerit, & antiquissima, celsissima, totiusque Europæ supereminetissima Romano- rum Consulum, Imp. Regum, Ducum, Pontificum, Episcoporum, & diversorum Sanctorum cognatione ac stirpe in multifidos dissecta ramos præclare illustraverit, ac demùm politioris litteraturæ, cui Doctorum, Senatus & Eques haud dubiè applaudent, non vulgarem è penitissimo antiquitatum rariorum conditorio splendorem attulerit, magnam sanè ab universa Republ. Litteraria, Illustrissimæ Amplitudines Vestræ inibunt gratiam, si huic operi, politissimi & limatissimi ingenij sui calculum adijcere, & Auctorem eruditum, ne diutius hæc monumenta,

publico invideat, hortari, & curentem,

ut aiunt, incitare dignatæ fuerint.

AD LECTOREM

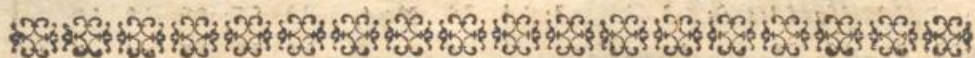
PROGRAMMA

Nde sit Austriadum Domus Augustissi-
ma nescis,

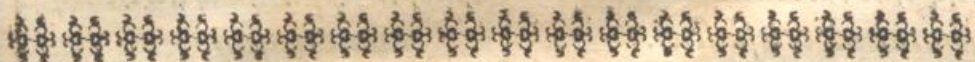
SEIFRIDI Abbatisnī monumenta
legas.

Nota fit illa per hunc, notus fit vt ille per illam:
Vis illam atque illum nosse? Opus hocce lege.

ALIVD.

E Valle clara prodit hoc Opus; neque
Duntaxat Helveti juga penetrat apicis,
Prosapias sed etiam in Italas sese exporrigit,
Et vltra ad ipsos vsque Perleontos,
Olybriosque, Aniciosque profilit,
Habsburgici dum quærit ortum germinis.
O clara vallis, clara claro Præsule,
Claroque clara Opere: Ædepol, si clara sic
Necdum sat es, magè clara fieri non potes.

ALIVD.

CVm non eandem humus omnis edat Ar-
borem,
Hæc sola Vallis edidit talem Arborem,
Non alia qualem potuit edere Arborem.

Raphaël Mnisch J.V. Doctor.

AVCTORES ET TESTES
QVI IN HIS TRIBVS PRIORI-
BVS ARBORIS ANICIANÆ
 libris citantur.

A.
Acta Synodi Palmaris.
 Agathias.
 Aimonius Monachus.
 Albertus Liber Baro de
 Bonstetten MS.
 Albertus Argentinensis.
 Aldus Manutius.
 Alexander ab Alexandro.
 Alphanus Archiepiscopus
 Salernitanus.
 Alphonsus Ciaconius.
 Aloisius Lollinus Episcopus
 Bellunensis.
 S. Ambrosius.
 Ammianus Marcellinus.
 Anastasius Bibliothecarius.
 Angelus Roccha.
 Annales Ecclesiastici.
 Annales Helvetiorum.
 Annales sacri & prophani.
 Antiquitates Murensis Cæ-
 nobij.
 Antiquitates Monasterij S.
 Crucis.
 Antiquitates Monast. Wet-
 tingensis.

S. Antoninus Archiepiscopus
 Florentinus.
 Antonius Bonfinius.
 Antonius Demochares.
 Antonius Vacca I.C. Roma-
 nus.
 Appianus.
 Archivum Cassinense.
 Archivum Monast. S. Grego-
 rij in Vrbe.
 Archivum Monast. Maris-
 Stelle.
 Archivum Reipublicæ Ve-
 netæ.
 Aretinus.
 Arnoldus Wion.
 Auctor de Præfectis Urbis.
 Auctor appendicis ad Schaf-
 naburgensem.
 Auctor Historiæ Bavaricæ
 & Suevicæ.
 Auctor Historiæ Landgra-
 viorum Thuringiæ.
 Auctor anonymus Historiæ
 Austriacæ. MS.
 Auctor vitæ S. Georgij Mar-
 tyris.

*S. Augustinus Ecclesiæ Do-
ctor.*

Augustinus Torniellus.

Aurelius Cassiodorus.

Aurelius Prudentius.

Aurelius Symmachus.

Ausonius Gallus.

B.

B Achillerus Trasmira.

Berardus de Gerardo.

S. Bernhardus.

Berosi antiquitates.

Bibliotheca Vaticana.

*Bibliotheca Cæsarea Vien-
nensis.*

Bibliotheca Cassinensis.

Bibliotheca S. Crucis.

Boëthius.

Bonifacius Simonetta.

C.

*C Arolus V. Imperator Au-
gustus.*

Carolus Sigonius.

Cæsar Baronius.

Capitolina marmora.

Chronicon Cassinense.

Chronicon Nursiæ.

*Chronicon Monast. S S. Jo-
annis & Pauli Venetijs.*

Claudianus.

Codex Theodosianus.

Columella.

*Columnæ Capitolinæ trium-
phales.*

Collenutius.

Corrippus Africanus.

Cornelius Nepos.

Cornelius Tacitus.

Cyrillus Monachus.

D.

D Ares Phrygius.

Diætes Cretensis.

Dionysius Halicarnassæus.

Dodechinus Abbas.

E.

E Gnatius Venetus.

Ennodius Ticinensis.

*Epistola Valentiniani I I I.
Imp.*

*Epistola Romanorum ad Lo-
tharium Imp.*

*Epistola Romanorum ad Con-
dum Imp.*

*Epistolæ Rudolphi I. Imper.
MS.*

*Epistolæ Pontificum Roma-
norum.*

*Epistolæ Gallæ Placidie
Aug.*

Epistola Anicij Pompeij.

Epistola Anicie Anastasie.

Epistola Anicie Iuliane.

Epistola Hormisdæ P P.

Epistola Innocentij I. P P.

Epistola Lucij I I. P P.
Epistola Cælestini P P.
S. Epiphanius.
Euagrius.
Eugipius Abbas.
Eusebius Casariensis.
Eustathius Constantinopoli-
tanus.

F.

F *asti Consulares diversorum auctorum.*
Fasti Græci.
Fortunatus.
Franciscus Belforestius.
Franciscus Rosierius.
Franciscus Guillemannus.

G.

G *Alfridus Monumetensis.*
Gaspar Schoppius.
S. Gaudentius Brixianus.
Gallicanus Rhetor.
Gerardus de Roo.
Giselbertus.
Glycas.
S. Gregorius Magnus.
Gregorius Turonensis.
Guido Pancirolus.
Guntherus Ligurinus Poëta.

H.

H *enricus Constantiensis.*
Henricus Gundelfingensis
M S.

Herodianus.
Hermannus Comes de Sul-
govv.
S. Hieronymus.
Hieronymus Bardi.
Hieronymus Gebuillerus.
Hieronymus Rubeus.
Horatius.

I.

J *acobus Manlius.*
Jacobus Spigelius.
Jacobus Wimpelengus.
Joannes Gruterus.
Joannes Annius.
Joannes Barrus.
Joannes Cuspinianus.
Joannes Diaconus.
Joannes Menardus.
Joannes Nauclerus.
Joannes Ennekel.
Joannes Leunclavius.
Joannes Petrus Villa de Ca-
nibus.
Ioannes Pistorius Nidanus.
Ioannes Stabius.
Ioannes Villanus.
S. Innocentius I. P P.
Iordanus Osnaburgius.
Iornandes Gothus.
Iosephus Gruenpek M S.
Iustus Lipsius.
Iuvenalis.

L.

L. Ampridius.
 Landinus.
 Laurentius Surius.
 S. Leo P. P.
 Leo Ostiensis.
 Libellus Fundatorum Mu-
 rensis Cœnobij.
 Lucas Contilis.
 Luitprandus Episcopus Cre-
 monensis.

M.

M. Acrobis.
 Marcellinus Comes.
 M. Tullius Cicero.
 M. Antonius Marsilius
 Columna.
 M. Valerius Messala Se-
 nior.
 M. Varro.
 M. Velserus.
 Martyrologium Roma-
 num.
 Martyrologium Benedi-
 ctinum.
 Mattheus de origine Du-
 cum Austria.
 Maximilianus I. Impera-
 tor.
 Messala Corvinus.
 Michael Eizingerus.
 Miscella.

N.

N. Azarius Celsus.
 Nicephorus.
 Notitia utriusque Imperij.
 Numismata antiqua.

O.

O. Nuphris Panvinus.
 Orosius.
 Ottocarus ab Orneck.
 Otto Frisingensis S. Leopoldi F.
 Otto Frisingensis Comes de
 Feringen.
 Ovidius Poeta.

P.

P. Acatus.
 Pandolphus Subdiaconus.
 Papinianus I. C.
 S. Paulinus.
 Paulinus Scriptor vitæ S.
 Ambrosij.
 Paulus Jovius.
 Paulus I. C.
 Paulus Diaconus.
 Paulus Morigia.
 Petrus Diaconus.
 Philippus Gothus Siculus.
 Philo.
 Pius II. P. P.
 Platina.
 Plinius Senior.
 Plinius Junior.

Pomponius Atticus.
 Pomponius Latus.
 Pontus Heuterus Delfius.
 Priscianus.
 Ponticus Virunnus.
 Procopius.
 S. Prosser.

R.

Radevicus Frisingensis.
 Raphaël Volaterranus.
 Richardus Rantchinus.
 Richardus Strainius Baro.
 Robertus ad Sigebertum.
 Robertus Guanguinus.

S.

Sabellicus.
 Scipio Mazella.
 Selestadiensis.
 Sextus Aurelius Victor.
 Sextus Ruffus.
 Sidonius Apollinaris.
 Sigismundus Austriacus.
 Smetius.
 Socrates.
 Sophronius.
 Stephanus Vinandus Pighius.
 Suidas.
 Sulpitius Severus.
 Suetonius.
 Sibyllina Oracula.

T.

Theodoricus Gothorum.
 Theodobathus Reges.
 Terentius.
 Titus Livius.
 S. Thomas Aquinas.
 Thomas Bozius.
 Thomas Porcackius.
 Theodorus Zwingerus.
 Trebellius Pollio.

V.

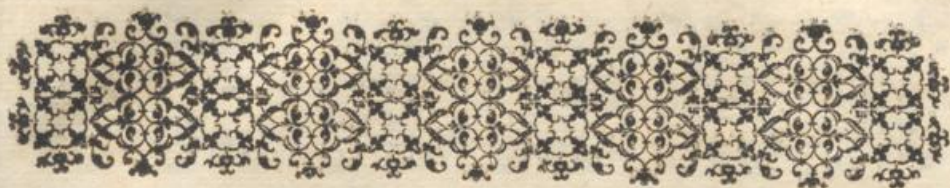
Valerius Maximus.
 Victor Tunnensis.
 Vincentius Beluacensis.
 Virgilius.
 Vitruvius.
 Vlricus Krigius Tigurinus.
 Vlricus à Klingenberg.
 Vlpianus.

W.

Wichardus Baro à Polhaim.
 Wiguleus Hund.
 Wolfgangus Lazius.
 Wolfgangus Silesius M. S.

Z.

Zacharias Eutichianus
 Zonaras. (Rhetor.)
 Zosimus.

ARGVMENTA BRE-
VIA OMNIVM SEPTEM

LIBRORVM,

ARBORIS ANICIANÆ

PRIMO.

Germen Habsburgium
Austrium.

SECUNDO.

Radix & Antiquitas.

TERTIO.

Rami seu Amplitudo.

QUARTO.

Folia.

QUINTO.

Flores.

SEXTO.

Fructus.

SEPTIMO.

Truncus eiusdem Arbo-
ris describitur.

ARBO.

ARGUMENTA BRE

VIA OMNIVM SEPTIM

LIBRVM

ARBORIS VASCIVM

PRIMO

Germani Habsburgum

Austriam

SECUNDO

Radix & Antiquitas

TERTIO

Ramificatio Amplius

QUARTO

Folia

QUINTO

Flora

SEXTO

Fructus

SEPTIMO

Truncus eiusdem Arb

is descriptio

ARBO

ARBORIS ANICIANÆ LEMMA SACRVM.

EÆC DICIT DOMINVS DEVS: ET
SUMAM EGO DE MEDVLLA CEDRI
SVBLIMIS, ET PONAM VERTICEM
RAMORVM EIVS, TENERVM DI-
STRINGAM, ET PLANTABO SVPER MONTEM
EXCELSVM ET EMINENTEM. IN MONTE SVB-
LIMI ISRAEL PLANTABO ILLVD, ET ERVM-
PET IN GERMEN ET FACIET FRVCTVM, ET
ERIT IN CEDRVN MAGNAM; ET HABITA-
BUNT SVB EA OMNES VOLVCRES, ET VNI-
VERSVM VOLATILE SVB VMBRA FRONDIUM
EIVS NIDIFICABIT. ET SCIENT OMNIA LI-
GNA REGIONIS, QVIA EGO DOMINVS HV-
MILIAVI LIGNVM SVBLIME ET EXALTAVI
LIGNVM HVMILE, ET SICCAVI LIGNVM VI-
RIDE, ET FRONDERE FECI LIGNVM ARIDVM.
EGO DOMINVS LOCVTVS SVM ET FECI.

Ezechielis Capite XVII.

SCRI-

SCRIPTURVS de augustissimæ Domûs Austriæ origine, operæ precium esse duxi, animi mei institutum, vniversamque tractationis seriem compendio quodam complecti, atque in ipsa librorum fronte præfigere, vt studiosus Lector primùm quasi vno intuitu vniversa contempletur, quæ ipsi deindè singula, in toto operis decursu spectanda ob oculos ponentur. Expedita enim ad absolutam omnium rerum cognitionem via est, antè earundem confusam saltem habere notionem. Vnde in omni disputatione principiò investigari solet, quid sit illud, de quo sermo suscipitur: & ante scenam brevis ac succincta, totius fabulæ narratio præmittitur: & qui organis canunt, quædam præludia faciunt, quæ à græcis *προαίτια* nuncupantur, quo futuræ melodix modus accuratiùs ab audientibus præcipiatur.

Cogitanti igitur mihi quo potissimum pacto omnem instituti mei rationem certis limitibus circumscriberem, atque in quasdam verborum angustias coarctarẽ; occurrit superscriptus Ezechielis locus, quem cùm attentius considerarẽ, animaduerti in eo non solum brevibus & apertis verbis, sed & pulcherrimo eoque ad institutum nostrum accommodatissimo schemate summam totius operis nostri perfectè descriptam contineri: adeò vt mihi vates ille divinus, quod quasi in ænigmate & figura de **CHRISTO** complendum prædixit, non obscurè alio sensu de stirpe Habsburgia Austria prænūciassẽ videatur.

Scio quidem istud plurimis planè novum & fortè non paucis etiam temerarium visum iri: sed in

prom-

promptu sunt non ignobiles auctores, qui hoc genere interpretandi plerasque sacrorum Vatum prædictiones ad nostra tempora accommodavere. Verum quicquid de hoc sit (vnusquisque enim in suo sensu abundat) illud tantum contendo, prædictis Ezechielis verbis omnem instituti mei rationem & brevissimè & accuratissimè explicari.

Nam quid conuenientius per sublimem cedrum intelligi potest, quàm familia Aniciana; quæ, quemadmodum cedrus illa, de qua sacræ loquuntur litteræ, cæteras, quæ omnium arborum procerissimæ sunt, altitudine superauit; ita nobilissimas quasque Romanæ Urbis familias claritate generis & antiquitate longo post se reliquit intervallo. Vnde non solum temporibus Honorij & Arcadij Impp. sed etiam sub Aurelio Commodo, qui longè ante illos imperavit, in amplissimo Romani Senatûs confessu inuentus est nemo (vt suo loco testatum faciemus) qui potuerit Anicijs anteferri.

Planè sublimis cedrus arbor Anicia, quæ in Ænea Trojanorum Duce & Anno Tuscorum Rege altissimis defixa radicibus, per patricias Romanorum stirpes vsque ad Q. Anicium Prænestinum protensa, deinde patulis diffusa ramis nobilissimas Romanæ Urbis familias complexa, per Probam & Olybriam gentem in Perleoniam porrigitur: in qua familia, quia paulatim cum Romano Imperio Urbis etiam, ciuiumque maiestas & potentia diminuta est; cedrus quoque Anicia in acutum desisse videri potest. De huius ergo sublimis cedri vertice medullam sumpsit, tenerumque distrinxit, atque super montem excelsum & eminentem plantavit DEVS; cum duos iuvenes e gente Perleonia oriundos verissimum arboris Anicianæ germen ob defensionem Romanæ Ecclesiæ, patria extorres in Germaniam commigrare, sedesque

Psalm 79.

in summis Helvetiorum montium jugis figere fecit: quæ propago vertentibus annis adeo felici germine pullulauit, atque in tantam succreuit arborem, vt verissimè de ea Regius Psalter cecinisse existimari possit, quòd impleuerit terram, quòd umbra eius operuerit montes, quòd extenderit palmites vsque ad mare, & vsque ad flumen propagines.

Luce enim meridiana clarius est, nullam vnquam familiam in Germania extitisse, in qua tot sublimia imperia, tot diademata, tot sceptrà, tot thiaræ, tot circuli aurei, & gemmati reperiantur, atque in stirpe Perleonia Habsburgia; quæ cognatione & affinitate omnes penè Orbis Christiani Principes complexa, tam longè lateque Imperium suum propagavit, vt illam olim Romani Imperij magnitudinem, quam cum stupore quodam omnium sæculorum homines admirati fuere, ingenti mole, immensisque terrarum spacijs superare conuincatur.

Daniel. cap 40.

Non igitur mirum videri debet, id quod hisce superaddit diuinus Vates: nempe omne volucrum genus, sub hac ingenti cedro cubilia nidosque positurum. Per volucres enim idem, quod in somnio illo Nabuchodonosori Regi per quietem, diuinitus oblato significatur: nempe nationes & gentes; quas vniuersas imperium & signa Serenissimæ Austriæ Domus secuturas, atque sub umbra patrocinijs atque gubernaculi eiusdem conquieturas, vir diuino afflatus spiritu vaticinatur: quod quidem vaticinium magna iam ex parte completum, atque ad exitum perductum in Austria stirpe videmus: quippe cuius sceptris non solum maxima Christiani Orbis pars, sed etiam Orbis Novus vniuersus seu America, quæ sola reliquas tres mudi partes Asiam, Africam & Europam, magnitudine adæquat, iam multis annis regitur & gubernatur.

Porro

Porro ex eadem quoque stirpe Principem proditum, qui non solum labefactet, sed etiam penitus evertat Ottomannicum Imperium, illudque cum Romano rursus jungat, cum Sybillinis oraculis, tum quæ ex illis profectæ videntur Astrologis prædictionibus, libro sexto ubi de summis Aniciorum magistratibus agemus, faciam manifestum.

Jam verò quod in eadem sacra vaticinatione sequitur, quis non videt de Ottocarò Bohemiæ Rege, & Rudolpho I. Habsburgio, consequenter intelligendum esse? Planè lignum sublime erat Ottocarus, quippe qui non solum Bohemiam annexasque eidem Provincias crudeli premebat dominatu: sed Austriam quoque Styriam, Carniolam atq; Prusiam complexus, sceptrum protenderat ab Adriatico usq; ad Balthicum mare. Verum quàm fuerit lignum hoc sublime, humi depressum & afflictum à suprema illa semperque animis superbia inflatis resistente Numinis potestate, audi ex ipso Rudolpho Imperatore, qui post debellatum Ottocarum scribens ad Romanum Pontificem hæc de eodem in fine Epistolæ habet: *Licet autem Rex prædictus militum suorum agmina dissipata videret, seque ferè ab omnibus derelictum, adhuc tamen victricibus signis nostris cedere noluit, sed more & animo gygantis eo virtute mirabili se defendit, donec quidam ex nostris militibus ipsum mortaliter vulneratum una cum dextrario dejecerunt. Tunc demùm ille Rex magnificus cum victoria vitam perdidit, quem non nostræ potentiæ fortitudo, sed DEI excelsi dextera causam nostram misericorditer judicantis interemit.*

E contra verò signum humile exaltavit DEVS cum Rudolphum Habsburgium, qui nihil minùs quàm de Imperio cogitaret, repente incredibili omnium Imperij Principum consensione, præteritis

Exat M. S. in
Bibliotheca Mo-
naster. S. Crucis,
Epistola Ru-
dolphi, 1200

Epistola inter
Rudolphi epi-
stolas 42.

potentissimo Bohemiæ Rege alijsq; Germaniæ Re-
gulis ex Comite ad summum Imperij fastigium
provexit: de qua mirabili dexteræ Excelsi mutatio-
ne mentio est in litteris Friderici Episcopi Salisbur-
genfis ad Romanum Pontificem, hisce verbis: *Hoc
eodem felici tempore, quo divina gratia revelante B. Petri
& Apostolorum principis, Pater Apostolice, meruistis ascendere
principatum; DEI filius benedictus in sæcula visitavit in
partibus Alemanniæ plebem suam, & erexit cornu salutis nobis:
cornua quidem iusti Dominus exaltavit hoc tempore & con-
fregit cornua peccatorum, quæ aduersus corpus totius Ecclesiæ
corrumpendum, & in necem nostram specialiter ferebantur
elata.* Ita planè per Rudolphum non solum Impe-
rij status tunc propemodùm convulus in integrum
est restitutus: sed etiam stirps Anicia, quæ per longa
temporum curricula quasi sterilior facta, iam non
amplius Consulares & Augustales parturiebat flo-
res, in eodem pristinæ fœcunditati reddita, complu-
res hætenus nec prioribus virtute & rerum gesta-
rum gloria impares produxit Imperatores.

Sunt hæc quidem valdè magna, & eximia atque
in amplissimis laudibus ponenda: sed nescio quid
sublime & arcanum adhuc abditum latet in poste-
rioribus vaticinij verbis, quæ altiori per vestigatio-
ne sunt enucleanda. Mirari enim fortè Lector, tan-
tam quam breviter descripsimus Austriæ Domus
amplitudinem; sed quibus ipsa artibus, quibus in-
crementis, quove modo ad hanc stupendam Impe-
rij magnitudinem pervenerit, ignoras? putasne tot
Imperia, tot Regna, tot Provincias armis partas, aut
auro comparatas? Fateor sanè industria & armis
quàm plurimas regiones à Principibus Austrijs per-
domitas & subactas: sed quæ vel ereptæ, vel defe-
ctione amissæ, vel jure repetendæ fuerant: ceterum
ex prima plurimarum acquisitione nihil sibi opes

nihil

nihil arma, nihil humana industria vendicat: totę opus DEI, totę donum DEI sunt.

At quo pacto inquires? quoniam ipse, vt Ezechiel ait, siccavit lignum viride, & florere fecit lignum aridum. Percurre enim animo & scrutare vniuersum Orbem, quā Austrium patet Imperium, & inuenies omnes penē Austriorū prouincias & regna, non alia ratione in eorundem ditionem & potestatem redacta esse, nisi quia nobilissimas quasque potentissimarum familiarum propagines, omni spe masculę prolis intercisa, arefecit & siccavit DEVS, vt lignum aridum, stirps nempē Anicia, quę in gente Perleonia penē intermori visa est, earum exuvijs & bonis aucta ac ornata, longē lateque floureret. An non ita vnicus, qui reliquus fuerat ē stirpe Ducum Zaringensium palmes eo ipso die præcisus est, quo primū Rudolphus Habsburgius in hanc lucem est editus; vt ad eundem postmodū omnia Ducum prædictorum bona devoluerentur? An non eodem modo Comites Ferretenses & Kiburgenses exaruerē, vt eorum opibus locupletati Habsburgij, florentissimi potentissimi que redderentur?

Sed vetera illa, quę nimis à nostra memoria sunt remota, omittamus; transeamusque ad propinquiora nostrę ætati, ideoque magis nota. Nonne hoc pacto stirps illa sublimis Burgundica, fecunda plurimorū Ducum mater arefacta est, vt Austrij Burgundia & superbiente tot opimis provincijs Belgio potirentur? Vbi Regiæ illę familię, quę Hispanijs, quę Arragoniæ, quę Lusitaniæ, quę Sicilia tot rectores ac moderatores antē procrearūt? nonne exaruerunt, vt eis in iisdem regnis succederet Serenissima Domus Austria? Quid priscos illos Hungarię & Bohemię Reges referam? nonne eorum germina in

ipso flore prefocata sunt, vt eorundem loco inserti
Austrij, pro illis regnarent.

Sed penè me ipsa preterijisset Austria; quam,
certè constat, non nisi legitimo successore & herede
destitutam, in Habsburgiorum potestatem devenis-
se. Vidésne igitur Candide Lector, vt DEVS siccárit
lignum viride, & florere fecerit lignum aridum? At-
que hæc quidem, quæ olim DEVS per Vatem suum,
divino afflatum Spiritu, multipliciter implenda fo-
re predixit, & jam non solum in CHRISTI filij sui im-
perio, sed etiam in extollenda Domo Austria hoc
nostro ævo opere perfecit, hîc prefari opere precium
dûxi; vt nimirum Lector obiter degustata divinæ Sa-
pientiæ suauitate, quæ in riganda, fovenda & ornan-
da Arbore Aniciana, eademque transplantanda, at-
que adeò amplificanda eluxit, maiori animi ardore
ac impetu feratur, ad perlustrandum in-

sequens opus, in quo hæc omnia,
fusiùs accuratiùsque
differantur.

ARBO-

ARBORIS
ANICIANÆ
GERMEN HABSBVR-
GIVM AVSTRIVM.

LIBER PRIMVS.

CAPVT PRIMVM.

Opinio eorum qui Habsburgios Au-
strios, ex Gallicano Regum san-
guine deriuant.

DE *V*Æ sunt planèque aduersæ Aucto-
rum opiniones, qui Genealogiam mo-
dernorum Austria Principum texue-
runt: quæ cum è diuersis radicibus
oriantur, tandèmq; post multos enu-
meratos gradus in unum coalescant,
Pythagoricam literam, siue Jordanem
sacrum flumen, qui, ut Divus Hieronymus tradit, ex duo-
bus diuersis fontibus For & Dan in unum confluentibus
nomen accepit, adumbrare videntur.

Nam una earum dextrum tenens latus à Q. Anicio
Prænestino, qui anno ab V.C. quadringentesimo quinquage-
simo Edilis Curulis fuit, per Aniciam, Probam, Olybriam,

De Genea-
logia Princi-
pū Austria-
corum duæ
opiniones.

S. Hieronymus in
capit. 16. Mat-
thæi.

Prima Opi-
nio.

Perleoniā nobilissimas Romanæ Urbis familias gradum faciens, tandem in gentem Habsburgiam, & inde in Domum progreditur Austriacam.

Secunda opinio.

Cap. seq.

Altera verò veluti ab ipso mari, ex quo omnia flumina prodire sacra littera testantur, exorsa, nempe à Noacho, à quo post Catachysmum uniuersum humanum genus tanquam à fonte descendit; per Cham paternis deuotum diris (quod vehementer Maximiliano Primo displicuit, ut infra referemus) ad Scythas gaudentesque cæde Sicambros sinistrorsum flexa in Francos & Gallos prouoluitur. Unde quasi per varios scopulos, Scyllæaque saxa summa opinionum varietate & inconstantia turbide delata; & tandem in Alberto Rudolphi Primi Imperatoris Patre, cum prima opinione coincidens, pariter deinceps cum ea & quasi uno alueo ad modernos usque Austriæ Archiduces prolabitur.

Quis primus auctor secundæ opinionis.

a In descripti Austriæ.
Stabius.
Gebuillerus.
Trithemius.
Manlius.
Spigelius.
Lazius.
Eizingerus.

Ceterum huius commentum non fuit primus auctor, ut vulgò putatur, Hieronymus Gebuillerus, sed ut testatur Cuspinianus, Joannes Stabius Mathematicus Historicus & Poëta Maximiliani I. Imperatoris: à quo deinde totum hoc figmentum mutuatus Gebuillerus, illud Cæsari vendidit Ferdinando tanquā suum. Alij tamen non ita in altum euecti, sese intra fines Gallie continuerunt: ut Trithemius, Manlius, Spigelius, Lazius, Eizingerus, & horum sequaces, quibus satis fuit, aut à Franco Sicambro, aut à Pharamundo genealogiæ seriē ordiri.

Triplex opinio Trithemij.

Porro dictum incredibile est, quanta hi auctores non solum diuersitate, sed etiam inconstantia & varietate, ac crebra tanquam tempestatum sic sententiarum commutatione vsi sint, in deriuando sanguine Gallicano ad Habsburgensium Principum gentem. Nam præterquam quòd omnes sectati diuersos rivulos, alius alia incescit via: Joannes tamen Trithemius præ cæteris magis dubius & anceps & tanquam in salo hærens, neque satis unquam inde se expedire præualens, triplicem effinxit Genealogiæ ordinem, ut si non una, saltem altera aut tertia linea rem, ut dicitur, quasi acu tangeret. Quibus etiam scrupulorum fluctibus agita-

tus,

tus Lazius, cum sibi ea, quam primum contexuit, Genealogiae series minus arrisisset, commentus est secundam: quam deinde tanquam ex oraculo Apollinis Pythij editam secutus est Eizingerus ac ceteri recentiores.

Verum quo potissimum fundamento nixi sint huius opinionis architecti, audiamus. Habsburgum inquit, a quo Habsburgis nomen, non est illud, quod in Ergouia situm, sed quod in Vosagis montibus, nunc mons Romaricus appellatur: hoc enim nomine nuncupatum reperitur, cum apud Robertum Guagninum in vita Ludouici Caesaris Caroli Magni filij: tum in ipsius Monasterij ex eodem castro erecti fundatione ac dotatione: quae multò antè facta est, quam aut Habsburgum in Ergouia conderetur, aut Perleones in Germaniam commigrarent.

Addunt præterea plurima antiquitatis monumenta, partim in Murensi Cœnobio, partim in illo Cisterciensis instituti quod Maris stella vulgò Wettingen appellatur, extare: ex quibus fieri testatum dicunt Comites ab Habsburg jam antè Perleonum in Germaniam aduentum magna potentia magnisque opibus in Heluetiorum partibus floruisse: eorumque maiores, Comites ab Altenburg nuncupatos fuisse.

Porrò horum Comitum veteris Castri siue ab Altenburg progenitores oriundos fuisse ex regio Francorum stemmate, ut probet Lazius, asserit Sigebertum quēdam Theodeberti Regis filium fuisse, qui reliquis eiusdem liberis à Theodorico fratre & Brunichilde auia interemptis, mortis periculo, fuga praesidio exemptus, aliquandiu apud cognatos suos Orientalis Franciae Duces delituerit, donec sublato è viuis Theodorico Ducatu à Clothario in superiori Germania est donatus à cuius deindè posteris Comites Altenburgicos, & ab his Habsburgios Lazius & alij tradunt esse profectos: Lazij hæc sunt verba:

Quorum exordia luculentius paullo ab eodem Sigeberto, similiter ut Turonensis, Annonius etiam antiquissimus Francorum Chronographus repetitis verbis: Theodebertus autem Rex miserabili morte peremptus,

Duplex opinio Lazij.

Fundamēta aduersariorum.

Stabus in arbore Pharamundica.

Eizingerus in prima theauri Principum parie.

Robertus Guagninus in vita Ludouici Cas.

Gebuillerus in Genealogia Cas. Ferdinandi lib. 2.

Lazius in Comment. familie Austriacæ.

In Epistola dedicata Com. ment. Austriacæ familie.

tres filios & vnam, vt legitur speciosissimam filiam reliquit, Sigebertum videlicet, Guntramnum & Clotharium, nomen filiae nunquam reperi. Rex verò Theodoricus Coloniam ingressus præscriptos duos filios minores fratres, Clotarium, Guntramnum, & sororem eorundem ad ciuitatem Metensem captiuos misit. Quibus crudeliter auia Brunehildis occurrens, nimio succensa furore in odium genitoris occisi super eos irruit & nepotes adhuc parvulos manu propria interfecit. Sigebertus autem natus minor Theodeberti filius quorundam ciuium Coloniae auxilio submissus per murum secretissime transmissus Rheno in habitu Scholaris aufugit: veniensque in Franciam Orientalem apud cognatos suos Gundaldum & Godefridum Duces Francorum, circa Moenum in Wirtzenburg principantium, aliquot annis latuit incognitus. Qui tandem post obitum Regis Theodorici, principum interuentu, Ducatū in Alemania superiore, quæ nunc dicitur Transjura, donatione Lotharij Regis accepit, sed neque nomen Regni nec Diadema portare more parentum suorum, permissus est, & mansit sub ditione Regum Francorum, genuitque filium nomine patris sui Sigebertum.

Haftenus Lazius non ex Gregorio Turonensi, aut ex Aimonio monacho, sed ex proprij capitis insomniis, uti infra demonstrabimus.

Hæc inquam illorum sunt fundamenta, qui commenti sunt serenissimam Austriam familiam à Regum Franciæ stirpe profectam. Eos enim auctores consultò præterimus, qui præter calumnias nihil rationis, nec auctoritatis afferunt ad stabilendam suam opinionem, quorum in numero facile princeps est Spigelius, qui veluti Cato quidam censorius altero ad frontem sublato, altero ad mentum depresso supercilio, hanc in sibi aduersariam opinionem pronunciat sententiam: Nec nos mouere debet quorundam stultitia, suam originem ad Romanos referentium, qui si scirent nullam in Italia nobilitatem esse, quam non Germani eò aduerxerint, non haurirent aquam è risulis, ipso fonte contempto. Ridiculum, sanè quòd Volaterranus D. Maximiliani Augusti progenitores, ait fuisse quosdam, nescio, Perleones Romanos, cum pura puta sit è Francorum sanguine Principibus Austriæ, Burgundiæ, Brabantiae Hollandiæque origo.

Hæc pro grauitate sua Spigelius, cuius auctoritas si quoquo modo magnificienda esset, non solum vniuersæ pænè Italia nobiliores familie hominem ex jure manu confectum vocarent, sed plæræque etiam præcipuæ in Germania cognationes, quæ se stirpis suæ auctores Italos habere gloriantur, litem eidem intenderent, quibus cum ipsi iusto sacramento contendere non liceret. At de his inferius.

Spigelius in Scholii ad lib. primū Poetae Ligurini, & l. 12 Scholiarum in Austriados Richardi Barzolini Perusini.

Ceterum, quod me pœnè præterisset, præter rationes pro hac opinione jam allatas, Gerardus de Roo, qui nouissimè Historiam Austriacam scripsit, tradit versiculos quosdam in vetusto repertos Chronico manu in membrana exarato, qui de Rudolphi filiarum connubijs facti, & ipsi & uxori Annæ genus ex Alemannis esse affirmant. Sed optassem ut auctor versiculos istos, sicut alios Historiæ suæ inseruisset, quo omnibus certiùs liquidiùsve de eorundem fide ac interpretatione constitisset. Sed hæc satis de prima opinione.

Gerardus de
Roo.

Libro primo cir-
ca initium.

CAPVT II.

Judicium & censura grauiſſimorum virorum de prædicta opinione & de eiusdem Auctoribus.

Aggressuri itaque superioris opinionis fundamenta conuellere, quoniam continget interdum nos eiusdem auctoribus acriter refragari: ne hoc nimium audax alicui videri possit, cum comparatione inter me & illos facta ob eximiam litterarum existimationem, quam illi dudum apud plerosq; de se non nullis suis lucubrationibus cōcitarunt, ego qui primum in hominum lucem prodeò, vix in ultimis Scholasticæ umbræ & minorū gentium litteratoribus locum obtinere possim: operæ pretium esse duxi hîc prius in medium adducere, quid ante me de iisdem & eorundem opinione senserint Viri graves & eruditi.

Ac primum quidem, ut à Stabio ordiamur, etsi Maximilianus I. Imperator eius inuentionem tanquam sæcundi ingenij partum admiratus est, ac collaudauit: tandem tamen re penitus perspecta eam vetuit censuitque abrogandam. Cuius

Censura Ma-
ximiliani I.
Imperator.
de Stabij
opinionē.

Joannes Cuspi-
nianus in de-
script. Austria.

rei & auritum & oculatum testem tibi profero Joannem Cuspinianum, qui proximè ante Catalogum Ducum Austriae ex gente Habsburgia, hæc de se ipso refert:

Audiui ego coram D. Maximilianum sapius loquentem cum meo Stabio. Tu me ex arca Noe deducis? & stemmatis originisq; meæ auctorem tribuis Cham, tertium scilicet filium Noe, qui pudenda patris detexit? quasi ex radice non bona possit produci stirps bona & fertilis; cum tamen mala arbor nunquam bonum producat fructum. Et licet Stabius acutè D. Cæsari multis aulicis astantibus respondisset (nam haud vulgariter amabatur à Cæsare, quod omnibus constat, & compertum est) tamen Cæsar postea dixit: Caueas hanc ignominiam mihi & posteris meis inurere, qui mihi irascuntur, & alij ex eadem lingua me sub sannabunt. Cessauit deinde Stabius à tali tantaque adulatione.

Cap. præcedenti
Hieronymus
Gebuillerum.

Porro huiusmodi jam consopitum figmentum rursus in lucem reuocauit, ut supra dictum est Hieronymus Gebuillerus tempore Ferdinandi Regis, & Caroli Imperatoris: quem cum idem Cuspinianus de alieno, surreptitiòque partu sugillasset, tali insignit cauterio:

Censura Cus-
piniani de
Gebuilleri
opinione.
Vbi supra.

Quod si Carolus (inquit,) Cæsar & Rex Ferdinandus tantas assentationes (quibus inescantur Principes ab adulatoribus, qui frontem perfricunt coruis peiores) inaudierint, credo equidem (ut sunt candidi Principes) nollent seduci, ac tales audire nugas, quas etiam mediocriter docti subfannant & derident. Ita Cuspinianus.

Censura Io-
annis Stum-
phij de Ge-
buillero
In Chronico
Helueticorum.

Sed accipe quidnam de eodem senserit Stumphius, dum hoc eiusdem figmentum explodit. Ait enim hunc ferè in modum: Miror hominem in huiusmodi mero figmento contexendo non doctorem & antiquitatis peritorum virorum iudicium & censuram reueritum esse. Cogitandum enim illi fuisset Caroli Quinti Imperatoris progenitores proculdubio etiam eruditos homines & historiographos penes se habuisse, qui eorum Genealogiam ea qua potuerunt industria peruestigarent: qui tamen omnes ad nobilissimam Romanæ Urbis stirpem generis eorum originem retulere. Hæc & plura alia Stumphius, qui candidè fatetur ante Stabium omnium Historicorum, qui de Habsburgiorum Austriorum familia ad fidem scripsere unam explicatamque fuisse sententiam, Habsburgensium Principum gentem à Romanis oriundam esse.

Censura Bel-
forestij de
Lazij opi-
nionem.

Gebuillerum ordine sequitur Wolfgangus Lazius, de cuius opinione deque fictitio eius Sigeberto quale iudicium ferat Belforestius, audiamus. Sic enim in magnis annalibus Franciæ in latinum versus loquitur: Tali morte miserabilis Rex

Austrasie Theodebertus, eiusque filij vitam suam finiuerunt. Et quoniam Sigebertum mortem euasisse dixi, inferatur necesse est Theodebertum quatuor filios habuisse, videlicet Sigebertum, Guntramnum, Clotharium & Merouem, quorum tres Brunichildis iussu necati fuerunt; quartum autem excogitauerunt ij, qui suapte opinione Principum Regalium Austrasie originem sunt commenti, qua de re citabo Wolfgangum Lazium, qui mentionem faciens Ducum Austrasie sub Rege Clothario huius nominis II. lib. 10. Comment. Austriac. loquitur in hunc sensum. *Recitatis autem ipsius Lazij verbis hac subjungit Belforestius.* En tibi quam opinionem de hoc Principe & ipsius familia Lazius habet. Quamuis veteres omnes Historiographi vnanimi consensu teneant Theodeberti filios omnes occisos fuisse, ne quis super esset, qui mortem Patris vlissi posset. Quamobrem Lazius & alij recenciores, multis in suspensionem venient quod ea persuadere voluerint, quæ antiquorum auctoritatibus tueri ac probare nequirent, cum in antiquorum scriptis nihil contineatur de hoc Sigeberto, neque legatur in Franconiam confugisse. Tamen ne videar omnino respuere quod ipsi scribunt, atque quod sanguinis Austriaci antiquitatem Merouingorum stirpe astruunt, Genealogie seriem, pro vt ab ipsis introducit, adscribam; ita tamen vt te pramoneam ea quæ ab ipsis hac de re scribuntur, non esse solida ac probata fidei: tum quod & ipsi qui ea conscripserunt, quis nam fuerit ille Sigebertus Dux declarare non audeant, tum quod non desint, qui dicant Merouem, quem à Brunichilde interfectum diximus, hunc fuisse qui ab occisione subductus est, & postea Austriacæ familie principium dedit. *Hactenus de Lazio Belforestius.*

Quanta verò diligentia & studio Lazius versatus sit in peruestigandis & texendis familiarum Genealogijs, doctissimus Joannes Pistorius Nidanus sic describit. Nam Lazij, inquit, indiligentis & in his rebus planè jejuni & inconsiderati scriptoris auctoritas, quæ ad pingendam ineptam certè sententiam obducitur, pondus omnino nullum habet, qui vix vnā Germanicam familiam sine vitio tradidit; qui in isto argumento & in vniuersa illa tractatione nullo cum studio versari laborem suum & nulla cum cura voluit.

Sed & justam audi de eodem querelam Arnoldi Wion Belge Duacensis, qui inter ceteros eiusdem nauos, quibus commentarij ipsius pleni sunt, hac commemorat. Ex his, inquit, Lector videt, quo studio Lazius versetur in celebranda Illustrissima ac Nobilissima familia Habsburgica, eo nimirum vt tu dubites, utrum de Habsburgijs, an de Germanis suis peius mereatur. Habsburgios enim procures ab impurissimo spurio Theodeberto, eiusque filio Sigeberto exule propagat, & legitimis ipsos natalibus priuans, etiam patriam suam gloria & virtutis elogio spoliat. Auctoribus suis interim, quorum testimonia falsa ostentat, vim ac fraudē facit. Aimonium namque transuersum abripit, cui si acquiesceret, Habsburgios Comites natalium legitimorum gloria non priuaret. Gregorium Turonensem obtorto collo trahit, apud quem cum Sigebertus nul-

Belfor. in magn.
annal. Francie
lib. 1. cap. 29.

Censura Io-
annis Pisto-
rij de Lazio.

In Epistola pre-
fixa familie
Marchionum
Thuringie.

Censura Ar-
noldi Wion
de Lazio.

In opusculo de
Antea Austria
familia §. 4.

Censura Pon-
ti Heuteri
Delphij de
Lazio.

Censura Ar-
noldi Wion
de Spigelio.
Eodem quo su-
pra.

Auctoris cē-
sura de ad-
uersariæ
opinionis
sectatoribus

Vbi supra

lus Theodeberti filius exstet, confidentissimè immò & falsissimè dicit de Sigeberto illo exule ipsum loqui: *Hæc Wion de sinistra Lazij fide in deriuando sanguine Gallicano ad Habsburgiam gentem. His adde Pontum Heuterum Delphium, qui etsi in describenda Austriacorum Principum origine ac successione Lazium sibi sequendum statuit, donec certio rem nactus fuerit Ducem; in Genealogijs tamen Belgicis, Francicis, ac plerisque Germanicis, ait eundem adeò fuisse inconstantem ac inconsideratum, ut subinde falsa pro veris, confusa pro distinctis, incerta pro certis attulerit, plurimisque in locis seipsum non intellexisse deprehendatur.*

Ceterum ne omninò transmissum silentio Spigelium, contemptui ac ludibrio habuisse videamur, proferamus de eo quoque iudicium & censuram Arnoldi Wion, dignum profectò patella operculum. *Hæc enim de ipso habet. Iacobus inquit: Spigelius, qui solus sapere videri volens, omnium insipientissimè scripsit, qui si diligentior nō est in asserenda nobilitate Germanica, quàm in Habsburgica familia comprobanda, non est cur multi auctoritatem eius faciamus. Quæ adeò friuola est, & jejuna, ut omninò indignam censeamus, cui quoquam respondeatur. Vir enim historiarum & familiarum ignarus cum esset, ut hæc eius familiæ suæ consarcinatio probat, non potuit historijs ac Genealogijs consona scribere; sed prout affectus eius ferebatur, nullo temporum aut personarum habito delectu, ut insipienter scripsit, sic etiam stolidè nobilitatem omnem Italicam auita antiqua nobilitate priuatam ad suos Germanos transferre conatus est. At hæc pro Spigelio satis.*

Explicatis igitur grauissimorum virorum sententijs, quas in Auctores aduersariæ opinionis tulere, liceat mihi etiam meo arbitratu loqui, & quid de ijsdem sentiam liberius aperire. Cum ea opinio, quæ Habsburgenses Principes à Romanis oriundos tradit, sola semper, ut ingenuè profitetur Stumphius, à tempore Rudolphi Primi, usque ad D. Maximiliani Primi ætatem, omnium historicorum, qui ea de re scripsere, suffragijs sit celebrata calculisque confirmata, nullo modo leuiuscula illæ rationes, quas primo capite recensuimus, apud prædictos auctores tantum momentum ac pondus obtinuissent, ut in animum inducere debuerint suum contra omnem antiquitatis fidem nouam eorundem Principum comminisci Genealogiam, si

perfe-

perfectam consummatamque eius Romana familia, ex qua Habsburgij Austrij propagati sunt, nempe stirpis Perleonia cognitionem habuissent. Itaque cum animo staret fixum aucupari suorum Principum gratiam, eorumque stemmata longo ordine recensere, pictosque, ut Poeta ait, ostendere vultus: quia hoc per Perleoniam familiam commodè præstare non poterant, cum propter ignorationem antiquitatis & prærogatiuarum illius familie, tum propter indiligentiam (quâ maxime notatus est Lælius à Belforestio & Nidano) in rebus quæ ad decus & honorem patriæ suæ spectabant, indagandis: viam sibi per fas & nefas in Genealogiam Regum Gallie à Gallicis scriptoribus jam contextam aperuerunt, ut sine magno labore & studio auita Regum insignia regalèsque fasces, quibus progenitores Perleonum caruisse existimabant, in gentem Habsburgiam Austriam derivarent. Quanquam diffiteri non possum Volaterranum ac alios magnam iisdem errandi occasionem præbuisse, dum Alberti Sapientis patrem eum ipsum fuisse scribunt, qui patriâ exul primus ex ea stirpe in Heluetiæ oris consedit, castrumque Habsburg condidit: quæ utraque quàm sint à veritate aliena, infra luce meridiana clariùs apparebit.

Locis supradictis.

Volaterranus auctoris prædictis errandi occasionem præbuit.

CAPVT III.

Non rectè Habsburgios Austrios
à Pharamundo & Sigeberto
deriuari.

Um plerique superioris opinionis auctores Genealogia sua seriem, qua Habsburgios Austrios ex Francorum Regum sanguine deducunt, à Pharamundo ordiantur: non abs re fore duxi, ante-

Caput 1.

Clodioni
Capillato
fuere nulli
liberi ma-
sculi.
Franciscus
Belforestius.

quam ad posita superius eorundem fundamenta conuellenda, accedamus, paucis ostendere, non potuisse eos, ob Pharamundiacæ lineæ defectum, Habsburgiam gentem à Pharamundo recto tramite deriuare. Consentiunt enim omnes penè Gallia Historiographi, Clodioni Capillato, qui filius Pharamundi fuerat, nullos fuisse haredes, sed Meroveum affinem ei in regno successisse. Quod, ut innumeros alios omitam, non solum egregie testatum fecit Franciscus Belforestius Nobilis Comingensis Regiusque Historiographus; sed etiam totam illam Genealogia seriem à Lazio ac alijs confictam tanquam à veritate multum abhorrentem, nullisque veterum historicorum auctoritatibus suffultam omnino explosit: cuius verba latinitate donata hoc sensu proferuntur.

In primo ma-
gnorum Anna-
lium volumine
lib. 1. cap. 2. 4.
& 29.

Anno igitur gratiæ quadringentesimo quadragesimo octauo, Meroveus factus est tutor & rector cum liberorum, tum etiam terrarum & subditorum Clodionis: & ideò recipiendus non est Lazijs in suis migrationibus, qui Meroveum Clodionis filium facit, aut saltem ex vxore eius egressum, ex commixtione nescio cuius Belluæ marinæ, speciem bouis refigurantis: ita quod à maculis ipsius belluæ, quibus respersus inventus est in ipso ortu suo, Merbizus lingua patria sit appellatus. At sicut narratio est fabulosa, ita & consequentia est reiicienda, cum nullus antiquorum huiusmodi mendacia vnquam excogitaret: & Gregorius Turonensis, qui sub Merouingis vixit, Meroveum Clodionis filium fuisse non asserat, sed tantum sanguine conjunctum: & eadem testatur Aimonius Monachus;

qui

Qui duo sunt antiquiores omnium, quos habemus pro stabilienda Historia Gallica. *Hæc Belforestius, & quidem verè: nam Gregorij Tironensis hæc sunt verba:* Clogio autem missis exploratoribus ad urbem Camaracum, perlustrata omnia ipse secutus Romanos proterit, ciuitatem adprehendit: in qua paucum tempus residens vsque Suminam fluvium occupavit. De huius stirpe quidam Meroveum Regem fuisse asserunt, cuius fuit filius Childericus. *Apud Aimonium verò Monachum hæc de eodem Meroveo leguntur:* Post hæc Clodione Rege vita decedente, Meroveus eius affinis Regni Francorum gubernacula suscepit. *Quorum etiam sententia subscribit Berardus de Gerardo nobilis Burdegalensis in elogijs Regum Franciæ, qui cum de Meroveo agit, hoc eum encomio adornat:*

Hunnos & Gothos vicit Meroveus & orbem

Liberat exitio, haud Clodionis filius, illo

Non minor, at simili dignus patre, magnus vterque.

Constat igitur horum auctorum testimoniis Meroveum non fuisse filium Clodionis, ac propterea à Pharamundo ad eum non fieri gradum in rectâ Genealogiæ lineâ.

Quis autem verus Merovei pater fuerit, auctor appendicis ad Lambertum Schafnaburgensem indicat, qui tradit eum Meruvigum nuncupatum Regem Thuringorum fuisse; & ne ipsum de alio quàm de Meroveo, de quo nobis sermo est, loqui existimes, eundem Dagoberti Regis tritavum fuisse affirmat: Ait enim: Anno DCXXXVII. Dagobertus Rex Christianissimus construxit Monasterium in Erfort, in monte quem antiquitus vocant Meruvisburg, à Merbizo (sic Meroveum patria lingua nominat) pagano Rege Francorum, qui filius fuit Meruvigi Principis de Thuringia, & tritavus eiusdem Dagoberti Regis, delecto quæ paganico & domine, eiusdem urbis vel montis S. Petri nomen nuncupavit; ibique Monasticam vitam, sicut iam pari modo in Felsenburg fecerat, instituit.

Hunc autem Meruvigum cognatione iunctum fuisse Clodioni Francorum Regi, quidam anonymus auctor refert, qui res à Landgravijs Thuringiæ gestas stylo historico est prosecutus; cuius verba citat Arnoldus Wion, hunc in modum: Anno Dominicæ Incarnationis quadringentesimo vicesimo sexto, regnante Theodosio Imperatore, Romani nimium coeperunt defluere & in potestate deficere, & Franci coeperunt crescere. Quapropter Franci ipsos officiâtos Romanorum vndique Francia, scilicet à Rheno vsque ad mare Occidentale, expulerunt, etiam aliquos occiderunt, & sibi iteratò inter se

*Annal. Franco-
rum lib. 2. cap. 9.*

*Annal. Franco-
rum lib. 1. cap. 5.*

*Berardus de
Gerardo.*

*Quis fuerit
Pater Mero-
vei.
Circa finem.
Meruvigus
Rex Thuringo-
rum.*

*Meruvigus
cognat^o Clodionis
Francorum Re-
gis.
Cap. 4.
In opusculis.*

Regem creaverunt. Qui in brevi tempore omnes Provincias Galliae à mari usque ad mare suo subjugavit imperio. Hoc audientes Thuringi ab altera parte Rheni habitantes ad Orientem, de consilio Regis Francorum, Merovingum cognatum Regis Francorum in Regem sibi elegerunt, qui castrum construxit in monte, ubi nunc est Monasterium S. Petri in Erfordia, & castrum propè Erfordiam, ubi nunc est Ecclesia S. Dionisij, quod vulgares nominant Meruversburg. Post Merovingum regnavit in Thuringia Bassinus, cuius uxorem duxit postea Hildericus Rex Franciae: Ita ille.

Ex his igitur manifestum est & testatum, prædictos auctores non potuisse in recta Genealogiae linea gradus à Pharamundo ad Meroveum deducere: siquidem hic non illius nepos, sed duntaxat ex latere cognatus fuit; cuius cognationis intuitu Clodionis filio Pharamundi, cum is legitimo hærede careret, in regno Francorum successit.

Verum quoniam jam semel in Meroveo cõtextam ab adversarijs Genealogiae seriem intercisam ostendimus: eandem quoque altero atque etiam majori intervallo in fictitio illo seu spurio Sigeberto mutilam hiulcãque demonstramus. Agendum ergo Lazij, ediffere nobis, cuiusnam filius fuit iste tuus Sigebertus? Theodeberti inquires.

At hic, ut ipse fateris, tres tantum liberos masculos habuit, & unam, ut ais, speciosissimam filiam. Et quidem Clotharium & Guntramnum unã cum sorore vinculis constrictos Metim missos esse, ibique ab avia Brunichilde crudelissimè necatos perhibes: Meroveum verò parvulum in ipso prælio ad Tolbiacum, in quo pater captus est, jussu Theodorici apprehensum, & ad petram allisum scribis. Vbi ergo Sigebertus? nam si idem is fuit qui Meroveus, aut Clotharius, aut Guntramnus, jam ex tua ipsiusmet confessione constat, Sigebertum Theodorici & Brunichildis manus non evasisse: si verò diversus fuit, fatearis necesse est, Theodobertum quatuor filios habuisse. Cum igitur alij omnes, præsertim Gallie Historiographi, tres duntaxat filios habuisse Theodebertum tradant; unde tibi quartus surrepit Sigebertus? & quibus auctoribus hunc à mortis discrimine exemptum & servatum asseris? cum antiquiores annales consignatum habeant, univẽsam Theodeberti stir-

Expostulatio auctoris cum Lazio de fictitio Sigeberto.
In Epistola dedicatoria

pem radicitus excisam fuisse, ne quis superesset, qui patris mortem ulcisceretur?

Gregorium, inquis, Turonensem & Aimonium Monachum vetustissimos Francorum Chronographos harum rerum habeo auctores. Magna sanè auctoritatis & integræ fidei sunt hi testes quos profers: sed de quo in libro, quo in capite hæc ab ipsis scribuntur? Nimiùm urgeo hominem, sudor erumpit, expalluit, obmutescit. At vide Lazi, an non jure hoc à te percunctor? nam Belforestius & Rosierius, ut Gallicanam conscriberent historiam, diligentissime omnia antiquitatis monumenta sunt perscrutati, summoque studio Turonensem & Aimonium evoluerunt: & tamen ingenue fatentur se nihil in ijs reperisse, quod ad tuam opinionem stabiliendam quippiam ponderis videatur asferre. Arnoldus etiam Wion non solum Gregorium & Aimonium, sed etiam auctorem appendicis ad Gregorium, maxima diligentia perlegit; nec tamen quidpiam eorum, quæ tu horum auctoritate astruis, potuit invenire.

Denique Card. Cæsar Baronius, qui totos triginta annos in enoluendis & perlustrandis veterum Scriptorum voluminibus consumpsit, antequàm annales suos Ecclesiasticos in publicum ederet; quique accuratissime non solum ex Aimonio, sed etiam ex Iona Monacho, qui vitam S. Columbanì conscripsit, alijsq; compluribus utriusque cædem, nempe Theodeberti & Theodorici, prosequitur; non solum nullius Sigeberti qui neci subtractus sit, facit mentionem; verum etiam unâ cum alijs Historicis tradit, Brunechildem sævisse in filios Theodeberti, eos omnes neci tradentem. Nimirum S. Columbanì vaticinium erat implendum; qui sicut apertè prædixit DEVM Theodorici stirpem funditus eradicaturum: ita etiam non obscure significavit Theodeberti progeniem omninò delendam esse, ut Chlotharius trium regnorum Monarchia solus potiretur.

At quid cum tam aperto ac impudenti mendacio diutius digladiamur? denudemus tandem fundamentum eius

Responsio
Lazij.

Refellitur
Lazius.

Belforestius,
Rosierius.

Arnoldus
Wion.

Card. Cæsar
Baronius.

Annal Ecclesiasticorum, Tom. 8

Ionas in vita
S. Columbanì
cap 21. 23. 28.

usque ad collum, caputque ei à cervicibus amputemus. Quo enim pacto potuit aut de Theodeberti cæde, aut de Sigeberti exilio quicquam scripsisse Gregorius Turonensis, qui jam ante annos ferè octodecim, nempe circa annum DOMINI 595. è vita exceſſerat? cum Theodebertus à fratre captus & jussu Brunehildis cæsus eſt, quæ cædes juxta Baronij ſententiam incidit in annum CHRISTI 613.

Vidēsne igitur, amice Lector, quo studio & qua fide Lazius, cæterique eius ſectæ comites ſint verſati in celebranda nobiliſſima familia Habsburgia? ut nimirum controverſum ſit, laudarene eam inſtituerint, an potiùs vituperare. Quæ enim hæc laus à generis nobilitate, eos gentis Habsburgiæ progenitores, per quos maximè regium Francorum ſanguinem in eam derivare volunt, aut fabuloſos, aut ſpurios fingere? nam diſertis verbis Lazius Theodebertum illegitimo procreatum, thoro aſſerit, quod tamen falſum eſſe Belforeſtius annotavit; neque verò melioris notæ fuiſſe Sigebertum exulem, ſi tamen unquam fuit, ex dictis eſt manifeſtum.

Valeat ergo Lazius cum ſuo fictitio Sigeberto, laudatiſſimamque Domum Austriam hac ſua ſordida laude laudare deſiſtat, quæ etſi vera & non ficta eſſet, potiùs tamen reticenda quàm commemoranda foret.

CAPVT IV.

Dissolutio fundamentorum aduersariæ opinionis.

Taque semel jam & iterum interrupta continuatione & serie eius Genealogiæ, quam aduersarij cōcinnarunt, reliquum est ut videamus etiam, an machinæ eorundem ac fulcimenta, quibus compaginatam Pharamundicam suam arborem fulcire & sustentare conati sunt, subsistant.

Ac primum quidem illud, quo Habsburgios ab Auendo castro in Vosagis montibus sito deriuari volunt, nullius planè est roboris & firmitatis. Nam etiam si Auendum castrum à quibusdam fortè Habsburgum nuncupatum reperitur; certum tamen est, Comites veteris castri siue Altenburgicos qui ad Vindonissam imperitarunt; Habsburgico titulo non esse usos, ante Rapatonem Guntramni Comitis Altenburgici nepotem, qui Habsburgum arcem in Ergovia condidisse vulgò putatur; à quo etiam Habsburgo Habsburgenses Comites cognominatos Magister Albertus Argentinensis, qui proximus Rudolphi Primi temporibus vixit, disertis verbis tradit. Quamquam, etiam si demus aduersarijs, Habsburgici tituli originem ab Auendo castro arcessendam esse: nihil tamen hoc negotij nobis facesset, qui infrà demonstrabimus Habsburgios Austrios nullo modo genus ab antiquis illis Habsburgicis, nisi fortè maternum, duxisse.

Sed quale hac tota de re iudicium ferat Franciscus Rosierius vir Gallus, & in hac controversia arbiter incorruptus, in medium proferamus. Ait enim: Nec certè hic subticere possum & Austriae & Belgarum Historicos longè hallucinatos esse, cum Habs-

Dissolutio
primi aduersa-
riorum ar-
gumenti.

M. Albertus Ar-
gentinensis, circa
initium.

Franciscus
Rosierius:

burgen.

Tom. 5. Stemmatum Ducum Lotharingæ Historia capitali 791

burgensium Comitum primariam referunt originem ad nonnullos Austrasiæ Reges, illosque prædicant Auendi castrum in Vosagis montibus occupasse, haud procul à Mosellæ fluminis continenti, qui locus hodie Romarici mons vocatur. Etenim multi assentionis potius, quam veritatis imagine ducti, ex Theodeberti Austrasiæ Regis conjugio Sigebertum seu Sigisbertum mansisse scribunt, atque ex hoc ceteros Austrasiæ Duces: immò Theodebertum & Sigebertum Auendi castrum in bonis habuisse. Quantum ad primum attinet, certum est ex Annalibus Theodebertum Austrasiæ Regem, Brunehildis consilio Theodoricæ fratris manu nefaria periisse juxta Leucos, tandemque ipsum Theodoricum victorem Theodeberti liberos extinxisse, quamvis plerique Sigebertum evasisse scribant. Quod an verum sit, alij judicent. Quod si etiam veritate subnitatur, hoc unum tamen falsum est, Theodebertum eiusque filium, Sigebertum Auendi castrum & Comitatum obtinuisse. Nam ex historiis claret, Theodoricum præmissum, Theodeberto liberisque occisis rectà Metim profectum fuisse, ibique Romulphum Romarici Auendi Comitæ patrem interfecisse, bonaque fisco applicuisse. Non igitur Theodebertus & Sigebertus jam interempti Auendi Comites extitere. Quin immò Theodorico cæso, Aridij Episcopi tum cura, tum etiam gliscente morbo Brunehildis, Romarico inique bona rapta restituit. Vno igitur, eodemque tempore non fuerunt Auendi Comites, Theodebertus, Sigebertus, Theodoricus, Romulphus & Romaricus, siquidem erant coætanei, ut ex datis Austrasiæ Regum superius descriptorum, ac sequenti diplomate videre est, cuius tenorem subijcio.

In nomine Patris & Filij, & Spiritus sancti, Amen.

Diploma
Romarici
Auendi Co-
mitis.

Quoniam mundus in maligno positus, legitimas fidelium donationes impiè conatur infringere, idcirco ratio postulat, ut ea quæ pro augmento Ecclesiarum donata sunt, nos quoque rationabiliter confirmare curemus. Noverit igitur omnium Catholicorum tam præsentium, quam futurorum uniuersitas: Quod ego Romaricus Auendi Comes, videns viros virtutis voluntaria paupertate, pauperis IESU stigmata in suis corporibus circumferre. *Et cetera quæ sequuntur ibidem: & infra.* Factum est hoc donum iij Non. Martij, Anno ab Incarnatione DOMINI 620. Clothario glorioso Francorum Rege regnante.

Hæc Rosierius, ex quibus non solum refelluntur ij, qui Theodebertum & Sigebertum Auendi Comites esse dixerunt: sed etiam insignis mendacij arguitur Lazius, qui tradit Otbertum fictitij illius Sigeberti filium primum Auendi castri conditorem extitisse. Cautius sanè Gebuillerus, & qui in eius penè verba iuravit Eizingerus, Otbertum non Auendum castrum extruxisse, sed eius Comitatus titulo primum usum esse scribunt; quod cognomen, ut ipsi inquiunt, Germani sua lingua interpretati, primò Auenspurg, postea verò literarum immu-

Lazius de gentium migrationib. l. 3. ubi agit de Ducib. Francorum, Et l. 7. ubi agit de genealogia Landgraviarum Alsatiæ Gebuillerus de Genealogia Ferdinandi Regis, lib. 2. cap. 17.

tatione

tatione Habsburg protulerunt. Verum jam ante Otbertum, & Romulphum & Romaricum Auendi Comitatus titulum usurpasse, ex Roserio modo audiuius.

Quamquam si vero consentaneum est, quod asseverat Lazius, Auendi nempe Comites eosdem fuisse, qui ab alio quoque castro suo Comites ab Egeshaim sunt cognominati; eiusdemque stirpis fuisse Leonem IX. Pontificem Romanum: planè aduersarij in magno verbi adulterio deprehenduntur. Nam Comites illos ab Egeshaim non Habsburgenses, sed Dagsburgenses dictos esse, cum alij, tum ipse Lazius imprudens docet. Leonem etiam Nonum omnes quotquot vidi, qui generis eius & natalium mentionem faciunt, ex Dagsburgensibus Comitibus natum testantur. Et quidè Onuphrij Panuini hæc sunt verba: Leo Papa IX. Bruno antea vocatus, natione Germanus, Provincia Alsatia, patrem habuit Hugonem virum nobilissimum, ex Regio Comitum Dagsburgi, aliàs Egeshaim genere ortum. Eodem modo Card. Cæsar Baronius: Post menses quinque, inquit, vacationis Sedis ab obitu Damasi Papæ, Bruno ex Comite Dagsburgensi, & Episcopo Tullensi in Leucis, maximo bono totius Ecclesiæ Catholicæ creatur Pontifex, dictusque est Leo Nonus. Sed & ipse Lazius nescio quo modo immemor instituti sui, dum alibi incidit in mentionem huius Leonis Noni, antequàm eius opera egiisset ad infarciendam commentitiam Habsburgensium Genealogiam; libero & ipso veritatis ore profitetur, eundem non ex Habsburgensium, qui titulus tunc necdum exstabat, sed ex Dagsburgensium prosapia oriundum fuisse. Dum enim agit de Nordmannis Calabriam devastantibus, quos Conradus Saliquus Imperator decretis stipendijs ab ultimis Galliæ finibus exciuerat, hæc de ijsdè subjungit: Itaque præsidiales milites ad suefacti agri fecunditate, adsciscentes multa ex Gallia Nordmannia gentilium millia, vtrique Imperatori non solum terrori deinceps fuerunt: verum etiam contempto imperio domini, qui conduxerat eos, proxima quæque in Apulia loca juris sui fecere: donec Leo Nonus Papa, homo Germanus, ex Comitibus à Dagsberg oriundus, animadversa quæ inde emensura aliquando esset perniciēs, fulmine tactos, bello eos insuper adgressus est.

Ita quidem Lazius, & verè de progenie Leonis olim: sed dum ad texendam Habsburgensium Genealogiam ventum est, arderetque cupidine regium Francorum sanguinem in eam de-

De gentium migrationibus lib. 8. in Genealogia Landgraviorum Alsatia.

Ibidem & in Genealog. Ducum Zaringia.

Lazius ibidem lib. 3.

Onuphrius Panuinus de Romanis Pontificibus in Leone IX. Card. Cæsar Baronius Annal. Eccles. Tom. xi. Anno Christi 1049. num. 15.

De gentium migrationibus lib. 3. in Genealogia Ducum Nordmannia.

Vbi supra lib. 8. in Geneal. Landgrav. Alsatia.

Vbi supra.

Dissolutio
alterius ar-
gumenti.

riuare, adulterato verbo Dagsburg, illud cōmutauit in Habsburg, Leonemq; Hunnifridi filium fecit, cuius tamen patrem Hugonem nominatum fuisse Panuinius & alij tradunt. At hac de primo aduersariorum fundamento satis.

Alterum verò eorundem fundamentum, etsi ex una parte solidum sit: nullo tamen modo validū ac aptum est, ad reliquam quæ illi innititur structuram sustentandā. Nam licet verum sit cōplura antiquitatis monumēta reperiri, è quib' perspicue argui possit, Comitum Habsburgiensium memoriam in Heluetia oris antiquiorē esse, quā ut possint à stirpe Perleonia deriuari: non tamē inde necessariò cōsequitur, posteriores Habsburgienses Comites, quos ut infrā referemus, grauissimi vetustissimiq; auctores à Perleonibus Romanis oriundos tradunt, ab iisdem in recta & paterna linea propagatos esse: quamvis eandē cum veteribus ab eodem castro Habsburg denominationem ac titulum usurpasse reperiuntur. Quemadmodum enim non rectē colligeret quispiam, Habsburgios Austrios ex eadē planē prosapia oriundos esse, ex quia prisca Austria, Styria & Carinthia Duces prodiere, quoniam iisdem titulis ac insignibus, quibus illi olim, hietiam nunc utuntur: ita etiam perperam concluditur, Habsburgios posteriores, eò quòd in nomen ac possessiones veterum Habsburgiensium Comitum successerint, eorundem stirpis propria germina esse; præsertim cum certorū testificatione auctorū sit compertū, hos ab illis genere planē diuersos fuisse. Nam successio in nomen ac bona alterius non solum hereditate, quæ tamen multis etiam nominibus obvenire solet; sed & emptione, donatione, jure belli, alijsq; modis acquiri potest, quorū plurima obviaq; passim sunt exempla, ut supervacaneum sit diutius in his immorari.

Quare non possum satis mirari, Franciscum Guillemannum, hominem aliàs doctissimum, in hoc tam levi ac infirmo argumento adeò exultare, ac triumphare: quod nisi ad hominem (ut dicitur) referatur, nempe ad eos Scriptores, qui Perleones primos Habsburgici castri ac tituli auctores proderunt, nihil eo futilius esse potest.

Porro

Porro hoc eorundem fundamentum ex una duntaxat parte solidum esse dixi; quia etsi in Murenſi Cœnobio aliqua veterum Habsburgensium Comitum vestigia reperiri contingat; nulla tamen in illo Cisterciensis instituti, ad quod Gebuillerius prouocat, extare possunt, quod quidem etiam animaduertit Stumphius & Guillemannus. Cum enim dictum Monasterium primò exstrui ac fundari cœptum sit, anno Virginei partus suprâ mille ducentos septimo & vicesimo, ab Henrico Comite ab Rapperswil, & cōiuge eius Anna Comitissa ab Homberg, ut non solum Annales Heluetici, sed & tabula Ordinis nostri testantur; quo tempore jam Comitem Provinciale Alsatia superioris agebat Albertus Sapiens, eiq; jam ante octennium natus erat filius Rudolphus postmodum primus huius nominis Romanorum Imperator: manifestum est veteres Habsburgios Comites, qui ante Albertum Divitem cognominatum vixere, quique ab Altenburgicis oriundi fuerunt, non potuisse ullum in dictum Monasterium donum conferre, aut sua ibidem Mausolea condidisse. Nam etiam si Wernerus ille, cuius sepulchrum in medio ædis sacræ cerni ait Gebuillerius, infans unius diei fuisset, cum pater eius Ottho in arce sua Buttenhaim manu nefaria interemptus est; quæ cædes, ut annales Heluetici consignatum habent, incidit in annum CHRISTI centesimum decimum suprâ millesimum: quomodo credibile est eum usq; post constructionem prædicti Cœnobij supervixisse, ut potuerit ibidem locum sepulchro designare, in quod post mortem inferretur?

Cæterum nullo modo mihi in dubium venit, quin plurimorum Comitum ab Habsburg in eodem Monasterio extiterint & adhuc extent antiquitatis monumenta; non tamen eorum, qui à Comitibus ab Altenburg, sed qui à Perleonia stirpe descenderunt, qui non solum illud Monasterium in ipsorum ditione situm, sed etiam uniuersum Sacrum Cisterciensem Ordinem semper amplissimo beneuolentiæ beneficentiæq; affectu sunt cōplexi, ut suprâ ex ipsius Rudolphi I. Augusti epistolis fecimus testatum.

Sed Spigelij impudentiam irredargutam ne sinamus; qui non solum ausu plusquam temerario alterius sententiæ aucto-

Monast. Mar-
ris Stellæ
quando sit
fundatum.

In dedicatoria
epistola.

Nobilissimæ
familie Ger-
manicæ ex
Italia origi-
nem habent.
In opusculo
§. 4.

res stultitæ damnauit, sed etiam nimis procaciter uniuersam Italicam nationem tanquam omni auita nobilitate spoliata traduxit, ac si ipsi omnis generis claritudo à priscis Germanorum fontibus emendicanda foret. His enim ab Arnoldo Wion manifestissimis exemplis refellitur: Quis, inquit, illustrissimam, quondam Guelphorum familiam, ex qua Duces Baviaræ & Saxonie Electores, nec non moderni Luneburgi & Brunswigæ Duces prodierunt, in Germaniam intulit: nonne Azo eius nominis III. Estensis & Ferrariæ Marchio, anno DOMINI circiter 1060. ex nobilissima Actiorum familia Romana progenitus? Quis Ascaniam Ballenstendam secundam, unde Marchiones Brandenburgij Electores hodierni, & Duces item Saxonie Electores, nec non moderni Anhaltini originem ducunt, in Germania plantauit; nonne Aribertus ex Ursinorum Romana familia procreatus? Marchionum Hochbergiorum, unde recentiores Badenses, patrem, nonne & ipsi Germani agnoscunt Hermannum Veronensem, qui anno circiter 1156. cum Imperatore Friderico Barbarossa Germaniam intravit? Brandenburgij autem, qui à Zollerijs Comitibus originem ducunt, nonne & ipsi à Petro Columna Domicello Romano anno circiter 1080. se progenitos gloriantur? Denique multæ aliæ familie in Germania illustres referuntur, quæ ab Italiæ nobilibus familijs lineam consanguinitatis ducunt: quod non ita evenit Germanis in Italia, ex quibus nullæ aliæ, quæ illustres sint dico, prædicantur, præter Allobrogicam & Mantuanam, licet de ea quoque à nonnullis controvertatur, sicut & de Montferratensi, quam quidam Germani Saxonibus tribuunt, sed ab Italis descendere egregie prodit Thomas Porcacchius in Historia familie Malespinæ. Hactenus contra Spigelium Arnoldus Wion.

Denique ut tandem huic capiti finem imponamus: illos versiculos de Rudolphi filiarum connubijs, quos non descripsit Gerardus de Roo, tandem apud Guillemannum legi, & sic se habent:

Rex Rudolphus & inlustri Regina dat Annæ,
Natio quod floret jam præ reliquis Alemanna.
Nam Rudolphus & Anna, quibus precor omnibus annis
Ut sit honos, virtutisque, trahunt genus ex Alemannis.

Verum non arbitramur his sine auctore versiculis, tantum auctoritatis ac ponderis inesse, ut propterea ab antiqua illa de Habsburgiorum modernorum genere sententia discedere cogamur, quæ sola à tempore Rudolphi I. usque ad Maximiliani I. ætatem viguit, omnium qui hac de rescripsere historicorum calculis roborata, præsertim cum in huiusmodi rhythmicis versiculis cõdendis multa hyperbolica, ac præter veritatem im-

misce-

Dissolutio
ultimi argu-
menti.

In Habsburgiacò
libro 2. cap. 3.

misceri soleant, rhythmi necessitate urgente: exempli causâ, ut in illo Fuldensis Monasterij:

Antistes Lullus, quo non est sanctior ullus.

Et in alijs sexcentis, quorum infinitus est numerus. Quamquam paternum eiusdem Rudolphi genus in Germaniam transplatum jam quartum generationis gradû, ut infra ostendemus, attigerat: ut non immeritò Poëta ille existimare potuerit, ceteros etiam eiusdem progenitores Germanos fuisse. Immò si et uxoris eiusdem Annae, quæ germen fuit Comitum Hochbergiorum, genus paulò altius repetisset, illud non ex Alemanis (de paterno enim loquor et non materno) sed ab Hermanno Veronensi deductum deprehendisset, ut modò ex Arnolde Wion audiuius, nec inficiatur Læzius. Scio quidem recentiore Guillemannum contrà sentire; sed utitur solenni illo suo argumento, quod ut paulò antè dictum est, absolutè prolatum, parùm efficacitatis habet. Quare ut Rhythmographum illum vera cecinisse sentiamus, necesse est ut fateamur, ipsum sicut de Anna, ita etiam de Rudolphi materno duntaxat genere locutum esse: siquidem aliundè compertum est, utriusque paternum genus origine Italum fuisse.

*In Habsburgiaco
lib. 5. cap. 1.*

Sed quàm lubrica fides sit, quæ eiusmodi sine auctore versiculis adhiberi solet, ipsius Gerardi exemplo discamus. Ipse enim dum agit de Lausannensi congressu Rudolphi Imperatoris cum Gregorio Decimo Pontifice Romano; relicta communi Historicorum via, qui congressum illum anno DOMINI millesimo ducentesimo septuagesimo quinto consignatum habent; vulgatos quosdam versiculos sequitur, qui biennio antè eorundem summorum Principum conventum Lausannæ celebratum tradunt, his verbis:

*Gerardus de Roo
lib. 1. Histor.
Austriacæ.*

*Bis sexcenti, septuaginta, tresque steterunt
Anni, Lausannæ dum Rex & Papa fuere.*

Verùm Gerardum prævijs hisce pseudo-versiculis longè à veritatis tramite aberrasse, ex ipsius Rudolphi litteris inferius suo loco describendis, omninò sit compertum. Cum enim ex ijs constet Pontificem soluto illo conventu statim Romam eo consilio con-

tendisse, ut ad proximum Paschæ festum Rudolpho sacrum Imperij diadema impertiret: quo in itinere morbo prægrevatus Aretij in Tuscia vita functus est; fatendum omnino est conventum illum Lausannæ Anno M. CC. LXV. celebratum; siquidem Gregorius diem obiit extremum, ut testatur Panvinus. 4. Idus Ianuarij vertentis anni nempe, M. CC. LXVI. Sed hæc παρρησία.

In Epitome Pontif. Romanorum.

CAPUT V.

Habsburgios Austrios è Nobilissima Romanæ Urbis familia oriundos.

DEnudata igitur falsæ opinionis vanitate instituti nostri ratio postulat, ut ipsam veritatem, cuius illa locum hætenus occuparat, omnibus expeditam vinculis postliminio in lucem pristinam ac regnum reducamus suum.

Quæ sit certa Genealogiæ investigandæ ratio.

Sed antequam rem tantam aggrediamur, principio exquirendum nobis est, quæ sit potissima Genealogiæ investigandæ ratio. Cum vita hominum mortalis à DEO ita incertis, ijsq; valdè angustis limitibus sit circumscripta, ut nullus mortalium aut rarus reperiatur, cuius ætas ultra quartum generationis gradum excrescat: consequitur à nemine memoriam, at avi, ab avi, vel tritavi sui haberi posse, quæ non aut ex majorum traditione, aut ex aliquo antiquitatis monumento, aut ex certa Scriptorum auctoritate & fide sit petita. Quare eadem Genealogiæ series solida & coherens erit, quæ aliquo horum trium modorum vinculo est connexa. Quod si verò hi defuerint, tum primum conjecturis est locus: inter quas prin-

cipem

cipem locum obtinent, maximamque habent probabilitatem eam, quæ ex proprijs ipsarum familiarum agnominibus depromuntur. Nam quæ à regnis, provincijs, castris, alijsque locis imposita sunt familiis agnomina, cum ea, ut superius dictum est, pro multiplici dominijs illorum locorum translatione, ad plures diversasque stirpes transferri possint, non potest ex ijs solidum et efficax desumi argumentum. Itaque ea duntaxat firmissima probatissimaque Genealogiæ texenda ratio erit, quæ certa historiæ fide subnititur: quæ fides, ut diximus, vel in majorum traditione, vel in antiquitatis et literarum monumētis sita est. Sicut autem fides historica plurimum ipsa vetustate stabilitur, adeo ut sit maxima, si rem ipsam quam tradit, ætate adequet; magis verò magisque infirma censeatur, quò ab illius rei memoria pluribus temporum intervallis est remota: ita etiam omnis de Genealogicis rebus controuersia maximè antiquissimorum ad stipulatione testium definitur. Quis enim adeo mente captus, aut voluntate peruersus reperiatur, qui recentiori cuiuspiam de rebus ab eius memoria remotissimis scribenti potius fidem adhibendam censeat, quàm priscis auctoribus, qui eadem ætate, qua gerebantur, superfuere, easdemque geri oculis suis conspexere.

Quam ob rem in eam sententiam manibus, ut aiunt, pedibusque eo, quæ a vitæ Serenissimæ Domus Austriacæ nobilitatem ab antiquissima splendidissimaque Urbis Romæ familia accessit. Nititur enim non solum vetustissima, multisque seculis continuata majorum traditione, sed etiam omnium, qui olim ea de re scripsere, Historicorum sententijs est approbata. Nam ut hinc ordiamur, Vlricus Krigius Nobilis Tigurinus, qui ut refert Ioannes Stumphius in majoribus Helvetiorum Annalibus, circa Annum DOMINI millesimum ducentiesimum sexagesimum octauum floruit, ac proinde temporibus Rudolphi Comitis ab Habsburg, antequam is fuit ad Romani thronum Imperij euectus, eiusdem ætatis historiam scripsit: hic, inquam, ut idem tradit Stumphius, disertis verbis assenerat, Rudolphum Comitem necdum Imperatorem Electum

Vera sententia.

Vlricus Krigius Nobilis Tigurinus, Lib. 7. cap. 12.

in castro Habsburg propè oppidum Bruck habitasse, eiusque progenitores nobili ac veteri Romanorum gente oriundos fuisse. Quare cum Vlricus hic ætate æqualis fuerit Casari Rudolpho, nullo modo dubitari potest, quin hæc de origine Comitum ab Habsburg opinio eo tempore tanquam certa vulgatæque in omnium ore versata sit, atque absque ulla controversia recepta ab uniuersis. Cum enim nullus Scriptorum ea ætate sit reperriri, qui diuersum ab hac opinione tradiderit, præter Rhithmographum illum, de quo jam nostram aperuimus sententiam; omnesque qui postea vixere historici eandem sint amplexati, nulla alterius diuersæ opinionis facta mentione: æ quo congruum est, ut existimemus, Vlrici dicti opinionem de gentis Habsburgiæ origine tunc temporis non solum communem, & vulgatam, sed etiam solam & absque æmula fuisse.

Magister Albertus Argentinen-
sis,
In Chronico.

In descriptione
Austriæ.

Sed ab Vlrico Krigio ad Albertum Argentinensem trans-
eamus, qui cum tempore Benedicti XII. Pontificis Romani
vixerit, apud quem, ut ipsemet testatur, pro Episcopo Argenti-
nensi publica functus est legatione, Rudolphi temporibus pro-
ximus fuit. Hic igitur Albertus, quem diligentissimum anna-
lium Scriptorem Cuspinianus appellat, summæque fide res Au-
striacas complexum tradit; Chronicon suum sic orditur:
Rudolphus Comes ab Habsburg ex antiquis progenitoribus ab Vrbe Ro-
ma traxit originem. Olim namque duobus fratribus propter potentis
Romani occisionem eliminatis ab Vrbe, pater eorum nobilior Romanus
dans cuilibet eorum immensam pecuniam, ipsos iussit abire in partes re-
motas, qui se in superiori Alemannia receperunt. Antiquior autem ad
emptionem prædiorum & munitionum, junior verò ad vasallorum mul-
titudinem contendebat. Patre autem eorum post aliquot annos filios visi-
tante, cum vidisset senioris prædia ab eo empta, eius prudentiam commen-
davit. Requirens autem de juniore quid egisset, illum se in fortissimam,
quandam munitionem collocasse vidit, & iussis omnibus vasallis suis cum
eorum liberis masculis optimè armatis venire ad montem, ubi castrum
Habsburg est collocatum, illuc patrem traducens, illam fortium multitu-
dinem ostendit, quos & omnes eorum posteros masculini sexus suæ poste-
ritati fideles fore speraret. In illius ergo animosa nobilitate gavisus Pater
magnum thesaurum destinavit eidem. Ex his itaque duobus fratribus
omnes de Habsburg postea processerunt. *Hactenus Albertus Ar-*

genti-

gentinensis, quem non nisi vera & comperta omnibus scripsisse, & hominis dignitas qua fungebatur, & doctrina qua pollebat, & patria in qua hæc scribebat, & ipsa ætas, quæ recentem adhuc Rudolphi memoriam fovebat, omnino persuadent.

Porrò post Albertum Argentinensem eandem de Habsburgiorum origine tradidit sententiam Vlricus de Clingenbergh, qui ut supputat Stumphius, vixit circa annum DOMINI millesimum trecentesium octuagesimum octavum: & Albertus Baro à Bonstetten, qui floruit circa annum DOMINI octuagesimum sextum supra mille & quadringentos: qui tamen auctores duas mihi diuersasq; historias in unam cõfudisse videntur, dum juniorem natu fratrem non à patre, sed à fratre jam in Episcopum Argentoratensem electo, visitatum scribunt. Historiam enim illam de Wernero Argentoratensi Præsule, fratrem Rapotonem in visente post conditum castrum Habsburg, cum historia Alberti Argentinensis commiscuerunt: quod quidem ipsis accidit, quoniam malè intellectis Alberti Argentinensis verbis, opinati sunt à minore natu fratre, de quo loquitur Argentinensis, exstructum fuisse castrum Habsburg. Verùm id contrà mentem esse Alberti Argentinensis, ostendemus infra suo loco.

Porrò similia de gentis Habsburgiæ primordiis tradiderunt omnes penè auctores, qui posterioribus temporibus vixerunt, quorum alios ad Fabiam, alios ad Iuliam gẽtem generis Habsburgici originem retulisse tradit Doctor Iosephus Gruenpeck Mathematicus Friderici IV. Imperat. in oratione vernacula lingua habitæ in funere eiusdem Augusti: quorum equidem omnium cum tanta & tam clara sit auctoritas ut eisdem in frontem, ut dicitur, refragari possit nemo, callide aduersarij eos dissimularunt, totamq; controversiam in unum Volaterranum verterunt, ac si ipse Romanæ gloriæ plus nimis auidus, auctor ac princeps huius opinionis extitisset, & non Germani.

Verùm præter prædictos auctores, plures ante Volaterranum ex Scriptoribus Germanis eandem de Austriacæ Domus primordiis sententiam posteris memoriæ tradidisse cū ipse Laſius imprudens, tum Volaterranus affirmat. Nā Laſius libro

Vlricus de
Clingen-
bergh.
Stumphius ubi
supra

Exat M. S. in
Cæs. Biblioth.
Viennæ.

Volaterran⁹
non fuit
prim⁹ huius
opinionis
auctor.

Cap. I.

primo commentariorum in Austriacam familiam refert *Wichardum Baronem de Polhaim Decanum Salisburgensem*, *Ioannem Enneckel equitem Austriacum*, & *Ottocarum ab Orneck Styria Regulum*, pro hac sententia libros integros conscripsisse. *Raphael verò Volaterranus Matthæum quendam de origine primorum Ducum Austriae, Otthonem Frisingensem in commentarijs, Jordanum Osnaburgium de irruptione Gothica in Urbem, Hermannum de Solgovv in Chronographia, & Henricum Constantiensem idem sensisse scripsisseq; affirmat.*

Refutatur
Gerardus
de Roo.

Ex quo liquido apparet *Volaterranum* non huius sententiae primum fuisse auctorem, neque eam ab *Italīs* confictam; sed à *Germanis* multò antè literis consignatam, eorūque testimonijs roboratam, usque ad tempora *D. Maximiliani I. Imperatoris* perdurasse, donec *Stabius, Tritheimius, ac alij* emerferunt, qui ob rationes suprà enumeratas, novam *Habsburgiorum Austriorum* commenti sunt *Genealogiam*. Quare non possum non stomachari in *Gerardum de Roo*, qui hanc nostram sententiam vulgi opinionem appellat, eamque hoc nomine ludibrio habet; cum tamen sacrae literae communem populi vocem, instar diuini oraculi esse pronuncient: immò si semper in animis hominum hæsit hæc opinio, & vulgi in ore versata est, ex hoc illa maximè confirmari ac stabiliri debet. Non enim res *Genealogicae* adeò captu difficiles & arduæ sunt, ut ex intimis *Sapientiae* penetralibus euocari debeant, ad quæ non nisi magnis & perspicacibus ingenijs patet accessus, sed totæ, ut diximus, ex *maiorum* traditione ac fide *historica* pendent, ad quam stabiliendam nescio an quippiam efficacius afferri possit vetustissima vulgi opinione. Quamquam comparatione facta inter *adversariae* opinionis sectarios & nostræ sententiae auctores, quos modo recensuimus, pluresque sequenti capite referemus, ipsi potius, quàm hi vulgi nomine censendi erunt, quippe qui nostris nec claritate generis, nec dignitate, nec auctoritate, nec eruditione, nec fidei integritate ullo modo sunt æquiparandi.

CAPVT VI.

Habsburgios Austrios stirpis Perleoniae germen esse.

NGitur vera & genuina gentis Habsburgiae origo non aliundè, quàm à Romano solo petenda est, uti jam testimonijs antiquissimorum auctorum fecimus testatum. Nunc reliquum est, ut in tanta nobilissimarum Urbis Romae familiarum multitudine & diversitate accuratiùs dispiciamus, ex qua potissimum illarum stirpe Habsburgij Austrij sint profecti. Quade re non nihil controvertitur inter auctores.

Imprimis enim Albertus de Bonsteten, cuius superiori capite fecimus mentionem, eorum generis originem retulit ad Scipiones: Sed cum nullas afferat rationes aut testimonia, quibus opinionem suam stabiliat, non audemus in re tam incerta certi quippiam affirmare. Si tamen conjectura aliquis est locus, fortè ad Anienos Faustos respexit; siquidem & ipsi Aniciana stirpis germen fuisse videntur; quos constat auctoritate Ennodij affinis eorundem, inter majorum suorum imagines, Scipiones etiam numerasse.

Porrò teste Iosepho Gruenbeck, cuius paulò antè fecimus mentionem, non pauci etiam fuerunt auctores, quorum alij à Julia, alij à Fabia gente Habsburgios Austrios derivarunt: ex Iulia quidem stirpe, qua ratione Habsburgij Austrij descendisse videri possint, libro secundo demonstrabitur; de Fabia verò gente nullum extat, quod sciam, ne levis quidem conjecturae indicium.

Ceterum Ioannes Stumphius, etsi inficiari non possit, Habsburgiorum gentem à Romanis oriundam esse, nimis tamen altè petita eorundem tradit primordia, adeò ut non solum

Prima opinio Alberti de Bonsteten.

Ennodius Epistola ad Faustum juniorem.

Secunda opinio.

Tertia opinio Ioannis Stumphij. In magnis Annal. Helvetiorum: lib. 7. cap. 12.

Refutatur
Stumphius.

veteres etiam Habsburgios, sed & omnes Altenburgicos Comites ab una eademque stirpe Romana propagatos affirmet: quorum majores ex prædialiis militibus ad Vindonissam veterem Romanorum coloniam consedisse, arcemq; Altenburgum extruxisse opinatur. Eiusdem omnino opinionis est Franciscus Guillemannus in suo Habsburgiaco, quem miror nullā Stumphij fecisse mentionem, cum tamen penè omnia, quæ in hanc sententiam affert, à Stumphio sit mutuatus. Verum huic peculiari Stumphij opinioni, præterquam quòd omnes ij auctores adversentur, qui Comites Altenburgicos ab Austrasiæ Regibus derivant: tum maximè repugnat Albertus Argentinenfis, qui ut supra vidimus, ab illis duobus fratribus Romanis non Comites Altenburgicos, sed omnes Habsburgios postea processisse commemorat; manifestèque supponit, antè eorundem fratrum in Germaniam adventum, jam castrum Habsburg ex ædificatum fuisse, ut infra fusiùs ostendemus. Quare cum plures Altenburgi Comites in Helvetiæ oris floruerint ante conditum à Rapatone castrum Habsburg, ut ipse fatetur Stumphius; consequitur fratrum illorum, à quibus Habsburgij Austrij sunt oriundi, in Germaniam migrationem multò recentiore esse, quàm ut ad majores Comitum Altenburgicorum referri possit. Sunt prætereà multa alia valde idonea ad convellendam hanc opinionem, sed alibi infra aptius ex instituto, quàm hic in alieno loco ex occasione inferentur.

Vera sententia.

Ceterum communis & veritati, meâ sententiâ, omnino consentanea opinio illa est, quæ tradit dictos duos Fratres Romanos, qui Româ profecti in Helvetiæ partibus sedes fixere, auctoresque extitere novæ Habsburgiæ familiæ (ex qua Serenissima Domus Austria progressa est) stirpis Perleoniæ germina fuisse. Cui certè opinioni, ut omnino assentiar, facit imprimis augusta D. Maximiliani I. Imperatoris auctoritas, qui, ut ^a Paulus Iovius attestatur, religiosus suæ originis indagator fuit. Is enim, ut idem Iovius & ^b Hieronymus Rubeus Rauennas referunt, assenerare solebat Austriacæ Domus nobilitatem Romani sanguinis stirpem respicere, per-

Maximilianus
I. Imperator.

^a In elogio virorum bellica virtute illustrium lib. 5. c. 6.

^b lib. 5. Histor. Rauennat. ad annum 824.

ducto

ducto stemmate à Perleonum familia. Quod etiam idem sensisse Carolum V. Lucas Contilis tradit, qui ait eundem Imperatorem Romæ constitutum percunctatum fuisse, an adhuc aliqua reliquia familiae Frangipaniae seu Perleoniae in urbe extarent; ubi illi exhibita est ex eadem stirpe oriunda superstes valde venerabilis persona. Eiusdem quoque sententiae fuisse Sigismundum Austriacum patruelem Friderici IV. Imp. Henricus Gundelfingensis tradit. In qua quidem sententia Sapientissimos Cæsares & Principes absque ullo fundamento, aut gravi veterum auctoritate, aut sine certa à maioribus suis traditione fuisse, permanere, & sequi, non ausim affirmare: praesertim cum Trithemius, Menlius, Stabius, Gebuillerus & alij non defuerint, qui eos in contrariam & commentitiam suam opinionem pertrahere sunt conati. At ipsum Iouium audiamus; sic enim de Maximiliano I. Imp. loquens ait: Ferunt Austriacæ Domûs Nobilitatem Romani sanguinis stirpem respicere perducto stemmate à Perleonum familia; ex qua fuerunt celeberrimi olim, Comites ex Tribu montis Aventini. Hos enim ad Auspurgum confedisse constat inter Rhetos, Noricos & Vindelicos, non longè ab Heluetijs, coalescenteque sensim potentia Austriaci principatus, ut ipse Cæsar suæ originis religiosus indagator asseuerabat, iura & titulos condidisse, eiusque dominatus claritudinem bellica quæsitam virtute, & longa vetustate constitutam propagasse. Hinc evenit, ut facile credamus, Augustam hanc Imperij dignitatem ad Austriacos Principes, quod Romani sunt generis, fatali quodam jure pervenisse: Quando jam pridem abolita sit acclamationis militaris consuetudo, qua Imperatores olim apud exercitum in castris fiebant, & ipsa etiam septem Germaniæ procerum suffragatio penitus obsolescat, toto, scilicet hoc honore, per manus præpotentium Cæsarum legitime tradito confirmatoque, qui jam altas jecerit radices, ut in vna familia non dubiæ hæreditatis nihil intercisa serie, decentius atque stabilius reflorescat. Hæc Paulus Iouius Nouocomensis Episcopus Nucerinus, qui ob Germanicæ linguae ignorantiam Auspurgum cum Habsburgo cōfudit: quod etiam accidit doctissimo Rubeo, qui nomine illo Ispruchum seu Oenipontem significari putavit. Rubei sunt hæc verba: Siquidem Perleonia familia inter Romanos nobilissima; illa est, è qua clarissimi Comites Montis Aventini & Austriæ Domûs Principes prodierunt. Reperitur enim ex Perleonijs quosdam Ispruchum, Oenipontem appellant, ad habitandum profectos inter Austriæ ac Boiariæ populos ab Heluetijs haud procul; paulatim verò eorum dignitate indies erescente principatus Austriæ iura, titulumque fundarunt, uti Maximilianus Cæsar Caroli V. avus affirmare consueverat.

Carolus V.

Lucas Contilis in Sym. Philip. Secundi Regis Hispaniarum.

Sigismund⁹ Austriacus.

Henricus Gundelfingensis Hist. Austriac. epis. 2.

Paulus Iouius ubi supra.

Hieronymus Rubeus Ravennas ubi supra.

Scriptores
Germani
pro hac opi-
nione.

Henricus
Gundelfin-
gensis.

Extat M. S. in
Cæsarea Biblio-
theca Viennæ,
Num. 321.

In Habsburgiaco
lib. 1. cap. 1. & 2.

*Ita sanè Rubeus eodem modo, quo Jovius, Imperatoria ni-
xus auctoritate, quæ jure apud uniuersos non solum ob vene-
randam augusti nominis majestatem; sed etiam ob summam
illorum Principum fidei & vitæ integritatem maximi ponde-
ris esse debet & momenti. Verùm hæc opinio non tantum
suffragatione Imperatoria, quæ sola satis esset, sed & plurimo-
rum adstipulatione Historicorum cum nostratium, tum exte-
rarum nationum maximè roboratur. Nam ut à nostris or-
diamur, præter eos Scriptores Germanos, quos superiori capite
ex Volaterrano & Lazio recensuimus, hanc eandem senten-
tiam nostram, tanquam jam plurimum ac veterum Historico-
rum testimonijs celebratam firmatamque, scriptis suis prodidit
Henricus Gundelfingensis artium Magister, & Ecclesiæ Fri-
burgensis Sacellanus, qui floruit circà annum DOMINI mil-
lesimum quadringentesimum septuagesimum sextum, cuius
hæc sunt verba ad Sigismundum Austriacum: Secundum Epito-
ma Illustrium Comitum Aventinorum tuo ingenio, Præcelsæ Princeps,
relinquo; qui tui originem, tuorumque prædecessorum gesta ac annalia,
prioribus ex Chronographis melius novisti. Eapropter eorum scriben-
do magnalia, manum retraho, cum omnibus in historijs non exigua cum
opera, vigilantia, ac lucubratione dilucidata ac deprompta sint. Eorum
tamen successionem brevibus, incultisque explicabo verbis.*

*Relegatis ac deportatis ob potentis Senatoris trucidationem olim,
duobus fratribus præclaræ Romanorum familiæ Petraræ Leonis dictæ de
Aventino monte, à Julij Cæsaris (valentissimi omnium Principis, qui in
vigore animi non habuit parem nec ante se, nec post se) familia descen-
dentibus, ipsisque ad Alpium juga venientibus, vbi nunc castrum Habs-
burg Lucernensem circà lacum collocatum cernitur. Senior adeptus præ-
dia & possessiones, junior ingentia vasallorum dominia; de quibus poste-
ri descenderunt Comites. Ità Gundelfingensis: ex quo prætereà
colligitur, quàm insignis sit Guillemanni in Volaterranum ca-
lumnia, dum ipsum primum auctorem facit, qui reperta nomi-
natæque gente Romana Habsburgios à Perleonibus oriundos,
& à castro Habsburgo juxtà lacum Lucernensem denomina-
tos affirmat. Nam quicquid sit de castro prædicto, illud tamen
certum esse debet, Volaterranum non primum nominasse gen-
tem Romanam Perleoniam, à qua Habsburgij Austrij sint
oriundi; sed longè ante ipsum eam opinionem à vetustis Ger-*

mani-

manicis scriptoribus ad seram posteritatem propagatam fuisse; erroremque si qui est, in supra memorato castro Habsburg, non ipsius Volaterrani, sed eorum auctorum esse, quos Volaterranus est secutus. Sanè Gundelfingensem antiquis nixum auctoribus ex eius præfatione liquet, in qua se sequi profitetur eodem Scriptores, quos superiori capite citavimus ex Volaterrano, nempe Jordanum Osnaburgium, Hermannum Comitem de Sulgovv, Otthonem Comitem de Feringen Episcopum Frisingensem; & Matthæum quendam de primorum Austria Ducum origine: quos cum pariter in describenda Habsburgiorum Austriorum origine Duces & auctores habuerit Volaterranus, satis constat ipsum non incertos ac vanos vulgi rumusculos, quæ Guillemanni in eundem est calumnia; sed comperta atque prioribus in annalibus consignata prodidisse. Sed ad institutum nostrum revertamur.

Post Henricum Gundelfingensem hanc eandem opinionem plures alij Scriptores Germani celebravere: quorum testimonia ab Arnaldo Wion, ex commentariolo Hieronymi Bardi Florentini descripta, hic ad integrum reddenda opera precium duximus.

Primus igitur ex citatis à Bardi, est anonymus quidam auctor Historiæ Banariæ & Sueniæ, qui agens de Ducibus Austriæ hæc habet: Austriæ nunc moderni Duces originem habuerunt à Petris Leonibus Romanis Comitibus Montis Aventini, cuius familiæ Domus sunt in Aventino propè Sabellorum ædes, quæ prius Perleonum fuere. Idem confirmat Selestadiensis his verbis: Ducibus Austriæ Perleones Comites Romani originem dederunt. Quibus consentanea scribit Wimpelengus, dum ait: Carolus V. Imperator progenitores habuit Romanos Perleones in monte Aventino habitantes. Ad stipulatur & his Richardus Rantchinus inquiens: Austriæ Duces initium habuerunt à Perleonibus Romani Imperij Patricijs. Denique Wolfgangus Silesius in Austria sua M. S. Perleones, inquit, originem tuis progenitoribus invictissime Cæsar dederunt.

Atque hi omnes auctores Germani sunt, qui à Hieronymo Bardi, pro hac nostra sententia adducuntur, quibus addi potest Ioannes Naclerus Tubingensis Sævus, qui cum ad

Rudol-

Antropologia
lib. 23. circa
finem.

Auctor Historiæ
Banariæ &
Sueniæ.

Selestadiensis
lib. 2.

Iacobus Wimpelengus in Epitome.
Richardus Rantchinus lib. 2.

Wolfgangus Silesius in Austria sua M. S.

Ioannes Naucle-
rus Tubingensis
suevum, Tom. 2.
Coronographia
generata 434

Scriptores
Itali pro hac
opinionē.
Raphael Vola-
terrani lib. 23.
Antropol.

Onuphrius Pan-
vinus.

Paulus Iovius.

Hieronymus Ru-
beus ubi supra.

Philippus Go-
thus Siculus.

Rudolphum I. Imp. decursu operis sui pervenisset, hæc obiter de eiusdem genere affert: Originem Comitibus de Habsburg à Perleonibus Comitibus, Romanis civibus multi deducunt ex Aventino monte, splendida nobilitate; freti (opinor) non omnino malis auctoribus, apud quos eius rei fides esto. Nos qui vir Rudolphus fuerit, tanti hæres Imperij studiosius exsequemur. *Ita Naucerus, qui etsi ambiguus sit, multum tamen nostræ opinioni favere videtur.*

Porro ex Italis Scriptoribus hanc eandem sententiam multi & graves auctores constabiliunt: inter quos primus occurrit Raphael Volaterranus, qui de Maximiliano I. Imp. agēs, sic ait: Apparet Maximilianum Romanos habuisse progenitores olim, Perleones Comites Montis Aventini, cuius familiæ nonnullæ sunt Romæ reliquæ propè Sabellorum ædes, quæ prius Perleonum fuere, quibus cognomen dedit Petrus Leonis filius, Stephani nepos, Maximi pronepos, quorum memoria sepulchri pro foribus templi S. Alexij cernitur. Is anno M C XVIII. magna in Vrbe potentia, auctoritateque sub Paschale II. fuerat; cuius duo nepotes per seditionem ex Vrbe profugi ad Alpes venerunt, ubi circa Lucernæ lacum prædia ac terras mercati sunt, castrumque in eo loco Avenburgum deinde excitarunt, quasi Aventini oppidum, licet nonnulli Abesburgum dicant, quod lingua Germanica Abec accipitrem significet, qui olim ab eis dimissus cum præda capta in eo monte constitit, ubi ex auspicio ipsi postea oppidum condiderunt. Alter ex his præsul Argentinenfis fuit. Ex altero qui nobilem in ea regione duxit uxorem, natus est Albertus, qui Albertum & Rudolphum Imperatorem primum ex Comitibus Abesburgensibus genuit. *Hactenus Volaterranus, cui tamen de castro Habsburg à Perleonibus condito, & alijs quibusdam hanc rem attingentibus minimè assentimur, uti infra patebit, ubi hæc accuratius pertractabimus. Ceterum eandem opinionis nostræ firmitatem egregie, ut refert Arnoldus Wion, demonstravit Onuphrius Panvinus duobus antiquis instrumentis, quæ ex MSS. affert lib. 3. de gente Frangipania cap. 7. quæ quidem instrumenta hic describenda integrè fuissent, sed librorum dictorum copiam necdum habere potui. Huic adde Paulum Iovium Episcopum Nucerinum, & Hieronymum Rubicum Rauennatem, qui ut paullo antè vidimus, pari consensione hanc sententiam amplectuntur. Pluribus verò eandem prosequitur Philippus Gothus Siculus Messinensis eques in tractatu vulgari Italico, quem de inventione corporum SS. Placidi Anicij Abbatis & Sociorum, ac de*

trium-

triumphis in illa celebratis composuit: qui etiam præter Panuinium in hanc sententiam citat Marcū Antonium Marsilium Columnam Archiepiscopum Salernitanum libro de Ecclesiasticis redditibus, & Lucam Contilem in comment: super Symbolum Philippi II. Regis Hispaniarū, quem etiam in finem idem à Scipione Mazella in descriptione regni Neapolitani citatur.

Nec verò quempiam movere debet, quòd dicti Auctores Habsburgios Austrios à Frangipanibus descendere asserant: unam enim & eandem familiam fuisse Perleonum & Frangipantum, egregiè animaduerterunt à Panuinius, & illustris Marchio^b Petrus Villa de Canibus, & nos suo loco ex antiquis monumentis palam faciemus. Sed neque prætereundus nobis est hoc loco doctissimus nostri temporis Scriptor, Alfonsus Ciaconius Biacensis Ord. Prædic. & Apostolicus Pœnitentiarius, qui in Anacleto secundo Pseudo Põtifce hanc eandem nostram sententiam de origine stirpis Habsburgiæ Austriæ sequitur, dum ait: Petri Leonis gens quæ & Gratiana aliquando, à Petro Leone & Gratiano quibusdam viris in ea familia primarijs vocata est, Romæ nobilissima & potentissima ante annos penè 600. fuit, hominum belli pacisq; instructorum numerosa copia, divitiarum affluentia, summis honoribus in Vrbe gestis & maxima per agrum Romanum ditione pollens. Ex qua stirpe genus Austriacum omnium totius orbis terrarum, rerum magnitudine, tot regnorum Imperijs, vñdecimq; Imp̃p. editis nostro tempore clarissimum manasse, auctor est Albertus Argentoratensis rerum Germanicarum latè vetustus Scriptor. *Hæc Ciaconius.*

Quod ad Albertum Argentoratensem attinet, nulla quidem Perleoniæ gentis mentio reperitur in fragmento Chronici ipsius, quod Cuspinianus typis edendum curavit: quia tamen Ciaconius Vaticana usus est Bibliotheca, autographorum feracissima; atque Gundelfingensem ea, quæ de Perleoniæ gente suprà prodidit, ab eodem Alberto mutuatum esse, non improbabiler augurari licet; non sum equidem ad coarguendum tam proclivis, ut ob id Ciaconium male fidei accusem. Contingere enim potuit aut librariorum, aut typographorum incuria, aut etiam dedita quorundam opera, ut sit prætermisum in cæteris exemplaribus, quod in autographo invenitur clarè expressum. Sed ad rem redeamus. Præter dictos auctores hanc eandem

Marcus Antonius
Marsilius Co-
lumna Archiepi-
scopus Salernus.
Lucas Contius.

Scipio Mazella.

a In Papa Ana-
cleto I I.

b In tractat. de
familia S. Pla-
cidi.

Alfonsus Ciac-
onius in Anacle-
to I I.

Libr. 8. de ruinis
regnorum &
gentium

Libr. 2. de signis
Ecclesiæ

Hieronymus
Bard.
Arnoldus VVion.

de Habsburgiæ gentis primordijs sententiam amplexus est Thomas Bozius diversis in locis. Eius hac sunt verba: Eodem modo Austriaci nunquam non leguntur nobiles fuisse, atque à nobilibus ortum ducunt. Comites enim prius Habsburgienses cum forent, genus suum referunt ad Patricios Romanos à familia Petri Leonis.

Denique, ut finem huic capiti imponamus, hanc de Genealogia Principum Austriacorum controversiam hac nostra ætate præ ceteris quos vidi, fusiùs accuratiùsque pertractavit Arnoldus Wion Belga Duacensis Monachus Ordinis D. Benedicti, Congregationis Cassinensis, aliàs S. Justinae de Padua; secutus maximè manuscriptum hac de re Commentariolum Hieronymi Bardi, cuius suprà fecimus mentionē: quos utroque quidem ita viæ nostræ Duces habuimus, ut tamen maxima ex parte libero pede incederemus.

Hanc igitur de familia Habsburgia Austria ex Perleonia stirpe profecta, tantorum virorum suffragio & testimonijs probatam, confirmatamque sententiam, quis non jure illi anteponendam duxerit, quæ nulla veterum auctoritate nixa, sed duntaxat levissimis quibusdam conjecturis fulta gentem Habsburgiam Austriam ex Gallicano Regum stemmate ortam esse cōminiscitur: renuentibus etiam Belforestio & Rosierio principis nostri temporis Gallia Historiographis, qui Galli cum sint, gloriarique meritò deberent Serenissimam Domum Austriam ex Francorū Regum sanguine propagatam: profitentur tamen ingenuè se nihil invenire potuisse pro huiusmodi Genealogia stabilienda, quod satis ex fide ab eius assertoribus traditum esse convincatur.

CAPVT VII.

Quando & à quo castrum Habsburg
in Ergovia sit conditum.

Stabilita igitur nostra de Habsburgie Austrie gentis origine sententia; reliquum est ut ea, quae hactenus eidem opinioni aut falso affecta, aut perperam commixta fuere, ab illa accuratissime secernamus.

Sicut enim natum in intimis terrae visceribus aurum, rarissime purum putum effoditur, sed plurimum multis diuersisq; ignobilioribus admixtum metallis inuenitur: ita veritas raro sola ac sincera reperitur, sed plerumque ipsa temporis diuturnitate quasi situ quodam rubigine obducta, & ineruditorum seculorum fabulosis maculis conspersa è discrepantibus Scriptorum monumentis non sine magno labore & industria eruitur. Verum enim verò quemadmodum in fornace, ut sacra loquuntur litera, probatur aurum, & igne argentum, ab vniuersis sordibus & scoria perpurgatur: eodem modo omnis antiquitatis commemoratio ad certam temporis rationem comparata, facile ex se ipsa prodit, quid in ea spurium sit commentitiumque, aut quid solida & genuina veritatis.

Quoniam igitur res eò deducta est, ut inter apocryphorum quisquillas arbitri confidentes, quae magis verisimilia comprobentur, ea jure deligenda putemus: semper quidem mihi illa opinio multum à veritatis scopo aberrare visa est, quae tradit primos Habsburgici castri & tituli conditores & auctores fuisse Perleones. Id enim certissimae temporis rationi, quam infra de Perleonum in Germaniam migratione stabilimus, omnino repugnat. Huius autem opinionis praecipuus, sed non primus auctor fuit Volaterranus: quem secuti sunt Hie-

sup 30

ronymus Bardi, Arnoldus Wion, ac alij recentiores, qui sentiunt Habsburgum à Perleonibus Romanis aut de novo constructum, aut certè in eodem loco, ubi fuerat primum illud Rapotonis reedificatum; & ob memoriam cum primi nominis, tum etiam Aventini montis, Avenburgum appellatum; quod postea, uti usu evenire solet, ex corrupto loquendi more in Habsburgum fuerit commutatum.

Laus Alberti Argentinensis elucidatur.

Ceterum hi auctores occasionem in hanc opinionem veniendi mihi sumpsisse videntur ex Magistro Alberto Argentinensi, decepti ipsius modo loquendi: nam cum eius orationis stylus valdè incultus sit, & humilis, uti illud sacculum ferebat, plurimisque refertus idiotismis, ipsi eius dictionem cultiorem reddere volentes, propter sermonis elegantiam aliquo modo à tramite veritatis recesserunt. Vbi enim in antiquis exemplaribus legitur: Requirens autem de juniore quid egisset, illum se in fortissimam quandam munitionem collocasse vidit: quæ verba ipsi, ut cum prioribus magis cohererent, sic verterunt: Requirens autem à juniore quid cum sua substantia egerit, ille se omnem in unam munitionem fortissimam collocasse respondit: quæ verborum sententia plus omnino, quam prior complectitur. In illa enim significatur tantum, juniorem in castrum quoddam munitissimum serecepisse, ibique sedem fixisse: in hac verò, cum omnem pecuniam à patre acceptam in extruenda arce munitissima expendisse; quod omnino præter mentem est M. Alberti Argentinensis: immò diligentius rem consideranti facile apparet, supponi ab Alberto castrum illud munitissimum jam excitatum fuisse, antequàm in illud se reciperet junior Petrus Leo. Quod etiam ex eo fit manifestum, siquidem ante eorundem Perleonum in Germaniam adventum plures Comites ab eodem castro Habsburgi in Ergovia sito cognominati reperiuntur: ut non solum antiqua eorundem monumenta in Murensi Cænobio quæ allegat Gebuillerus, sed & veteres Helvetiorum annales testantur.

Annales parvi Helvetiorum lib. 3.

Verum omnem hac de re dubitanti scrupulum exemit Franciscus Guillemannus, qui producto in lucem testamento

Verne-

Veneri Habsburgiensis Comitis & Episcopi Argentinensis, quod factum est anno DOMINI millesimo vigesimo septimo, omnino demonstravit castrum Habsburg à Rapotone seu Rathboto sumptibus & expensis prædicti Veneri fratris eiusdem, antequàm nimirum Vernerus à Conrado Imp. per speciem honestissimæ legationis Constantinopolim in exilium mitteretur, conditum & edificatum fuisse. Hæc enim inter cætera ibi leguntur: Ego Vernarius Strasburgensis Episcopus, & castri, quod dicitur HABSBURG, fundator; Monasterium in patrimonio meo, in loco qui Muredicitur, in pago Argoia, in Comitatu Rore, in honore sanctæ & individuae Trinitatis, & sanctæ DEI Genitricis Mariæ, omniumque Sanctorum construxi.

Porro etsi ex dictis certum sit & stabilitum, castrum Habsburg à Venero & Rathboto exstructum fuisse, indeque tituli ac nominis Habsburgici originem mansisse: non tamen ex hoc consequitur, quod adversarij contendunt, posteriores Habsburgios Austrios Principes, à veteribus illis paterno genere propagatos esse. Ostensum enim supra est, posse contingere, sæpiusque contigisse, ut alij alijs in nomen ac bona succedant, eademque insignia ac titulos usurpent, quamvis prioribus nullo cognationis aut necessitudinis vinculo jungantur.

Itaque cum aliunde certo certius constet, posteriores Habsburgios Comites à Perleonibus Romanis oriundos esse: dicendum est, illos veteribus Habsburgicis in castrum & nomē Habsburgium successisse, non sanguinis aut cognationis jure, nisi forte illud ipsis ex materno obvenisset genere; sed aut ratione affinitatis, aut alio quovis nomine. Verum de his inferius.

Præterea ex dictis fit etiam manifestum, castrum Habsburg non ab Auendo castro nomen accepisse, ut vult Læzius, siquidem huius castri Comites Dagsburgenses non Habsburgenses nuncupatos supra convicimus: neque à monte Aventino, cuius olim comites vocabantur Perleones; quandoquidem ostendimus castrum Habsburg conditum fuisse antè Perleonum in Ergoviam adventum. Reliquum igitur

Vnde castrum
Habsburg
nomen ac-
ceperit.

Volaterranus
ubi supra.

est ut sentiamus, aut ab accipitre castrum illud nomen sortitum esse, qui Germanica lingua *Habich* appellatur: quam opinionem supra etiam *Volaterranus* insinavit, dum ait: Nonnulli *Auesburgum* sic nuncupatum dicunt, quod lingua Germanica *Abech* accipitrem significet, qui olim ab eis dimissus cum præda capta in eo monte constitit: ubi ex auspicio ipsi postea oppidum condidit, nempe *Perleones* illi duo fratres, quos opinatus est primos *Habsburgi* conditores fuisse: aut quod verisimilius est à germanico habendi vocabulo, eò quod *Vernerus* Episcopus *Argentoratensis* in illud habentiam suam conferre destinavit.

CAPUT VIII.

Quo tempore duo Fratres *Perleones* Romam profecti in *Alemanniam* commigrarint.

Digitur ex hætenus dictis sunt certa ac stabilita; primum est, posteriores *Comites Habsburgios*, à quibus moderni *Archiduces Austriae* sunt oriundi, germen fuisse Romanum nobilissimæ stirpis *Perleoniae*, quod partim auctoritate & testimonijs antiquissimorum, clarissimorumque Scriptorum; partim sufficienti rationum in contrarium objectarum confutatione demonstravimus. Alterum verò, quod superiori capite explicuimus, est; castrum & nomen *Habsburg* minimè originem sumpsisse à *Perleonibus Romanis*, sed plures fuisse *Comites ab Habsburg* antequàm *Perleones* in Germaniam commigrarunt. Quare reliquum est, ut ostendamus, quo tempore & quo modo stirps *Perleonia* in nomen & comitatum *Habsburgium* successerit.

Ut autem certo ordine progrediamur, principiò investigandum est tempus, quo dicti duo fratres *Perleones* Romam pulsi

in

in Alemanniam secesserunt, quod non erit factu difficile si prius statuamus quis eorundem Perleonum, qui in Ergovia consedissee dicuntur, fuerit parens.

Et quidem hoc absq. ulla controversia tribuitur Leoni III. de Maximis cognominato, qui etiam dicebatur Maximus Petrus Leo, & filius erat Petri Leonis Comitis montis Aventini Romæ, cuius potentiam & Zelum erga Sedem Apostolicam egregie produnt Platina in vitis Paschalis II. & Gelasij II. Pontificum Romanorum, Carolus Sigonius de regno Italia lib. 10. Dodechinus Abbas in appendice ad Marianum Scotum, Card. Casar Baronius Annal. Ecclesiasticorū Tom. 12. & nos inferius libro septimo plura de eodem afferemus. Habuit autem Petrus Leo præter dictum Leonem III. plures alios liberos, quorum suo loco faciemus mentionem.

Porro Leo filius Petrileonis & pater Perleonum qui in Germaniam commigrarūt, obiit Romæ anno post CHRISTVM natum 1162. die 23. Aprilis; & præ foribus Ecclesiæ S. Alexij in monte Aventino sepultus fuit, ut videre est ex eius Epitaphio, quod ibide extare refert Volaterranus, Bardi, Antonius Vacca I. C. Romanus, & Arnoldus Wion: est autem huiusmodi.

Maximus hinc surget gemina cum pube suorum.

Et nata, superis dandus honore pio.

Quos Sergestus acer patrum longo ordine sevit

Illustres animas, perque Ducum genera.

Mite genus hominum, sapiens, insigne, decorum.

Nominis antiqui consepelit tumulus.

Stephane post patris interitum Leo concidit imus,

Postque tuum lapsum atque sororis iter.

Extraneo nulli liceat superaddier istis,

Auc si quis violans sit anathema DEO.

CHRISTE Decus mundi semper miserere sepultis

Et loca fer pacis, qui bona cuncta facis.

Subtus verò hæc inscriptio legitur:

Obijt Dominus Leo de Maximis M. Aprilis D. XXIII.

Indictione XI. Anno D. O. M. nostri M. C. LXII.

Habuit autem Leo de Maximis præter Stephanum, Leonem, & filiam cuius nomē ignoratur, quatuor alios filios, nempe duos illos fratres, qui patrium vertere solum coacti in Germaniam commigrarunt, & Petrum & Obicionem, quorum

Quis fuerit pater Perleonum, qui in Alemanniam commigrarunt.

Leo quando mortuus sit.

Epitaphium Leonis de Maximis.

Filij Leonis de Maximis.

memoria extat in antiquo instrumento inferius describendo, ex quibus Stephanus & Leo paullo post obitum patris in ipso pubertatis flore mortui, una cum sorore in idem patrum illati sunt monumentum, uti aperte ex descripti modo Epitaphij primo & quarto disticho colligitur.

Opinio Vo-
laterrani &
Arnoldi
Wion.

Refutatur
superior
opinio.

His itaque præmissis opinio est Volaterrani & Arnoldi Wion, tempore Alexandri III. Pontificis Romani, circa annum DOMINI millesimum centesimum septuagesimum, cum ei non adeo morem gereret Fridericus I. Imperator, qui sibi jura Pontificia contra jus & fas arrogabat, & nonnulli civium Romanorum eiusdem idolis Antipapis adhererent; alij verò ijq; nobiliores, inter quos erant Frangipanes & Perleones, partes veri Pontificis & Ecclesie tuerentur: dictos duos fratres Perleones, quorum potentiam præ cæteris Fridericus verebatur, ab ipso in Germaniam relegatos esse. Verum hanc Perleonum in Germaniam migrationem non contigisse tempore Alexandri III. Pontificis Max. sed multo antè, facile ex eo convincitur; quod prædictorum duorum fratrum pater Leo de Maximis è vivis excessisse reperiatur, ut jam vidimus, anno DOMINI millesimo centesimo sexagesimo secundo, die vigesima tertia April. quo tempore Alexander, qui Romanus Pontifex creatus est, anno millesimo centesimo quinquagesimo nono Nonis Septemb. duntaxat sedit duos annos, septem menses, & septendecim dies; quo certè temporis intervallo (etiam si ponamus fratres illos Perleones in ipso Alexandri Pontificatus exordio, aut etiam sub Hadriano IV. urbe excessisse) minime ea contingere potuerunt, quæ post dictorū fratrum in Alsatiam adventū evenisse describit M. Albertus Argentinensis: nimirum postquam uterque eorum statum suum in Ergovia firmasset, natu quidem major pluribus coemptis prædiis & munitionibus; minor verò multitudine maxima clientum comparata: patrem post elapsū aliquot annorum spatium eosdem in illis partibus visitasse, domūque reversum ingentem vim pecuniæ Iuniori transmississe; quæ omnia ut hoc modo ritè transigerentur, non exiguum annorum spatium desiderarunt.

Deinde

Deinde cū Fridericus Imp. primū Romam obsederit, anno CHRISTI millesimo centesimo sexagesimo septimo, nempe quinto anno post mortem Leonis de Maximis, quomodo potuit filios eiusdem Leonis Romā in Germaniam ablegasse, qui jam vivopatre indē excesserāt, ut disertē M. Albertus Argentinensis & Gundelfingensis attestantur? Illud etiam penē incredibile videtur Fridericum, si hos duos fratres tanquam hostes suos urbe eiecisset, passum fuisse, ut in vicinis Suevia partibus, natalis sui soli tot prædia & munitiones cōmerent, novamq; & munitissimam arcem, ut prædicti auctores sentiunt, Habsburgiensem extruerent. Accedit quod alter illorum fratrum jam anno millesimo centesimo sexagesimo primo creatus dicatur Episcopus Argentinensis, ut ipse Wion fatetur: quare fateatur etiā necesse est, ipsos multo antē in Germaniam venisse; nam ut colligitur ex eodem Alberto Argentinensi, hæc alterius ex ipsis electio in Episcopum Argentinensem non contigit, antequam eos parens in Germania invisisset; inter quam tamen visitationem & illorum migrationem nō pauci, ut dictum est, intercesserant anni. Igitur tantum abest, ut duo illi fratres Perleones primū sub Pontificatu maximo Alexandri III. Urbe sint pulsī, ut etiā jam in Germania amplissima bona possederint, & ad publicos dignitatum Magistratus administrandos adhibiti fuerint. Denique cū Albertum Habsburgium cognomento Divitem Rudolphus ipse Imp. proavum suum fuisse testetur publico in instrumento, quod infra describemus, necesse est ut fateamur etiam eundem ex eadem stirpe Perleonia oriundum fuisse, è qua fuit Rudolphus. Quocirca cū eo ipso anno, quo Alexander III. Pontificatum Maximum inijt, jam pro Comite Habsburgiensi se gesserit idem Albertus, ut asserunt Helvetiorum Annales, fatendum omninō est, jam ante Alexandri Pontificatum Perleones illos fratres in Germaniam venisse.

Mea igitur sententia est duos illos Perleones filios Leonis de Maximis per seditionem Romā coactos excessisse, Anno post CHRISTVM natum millesimo centesimo quadragesimo quinto: quo anno Eugenius III. ex Sacro Cisterciensi Ordine in

Tempus migrationis Perleonum, ex Urbe in Germaniam.

Origo sedi-
tionis Ro-
manæ.

Bellum Ti-
burtinum.

Pontificem Romanum assumptus est. Quod ut manifestum evadat, eius seditionis origo, hic paullo altius est repetenda. Tiburtini occasione Schismatis, quod inter Innocentium II. & Anacletum Pseudo Pontificem ortum fuerat, haud parere Pontifici assueti, solenne Innocentio obsequium, etiam schismate extincto, denegebant. Hos igitur Innocentius primo tantum Sacrorum interdicto percussit: Sed cum illi neglecta religione adhuc in contumacia permanerent, armis insuper eos aggressus est. Qua in expeditione cum Romani adversarios quasi imbelles contemnerent, Tiburtini ex improviso eruptione facta castra Romanorum adorti, eos secum prælio decertare coegerunt, ac demum loco motos castra opulentissima deserere, & fuga salutem sibi querere compulerunt. At verò cum non esset impunita relinquenda Tiburtinorum audacia, & recalcitrans contra Ecclesiam contumacia, vertente anno Innocentius majoribus quam antè viribus bellum Tiburtinum instauravit; qui obsessos diu arctèque constrictos hostes tandem ad deditiorem compulit.

Verum cum Romani memores acceptæ superiori anno à Tiburtibus cladis, plus satis in eos se vire vellent, idque ne fieret, cum Pontifex severissime caveret: illi furore in Tiburtinos concepto, mox verso in Pontificem, eius tragediæ initium fecere, cuius catastrophæ non nisi Clemens Tertius demum absolvit. Sed quomodo hæc se habuerint, præstat à florentissimo eius sæculi Scriptore Otthone Episcopo Frisingensi, & S. Leopoldi Marchionis Austria filio audire: sic enim ait:

Oth Frising.
lib. 7. cap. 29.

Romanus Pontifex Innocentius, qui jam per multum temporis Tiburtinos excommunicauerat, ac alijs modis presserat, coangustatos ad deditiorem, acceptis obsidibus ac iurejurando interposito, coegit. Populus verò Romanus volens ut eos per obsides & sacramentum ad durissima præcepta, id est, ut muris ruptis, omnes provinciæ cederent, cogeret: dum liberalissimus ac nobilissimus Sacerdos tam irrationabili & inhumanæ petitioni annuere nollet; seditionem iidem Romani movent, ac in ipso impetu in Capitolio convenientes, antiquam urbis dignitatem renovare cupientes, Ordinem Senatorium, qui jam per multa curricula temporum deperierat constituunt, & rursum cum Tiburtinis bellum innovant. Causa verò tantæ immanitatis fuit, quod in priore anno, dum cum Pontifice

fuo

fuō in obsidiōne præsata Ciuitatis morarentur, ciuibus egressis, & cum ipsis manum conferentibus, multis amissis spolijs turpiter in fugam conuersi sunt. Idcirco nulla, nisi quam diximus, conuentione vsque hodie se posse placari asserunt. Verum sapientissimus Antistes prævidens, ne forte Ecclesia DEI, quæ per multos annos sacularem Vrbis honorem à Constantino sibi traditum potentissimè habuit, hac occasione quandoque perderet: multis modis tam minis quàm muneribus, ne ad effectum res procedat, impedire conatur. Sed invalescente populo, dum proficere non posset, lecto cubans, iuxta quosdam de futuris visione sibi monstrata, in pace quieuit. *Haftenus Ottho Frisingensis.* Mortuo igitur Innocentio, cum Cælestinus, qui ei successerat, vix sex menses sedisset, totam furentis populi vim subrogatus in locum Cælestini Lucius Papa excepit, uti ipse suis literis scribens ad Conradum Regem testatus est: in quibus hæc inter cetera leguntur: Populus Romanus nullas insaniæ suæ metas ponere volens, Senatoribus, quos antè instituerat, Patricium adiiciunt, atque ad hanc dignitatem Jordanem Petri Leonis filium eligentes, omnes ei tanquam Principi subijciuntur. Subdit his verò Ottho dicens: Deinde Pontificem suum adeunt, ac omnia regalia eius tam in Vrbe, quàm extra posita ad jus Patricij sui repossunt; eumque more antiquorum Sacerdotum de decimis tantum & oblationibus sustentari oportere dicentes, de die in diem animam iusti affligere non timuerunt. Hæc Ottho de his, quæ à Romanis passus est Lucius: quem quotidianis cruciatibus de eiusmodi Romanorum rebellionē, ac tædio vitæ affectum, infra anni spacium Pontificatus sui, diem obiisse idem tradit.

Eo verò sepulto Cardinales maximo animorum consensu Bernardum S. Bernardi discipulum patriâ Pisanum ex Abbate Monasterij S. Anastasij trium fontium Ordinis Cisterciensis Pontificem sublegerunt, ac populo renunciatum Eugenium tertium appellarunt, virum, ut inquit Baronius, pietate insignem, & prudentia in negotijs obeundis locupletem: qui cum à Romanis ad remittenda vrbis vectigalia vrgeretur, eos ita aspernatus est, ut ne dignos quidem, quæis cum habitaret, putarit. Itaque Vrbe statim egressus ad Monasterium Farsense se contulit, eoque Cardinalibus evocatis novo instituto ibi consecrationem accepit, atque inde aspectum pervicacis populi devitans, Viterbium se recepit. At quid in furorem versi Romani? Vbi viderunt cum Eugenium, tum Cardinales omnes

Exstat apud Otthonem Frisingensem lib. 7. cap. 31.

Tom. 12. Annal. Ecclesiast.

Frangipanes
& Perleones
stant pro Pō-
tifice & Ec-
clesia.

ex suis manibus elapsos esse, populari tumultu concito turres potentum, qui pro Pontifice & Ecclesia stabant, & domos qui cum Pontifice aberant, Cardinalium deturbârunt, Basilicam Vaticanam ceperunt, ac peregrinos religionis causâ Romam profectos expoliârunt, quique multam petitam pendere recusavere, eos in porticu miserè trucidârunt. Sed ut ad institutum nostrum revertamur, huic furioso populi conatui, soli ex Nobilioribus civibus Romanis Frangipanes & Perleones resistebant, vno Jordane excepto inter perduelles proficiente: qui omnes unâ cum Rogerio Rege Sicilia partes Ecclesiæ & Pontificias tuebantur: Vnde non solum à factiosis gravissima dampnatiebantur, verum etiam quidam illorum Vrbe ejecti & in exilium pulsi sunt. Inter quos equidem fuisse duos illos filios Leonis de Maximis, de quibus nobis sermo est, ipsorum factiosorum Romanorum litteræ ad Conradum Regem, quas sequenti capite describemus, magno sunt argumento. Nam perduelles illi in ijs litteris disertis verbis profitentur, se civium illorum, qui ipsis unâ cum Siculo & Papa (ut ijdem aiunt) resistebant, non solum domos & turres partim cepisse, partim solo aquasse, sed etiam plures ex ipsis Vrbe pepulisse. Quod cum non tantum de Frangipanibus, sed etiam de Perleonebus sit intelligendum, ut sequenti capite constabit; cumque ex Perleonia gente nulli alij reperiantur patria extorres facti, præter duos illos Perleones, qui nova Habsburgia familia auctores extitere, nullo modo dubitamus affirmare, eosdem hoc tempore à factiosis Vrbe pulsos esse, & in Germaniam commigrasse, præsertim cum ratio temporis, ac ceteræ circumstantiæ nobis maxime suffragentur.

Lib. 6. de gen-
tium migratio-
nibus.

Neque enim, ut vult Læzius, hoc referri potest ad Frangipanes, qui in Dalmatia & Croatia partibus clarissimæ gentis in utrisque Provincijs auctores fuere: nam tres illos Frangipanos à quibus Frangipanij Hungari & Signia Comites, sicut & Michaëlij Veneti, nec non Comites Aquinates & Domini Asturæ & de Tolfa sunt oriundi, jam circa annum DOMINI octingentesimum tricesimum tertium Vrbe egres-

fos esse, libro tertio ex vetustis Reipubl. Veneta monumentis faciam testatum.

Caterum satis mirari non possum, Volaterranum hanc Perleonum ex Vrbe profectionem ad annum centesimum septuagesimum septimum supra millesimum retulisse, cum Otthonem Frisingensem pro sua opinione adducat: qui certè auctor, cum anno millesimo centesimo sexagesimo diem obierit extremum, non nisi ad hanc, de qua agimus, Perleonum ex Vrbe relegationem respexisse potuit.

Refellitur.
Volaterranus.

Igitur ex his certum sit ac cōstitutum duos illos fratres Perleones, à quibus moderni Habsburgij Austrij Principes descendunt, per seditionem Vrbe pulsos esse, anno primo Eugenij III. Romani Pontificis, qui, ut dictum est, fuit annus post CHRISTVM natum millesimus centesimus quadragesimus quintus. Eo enim anno adeò invaluisse Romanorum adversus Pontificem rebellionem, nempe post reditum in Urbem Arnaldi de Brixia Heresiarcha, eoque auctore & antesignano, ea omnia ab iisdem per summum scelus præsumpta ac perpetrata esse, quæ ipsi in dictis litteris se pro exaltatione & augmento

Romani Imperij fecisse falso gloriantur,

jam sequenti capite fusiùs

ostendemus.

CAPVT IX.

Quam ob causam dicti duo fratres
Perleones patrium vertere solum
sint coacti.

ET si igitur ex ijs, quæ superiori capite attulimus, satis perspicuum esse possit, quam potissimum ob causam duo fratres Perleones filij Leonis Maximi Urbem relinquere ac in Germaniam migrare sunt coacti: quia tamen Lazius Volaterranum ac alios carpit, quod a vitam Serenissimæ Austriae Domus originem ab homine exule derivent, exilij eiusdem causam accuratè, & ex instituto persequi non abs re fore duxi, cum ut Laziana sectæ homines intelligant, ex huiusmodi exilio nullam non modò ignominiae labem, sed maximum splendorem, & sempiternam laudem in Habsburgiam Austriam familiam redundare; tum ut uniuerſi perspiciant, hanc sublimem Austriacorum prerogativam, quæ omnes nostri temporis Heroas antecellunt, & illam eorundem stupendam Imperij amplitudinem, singulare præmium ac munus esse à DEO collatum, quo pios à progenitoribus ipsorum pro CHRISTI Ecclesia, eiusque in terris Vicariis susceptos immensos labores, ac obita in summo rerum discrimine pericula, in eorundem posteris cumulatiſsimè remuneratur.

Sed primum libet demirari Lazij fatuitatem, eique illud Satyricum obtrudere:

Quum tua pervideas oculis mala lippus inunctis,
Cur in amicorum vitijs tam cernis acutum?

Quæ enim (malum) hæc aut animi immemoris hebetudo,
aut perfrictæ frontis impudentia, illud alteri vitio vertere, in

quo

Lib. 1. Commento
Austriacæ fami-
liæ cap. 1.

Hor. lib. 1. serm.
Satyr. 3.

quo ipse maximè vitiosus deprehendaris? nos quidem ut censeat ille, grande peccatum & morte piandum committimus, cum tam splendidum Austriadum genus ab homine exule derivamus; at ipse cum illud ipsum non tantum ab homine exule, sed etiam spurio deducat, magnam tamen gratiam se iniisse à Principibus Austriacis arbitratur. Nam Sigebertum suum, per quem tanquam per fistulam quandam Regium Francorum sanguinem ad Habsburgios derivare conatur, semper & ubique exulem vocat, eumque non solum, sed etiam patrem eius Theodebertum legitimo natalium honore spoliat: quod tamen de Theodeberto falsum esse supra ex Belforestio annotavimus. Videant igitur ij, qui eius commentis legendis delectantur, quo modo hanc tam deformem maculam clarissimæ integerrimæq; Domui per illum affictam aliquo honestatis fuce oblineant: nos quidem nullo negotio ex ipsa duntaxat rei gestæ veritate ostendimus, Habsburgios Austrios Perleonum posteros ex progenitorum suorum exilio, omni triumpho, ornamento omni honoris, monumento gloria, laudis insignibus, maiorem excellentiorémque splendorem ac decus, consecutos esse.

Igitur ut hinc ordiamur, præter implacabile Romanorum in Tiburtinos odium versum in Pontificem Maximum, ad inflammandam penitus jam motæ seditionis materiam tanquam fax quædam accessit Arnaldus de Brixia, qui sub Innocëtio II. in Concilio Lateranensi hæreseos damnatus, hætenus in Helvetiæ partibus tanquam anguis in herba latuerat: sed defuncto Lucio Papa, jamque in locum eius subrogato Eugenio III. Viterbij residente, ipse pestiferum caput altius exerens Urbem ingressus, nefarijs suis declamationibus seditiosi populi furijs faces planè ardentes ministravit: qua de re audi Otthonem Frisingensem eius temporis scriptorem, qui ait:

Circà Principia Pontificatus Eugenij pestifer Arnaldus Urbem ingressus, cum eam contra Pontificem suum in seditionem excitatam invenisset, viri sapientis haud sectatus consilium, de huiusmodi dicentis: Ne in eius ignem ligna struas: amplius eam in seditionem excitavit, proponens antiquorum Romanorum exempla, qui ex Senatûs maturitatis consulto, & ex juvenum animorum fortitudinis ordine, & integritate, totum or-

Arnaldus de Brixia incensor seditionis Romanæ.

Ottho de rebus
Friderici lib. 2.
cap. 201

bem terræ suum fecerint. Quare reedificandum Capitolium, renovandam dignitatem Senatoriam, reformandum Equestrem ordinem docuit. Nihil in dispositione Urbis ad Romanum spectare Pontificem, : sufficere sibi Ecclesiasticū iudiciū habere. In tantū verò huius venenosæ doctrinæ coepit invalescere malum, ut nō solum nobiliū Romanorū ipsīs videlicet adversantium, sed & Cardinaliū diruerentur domus & splendida palatia; verū etiam de Cardinalibus reverendæ personæ inhonestè sauciatis quibusdā, à furenti plebe tractarentur. Ita Ottho de Arnaldo.

*Sed hauderit ingratum eadem de bestia ista canentem audire
Guntherum Ligurinum Poetam eius dem temporis scriptorem
eximium istis versibus:*

Ligur, Poeta in
Friderico lib. 3.

Ast ubi de medio sublato Præsule summo
Eugenius sacra suscepit jura Cathedra:
Ille Petri solidam cupiens convellere petram,
Ut caput infirmum per cætera membra dolorem
Diffundit, Romanā petit temerarius ausu
Mœnia sacrilego, totamque nefarius Urbem
Inficit, impuri corruptam semine verbi:
Et populi tantas in Clerum suscitāt iras,
Ut penitus nullum summo deferret honorem,
Pontifici, Clerumque odio vexaret iniquo.

Et si quis, cui mens æqua & reverentior esset
Et meliora pio flagrant viscera voto,
Fortè refragari seu dissuadere furorem,
Ausus erat, se seque novis opponere monstis:
Omnibus ereptis, subversa funditus æde,
Corporis afflictu, seu tandem sanguine fuso
Clericus, aut etiam popularis facta luebat.

Quin etiam Titulos Urbis renovare vetustos,
Patricios recreare viros, priscosque Quirites,
Nominē plebeio secernere nomen Equestre,
Jura tribunorum, sanctum reparare Senatum,
Et senio fessas mutasque reponere leges,
Lapsa ruinosis, & adhuc pendentia muris
Reddere primævo Capitoliā prisca nitore.
Consilijs armisque suæ moderamina summæ
Arbitrio tractare suo. Nil juris in hac re
Pontifici summo, modicum concedere Regi
Suadebat populo. Sic læsa stultus uterque
Majestate reum geminæ se fecerat aulæ.

Hactenus Ligurinus.

*Constat igitur horum duorum auctorum, quia etate vi-
xere, testimonio Romanos Arnaldi dementia depravatos, non*

solum

solum in S. R. E. Cardinales, sed etiam in complures ex nobilioribus Romanorum familijs, qui pro Ecclesia ac Pontifice rem agebant, eadem insaniâ ac furore debachatos esse. Hos autem fuisse Frangipanes ac Perleones intelliges ex ipsorum delirantium hereticorum litteris, qui ut se excusarent & ad se favorem allicerent Christianorum Principum, potissimum verò Regis Romanorum Conradi: hac se ipsius nomine facere, hac pro ipso laborare, epistola ad eum missa significaverunt, quam recitat Ottho Frisingensis gravissimus auctor in Friderico; qui antequam eam describat, hac pramittit.

His diebus, (nempe, ut alibi declarat, circa principia Pontificatus Eugenij,) Arnaldus quidam religionis habitum habens, sed cum minime (ut ex doctrina eius patuit) servans, ex Ecclesiastici honoris invidia Urbem Romam ingreditur, ac Senatoriam dignitatem, Equestremque Ordinem renovare ad instar antiquorum volens, totam penè Urbem, ac præcipuè populum adversus Pontificem suum concitavit. Undè ad eorundem temeritatis, vel potiùs fatuitatis corroborationem, ab eis ad Principem destinatum tale rescriptum invenitur.

Excellentissimo atque præclaro Urbis & Orbis totius Domino Conrado DEI gratiâ Romanorum Regi semper Augusto, Senatus Populusque Romanus salutem, & Romani Imperij felicem & inclytam gubernationem.

Regali Excellentia per plurima jam scripta, nostra facta & negotia, diligenter exposuimus, & quomodo in vestra fidelitate permaneamus, ac pro vestra Imperiali corona exaltanda & omnimodò augenda quotidie decertamus. Ad quæ, quia regalis industria (ut postulauimus) rescribere dignata non fuit, satis miramur. Nos enim quidquid agimus, pro vestra fidelitate & honore facimus. Et quidem regnum & Imperium Romanorum vestro à DEO regimini concessum exaltare atque amplificare cupientes in eum statum, quo fuit tempore Constantini & Justiniani, qui totum orbem vigore Senatûs, & Populi Romani suis tenuere manibus, reducere, Senatu pro his omnibus DEI gratiâ restituto, & eis qui vestro Imperio semper rebelles erant, quique tantum honorem Romano Imperio surripuerant, magna ex parte conculcatis, quatenus ea quæ Cæsari & Imperio debentur, per omnia & in omnibus obtineatis, vehementer atque vnanimiter satagimus atque studemus. Et ob huius rei effectum, bonum principium ac fundamentum fecimus. Nam pacem & iustitiam omnibus eam volentibus observamus, fortitudines, id est, turres & domos potentum Urbis, qui vestro Imperio vnâ cum Siculo & Papa resistere parabant, cepimus, & quasdam in vestra fidelitate tenemus, quasdam verò subvertentes solo cœquavimus. Sed pro his omnibus, quæ vestrae dilectionis fidelitate facimus, Papa, Frangipa-

Frangipanes
& Perleones
defendunt
Ecclesiam
Romanam.

Ottho Frising. de
gestis Friderici
lib. 2. cap. 276
& 28.
Lib. 2. cap. 209.

Romanorū
Arnaldista-
rum epistola
ad Conradū
Regem Ro-
manorum.

nes, & filij Petri Leonis homines & amici Siculi, excepto Jordane nostro fidelitate in vestra vexillifero & adiutore, Ptolomæus quoq; & alij plures undique nos impugnant, ne liberè (ut decet) Imperialem regio capiti valeamus imponere coronam. At nos quoniam amanti nullus labor gravis est, licet inde plurima damna sustineamus; pro vestro amore & honore gratanter patimur. Scimus namque nos à vobis proinde præmium sicut à patre, accepturos; vosque in eos, sicut in Imperij hostes vindictam duros.

Vidisti (compello te Lector) armatam & palliatam Imperij restituendi prætenu populi furentis avaritiam inhiantem, sacris vectigalibus ac fortunis Civium optimorum? Vidisti gentem immitem, ut verbis Divi Bernardi utar, & intractabilem, paci insuetam, tumultui assuetam excusso Romani Pontificis jugo, Constantini seculum contra Constantini Leges & institutum emulari? Vidisti contempta Pontificia auctoritate novum pro libitu Senatuum lectum, novam Patriciatûs dignitatem constitutam, turres & domos potentum Urbis, qui se pro Pontifice atque Ecclesiastica libertate murum opposuerant, partim captas, partim direptas ac solo æquatas? An non gravis & magna hæc seditio fuit? Sed qui præcipue hisce nefarijs populi furentis conatibus sese objecerunt Frangipanes, ut audisti & Perleones fuere, excepto, ut inquit Jordane, qui fuit unus de filijs Petri Leonis Maximi, quem Arnaldus Romanus ad novam Patricij Magistratûs dignitatem extulerunt, ut supra ex litteris Lucij Papæ retulimus.

Itaque solo Jordane excepto, ceteri omnes Perleones, Ecclesie & Pontificis partes sunt tutati, quorum hic recensere nomina, prout in antiquis monumentis circa hæc tempora erectis consignata reperiuntur, non abs re fore putamus, cum ut manifestum evadat, non omnes Romanos Arnaldi insaniâ percitos ac furore agitados fuisse, sed plures eorundem & maximè nobiliores, licet à cõcivibus plurimè paterentur, ab Ecclesia tamen nullatenus descivisse: tum quia dignum est, sacrisq; litteris consentaneum, ut qui pro fide & Ecclesia CHRISTI immensos exantlarunt labores, perseverantia laude & gloria

Confes-

Lib. 4. de Const.
derat. cap. 2.

Jordanes fi-
lius Petri
Leonis.

Omnes Per-
leones, exce-
pto unico
Jordane,
stant pro Ec-
clesia Ro-
mana.

Confessionis illustres, eorum nomina sempiterna memoria ad posteritatem transmittantur.

Quod autem in eadem epistola nulla de ipso Petro Leonis mentio fiat, sed duntaxat de filiis eiusdem, quem tamen constat haud pridem publicis monumentis subscripsisse: conijci satis potest, eum ante hos dies ex hac vita migrasse; de cuius sepultura & Epitaphio agemus libro septimo. An verò item frater eiusdem Rogerius, hoc tempore superstes fuerit, qui ante decem & quinque annos privilegio subscripsit, quod Anacletus Pseudopapa Rogerio Duci Apuliae de regio titulo Beneventi impertijt, mihi est incompertum. Reperitur in eodem diplomate subscriptus alius Petrus Leonis dictus de Fundis; qui an ex Perleonia stirpe fuerit, & cuius Leonis filius, equidem ignoro. Cæterum inter Petri Leonis filios, quos sibi adversarios Arnaldistæ Romani sunt experti, maximus natus fuit Leo Maximus Pater duorum Perleonum, qui in Germaniam commigrarunt, ut patet ex subscriptione eiusdem in publico instrumento, quod ex archivo Monasterij S. Gregorij in Vrbe extractum, edidit Arnoldus Wion. Habuit verò idem Leo præter Jordanem Romanorum Arnaldistarum antesignanum, fratres alios Centium & Guidonem, qui unâ cum ipso in eodem instrumento subscripti leguntur, Anno DOMINI M. C. XXXIX. Gratiani autem & Hugonis ut legit Petrus Diaconus, seu Vizonis, ut legit Dodechinus, seu Obicionis, ut habet instrumentum Camere Apostolicæ, filiorum suorum ipse meminit Petrus Leonis, in iuramento Henrico Romanorum Regi præstito, pro parte Paschalis Papæ, illis verbis: Obsides dabo, aut per me, aut per nuntios meos, Gratianum filium meum & filium Hugonis filij mei, vel filiū sororis meæ si eum habere potero &c. Joannis etiam filij Petri Leonis mentio habetur in antiquo instrumento Camere Apostolicæ inferius describendo. Et hi filij magni illius Petri Leonis fuere, qui omnes, ut audisti, solo Jordanæ excepto, partes Ecclesiæ cum maxima ædium rerumque suarum jactura, summoque vitæ discrimine, pariter defenderunt. A cujus gloriæ & laudis consortio haud eximendos puta-

An circa hæc tempora Petrus Leonis vixerit?

Rogerius frater Petri Leonis.

Petrus Leonis de Fundis.
Filij Petri Leonis.

Leo Maximus major natus.

Jordanes.

Centius
Guido.

Gratianus.
Obicio.

Petrus Diacon.
chron. Cass lib. 4.
cap. 39.

Joannes.

Albertus.
Rudolphus.
Petrus.
Obicio.
Stephanus.
Leo.
Petrus.
Gratianus.
Hugo.

mus eorundem filios, Petri Leonis nepotes, qui hac tempestate vixere, & quorum plerique in iisdem supra memoratis instrumentis subscripti reperiuntur: ex quorum numero fuere Albertus & Rudolphus, Petrus, Obicio, Stephanus, & Leo filij Leonis Maximi Petri de Leone; Petrus & Gratianus filij Obicionis Petri de Leone: item Hugo filius Petri Leonis, Petri de Leone. Sed ad Romanorum Arnaldistarum Epistolam, à qua digressi sumus, revertamur. Sic enim pergunt:

Cum tanta igitur nostra in vos fidelitas sit, tantaque pro vobis sustineamus; precamur, ne spes ista nobis deficiat, ne regia dignitas nos vestros fideles & filios despiciat. Neque, si in regalibus auribus aura sinistra de Senatu & nobis flaverit, in eam intendat aut respiciat; quia qui de nobis vestra Altitudini mala suggerunt, de vestra & nostra, quod absit, diffensione letari volunt, & utrosque, ut soliti sunt, callide opprimere moluntur. Sed circa hæc, ne fiant, regalis prudentia, ut decet, sollicita sit, & provida, reminiscaturque vestra solertia, quot & quanta mala Papalis Curia, & dicti quondam Cives nostri Imperatoribus, qui fuerunt ante vos, fecerint; & nunc deteriora vobis cum Siculo facere tentaverunt: sed nos CHRISTI gratia, in vestra fidelitate viriliter eis resistimus, ac plures ex illis ab Vrbe, sicut pessimos hostes Imperij, ut sunt, pepulimus.

Tempus & causa migrationis Perleorum ex Vrbe.
Perleorum continuum erga Romanam Sedem studium.
Alphanus Archiepiscopus Salernitanus.
Ex Casinensi Bibliotheca Vaticana Tom. 12.

En tempus, en causa Perleorum ex Vrbe in Germaniam migrationis. Quos enim alios per dictos Cives, quos Imperatoribus multa mala intulisse calumniantur, intelligunt; quam Perleones, qui semper pro Ecclesia & pro veris CHRISTI Vicarijs contra Tyrannos steterunt. Nam, ut à Leone patre Petri Leonis ordiamur, quòd is semper partes fovit Pontificias, contra Schismaticum Imperatorem Henricum, satis significat Alphanus Archiepiscopus Salernitanus in eius Epitaphio, illis versiculis:

Hoc jacet in tumulo Leo vir per cuncta fidelis
Sedis Apostolicæ, tempore quo vigit.

Quod deinde ferventissimum erga sacrosanctam Sedem Apostolicam studium, à patre tanquam hereditate acceptum, filius eius Petrus ad posteros propagavit. Nam ab hoc Petro Leonis Urbanum II. Pontificem hospitio semper exceptum, cum summis premeretur angustiis, defensumque in insula Tiberina inter duos pontes, Vaticanus codex habet, in cuius etiam

Citat eum Vaticanus Tom. 12.
Anno Christi 1099.

adibus

edibus apud S. Nicolaum in carcere Tulliano positus, idem ultimum spiritum DEO reddidit. Jam verò quantum idem Petrus Leonis laboraverit pro Paschale II. Papa contra Henricum IV. Imp. egregiè prodit Petrus Diaconus, qui etiam ipsa verba Petri Leonis, quæ in componenda pace inter Pontificem & Regem fecit, refert hoc modo:

Si Dominus Papa hoc Regi non adimpleverit, ego Petrus Leonis cum tota præsentia & potentia mea, tenebo me ad Regem; obsides autem nisi effugient, reddemus die altero post Coronationem Regis. Si per Papam remanserit, ut non coronetur, similiter reddemus die Dominico, cum Dominus Rex ad processionem receptus fuerit. Obsides dabo aut per me aut per nuncios meos, Gratianum filium meum, & filium Hugonis filij mei, vel filium sororis meæ, si eum habere potuero (nisi per Regem remanserit) pro securitate Regis, ut securè transeat Castellum & pontem.

Subdit deinde Petrus Diaconus ipsum juramentum Petri Leonis factum Imperatori Henrico ex parte D. Paschalis Papæ II. quod nos alibi data occasione describemus. Neque solum ipsum Petrum Leonis, sed & filios eiusdem, causam Pontificis egisse ex ipso Henrici juramento sit manifestum, quod hic describendum putamus, ut ex eo intelligatur, quanta semper auctoritatis & existimationis Perleones, cum apud summos Pontifices, tum apud Imperatores fuerint. Est verò huiusmodi:

Ego Henricus Rex ab hac hora in antea non ero in facto aut consilio, ut Dominus Paschalis Papa II. perdat Papatum, vel vitam, vel membra, aut capiatur mala captione, vel per me, vel per submissam personam: nec ipsi, nec fidelibus suis, qui pro ipso mihi securitatem fecerunt, vel fecerint, id est Petro Leonis cum filiis suis & Godefredo 'nocebo, quorum bonis studiosè non potiemur, vel alijs quos Dominus Papa mihi significaverit. Et si quid Dominus Papa fecerit eis, ego eos fideliter adjuvabo &c.

Porrò quomodo iidem Perleones se pro Gelasio II. contra Frangipanes consanguineos suos opposuerint, eundemque Pontificem è manibus Centij Frangipanis eripuerint, exactè Pandulphus Subdiaconus harum rerum inspector describit.

In Schismate etiam illo inter Innocentium II. & Anacletum orto, Petrum Leonis Petro Pseudo Pontifici, qui Anacletus dictus erat, non diu adhæsisse, illud fides facit, quòd is unà cum Theobaldo Præfecto Urbis, Innocentio Papa cum Lothario Imperatore Romam venienti, obviam processisse le-

Petri Leonis
studium pro
Paschale Se-
cundo Papa.

Petrus Diaconus
in Chronico
Castineusi lib. 4.
cap. 38. & 39.

Filij quoque
Petri Leonis
stant pro Pa-
schale secun-
do PP.

Extat apud eun-
dem Petrum
Diaconum ubi
suprà.

Perleonium
studium pro
Gelasio Se-
cundo PP.
Apud Baronium
Tom. 12.

In Actis Innocen-
tij II. ex Vati-
cana Biblio-
theca.

Epistola 320.

Perleones
pugnant pro
Innocentio
Secundo.

Perleones
stant pro Lu-
cio Secundo
& Eugenio
Tertio.

Iidem adhæ-
rent Alexan-
dro III. con-
trà Frideri-
cum Impe-
ratorem.

Epistola 248.

gatur. Filios quoque ipsius post mortem Anacleti statim Innocentio reconciliatos fuisse S. Bernardus significat, dum ait: In Octavis Pentecostes ipsa die complevit Deus desiderium nostrum, Ecclesiæ unitatem, & Vrbi dando pacem. Nam illa die filij Petri Leonis omnes simul humiliaverunt se ad pedes Domini Papæ, & facti homines eius ligij, iuraverunt ei ligiam fidelitatem. Reducti igitur Perleones in gratiam cum Innocentio, ei strenuam operam navârunt, cum contrà Tiburtinos, qui solenne ipsi obsequium præstare detrectabant, tum contrà Arnaldistas Romanos. Contrà quos etiam quanto studio & animi ardore, quanta rerum suarum, jactura & vitæ incommodis pro Lucio II. & Eugenio III. Pontificibus Romanis steterint, ex hac quam præ manibus habemus, Epistola liquet. Demùm eosdem quoque unâ cum Frangipanibus Alexandro III. contra Fridericum Imp. auxilio fuisse, acta ipsius Alexandri in Vaticana Bibliotheca testantur, in quibus inter cetera hæc leguntur:

Papa Alexander cum Cardinalibus & familijs eorum, relicto Palatio Lateranensi, descendit ad tutas domos Frangipanum, & apud S. Mariam Novam & Castellariam & Colosseum, se cum eis recepit. In quibus diebus Rex Siciliae audiens hoc, misit ad Papam Alexandrum III. duas galeas cum multa pecunia. De qua pecunia suscepta, partem dedit Frangipanibus fidelibus Ecclesiæ, & filijs Petri Leonis, ut strictius obligati ad invicem se fortius adjuvarent.

Videsne igitur, amice Lector, ut semper Perleones in defendenda Ecclesia Romana sint versati? quod profectò non est ad versari Imperio, ut Arnaldista calumniantur Romani, sed potius illud stabilire. Non enim audiendi sunt, ut S. ait Bernardus, qui dicunt, vel Imperio pacem & libertatem Ecclesiarum, vel Ecclesijs prosperitatem & exaltationem Imperij nocituram. Quod sane magistrali ipse edocuit Epistola, scribens ad Conradum Imp. contra eosdem Arnaldistas Romanos: quam hic describere, vitanda prolixitatis causa, super sedemus.

Quare ut eò, unde digressi sumus, revertamur, cum ex his strenuis pro Ecclesia Romana pugilibus plures ab Arnaldistis Romanis Vrbe sint pulsi, ut ipsi suis litteris profitentur: cumq; ex stirpe Perleonia nullum aliud germē transplantatum possit reperiri, præter Habsburgium; necesse est ut fateamur eius-

dem

dem Habsburgici germinis auctores, hoc tempore & ob defensionem Ecclesie Romanæ, eiusdemque Pontificis Maximi Eugenij III. Vrbe coactos fuisse excedere. Sed quid prædictis subjungant iidem Arnaldistæ Romani, audiamus, hæc enim subdunt.

Appropinquet igitur nobis Imperialis celeriter vigor; quoniam quicquid vultis in Vrbe obtinere poteritis: & vt breviter ac succinctè loquamur, potenter in Vrbe quæ caput mundi est, vt optamus habitare; toti Italix & regno Teuthonico, omni Clericorum remoto obstaculo, liberiùs & meliùs, quàm omnes ferè antecessores vestri, dominari valebitis. Sine morâ ergo precamur, vt veniatis; & interim de statu vestro, quem semper desideramus salubrem, de his regalibus litteris & nuntijs nos latificare dignemini. Sumus enim per omnia vestræ voluntati semper obtemperare parati. Seiatis præterea, quia pontem Milvium extra Urbem parùm longè, per tempora multa pro Imperatorum contrario destructum, nos, vt exercitus vester per eum transire queat, ne Petri Leones per Castellum S. Angeli nobis nocere possint, vt statuerunt cum Papa & Siculo, magno conamine restauramus, & in parvi temporis spatio, muro fortissimo & filicibus iuvante Deo complebitur.

Tenuerunt Castellum S. Angeli Perleones jam sub Paschale Papa. Vnde Petrus Leonis, vt supra vidimus, coactus est dare obsides, vt Henricus Imperator securè transiret Castellum & pontem. Ad eosdem in idem Castellum, altero ab hoc anno Eugenius à Lateranensi palatio confugit, ad evitandum populi insanientis furorem. Videntur autem illud in bonis accepisse ab Urbano II. cum illud à Guibertinis recuperavit, cui Petrus Leonis contra eosdem Guibertinos strenuam semper navarat operam. Jam quæ in iisdem litteris sequuntur stabilita inter Regem Sicilia Rogerium & Romanum Pontificem pacta, non ab Eugenio sed à Lucio inita fuisse, quæ sic describunt: Concordiam autem inter Siculum & Papam huiusmodi esse accepimus. Papa concessit Siculo virgam & annulum, dalmaticam & mitram, atque sandalia. Et ne vllum mittat in terram suam legatum, nisi quem Siculus petierit. Et Siculus dedit ei multam pecuniam, pro detrimento vestro & Romani Imperij, quod De i gratiâ vestrum existit. Hæc omnia sollicitè vestra animadvertat optime Rex prudentia. Salutationem autem sequenti pentasticho impertiunt:

Rex valeat, quidquid cupit obtineat, super hostes
Imperium teneat, Romæ sedeat, regat orbem.
Princeps terrarum, ceu fecit Justinianus.
Cæsaris accipiat Cæsar, quæ sunt sua Præsul,
Vt CHRISTVS iussit. Petro solvente tributum.

Petri Leones
Castellum
S. Angeli te-
nuerunt.

Nos de cætero Legatos nostros, precamur, ut benignè recipiatis & quod vobis dixerint, credatis: sunt enim nobiles viri Guido Senator, Jacobus filius Sixti Procuratoris & Nicolaus eorum socius: *hucusque Romanorum Arnaldistarum litteræ ad Conradum. Verum nulum eas pondus & auctoritatem apud Conradum habuisse, hisce verbis testatur Ottho Frisingensis:* At Christianissimus Princeps huiusmodi verbis sive nanijs præbere aures abnuit: quin immò venientes ad se ex parte Romanæ Ecclesiæ viros magnos & claros, quorum unus Guido Pisanus eiusdem Curia Cardinalis & Cancellarius erat, renovationemque antiquorum privilegiorum suorum postulantes, honorificè suscepit & honestè dimisit. *Hactenus de his Ottho.*

Vbi supra

Vera exilij
Perleconum
causa.

*In Chronico
p. 9.*

Epistola 242.

Nam, cap. 23.

Constat igitur ipsorum testificatione Arnaldistarum Romanorum, causam exilij Perleconum eam duntaxat fuisse, quod non eodem, quo illi, Arnaldi errore depravati, eadem pariter amentia & furore affluentiam bonorum Clericis & Monachis inviderint, sacra Pontifici vectigalia eripuerint, Ecclesiæ immunitatem, Pontificiam auctoritatem infregerint: Sed pro tuenda Ecclesiastica auctoritate se iisdem murum opposuerint, pro Pontifice arma ceperint, nefarios eorundem impetus ac vim represserint, ac denique (quod M. Albertus Argentinensis scriptis prodidit) in hoc laudatissimo conatu Civem præpotentem, sed adversariæ factionis, & hostem Ecclesiæ interemerint. Mutua enim cæde tunc in alterutram partem servitum esse, satis indicat epistola D. Bernardi, quam contra eosdem Romanos Arnaldi alumnos stylo ferreo valdè acuto exaravit; in qua inter cætera hæc ait: Væ nunc tibi popule miserrande, non ab exteris nationibus, non à feritate barbarorum, non à millibus armatorum. Væ tantum à facie tuorum tibi, væ à domesticis & amicis, à clade intestina, à cruciatu præcordiorum, à tortionibus viscerum. Itaque etsi cuius illa cædes fuerit nihil certum & expressum ad posteros transmissum sit: illud tamen ex dictis liquet, eam factam esse non nisi ex flagrantissimo iustitiæ ardore pro defendenda Ecclesiæ immunitate & tuenda CHRISTI in terris Vicarij auctoritate. Vnde summus ille ac iustissimus rerum omnium arbiter DEVS, qui uti nihil mali inultum, & impunitum dimittit; ita etiam rectè factis merita præmia persolvit: quemadmodum Zelum & factum Phinees, quo impurissimum

homi-

hominis Israelitæ flagitium vindicavit, adeò gratum habuit, ut non solum omnem conceptam in populum prævaricatorem iram ex animo deposuerit: sed etiam ut Regius ait Psaltes, illi hoc reputatum sit ad justitiam in generatione & generationem: itaque idem horum Perleonum fratrum ferventissimo erga suam Ecclesiam, & eius summum Pontificem studio delectatus, non modò post paucos annos illam omnem urbanam rebellionem extinxit, Pontificemque Sedis ac Vrbi, maximo omnium applausu restituit, verum etiam dictos fratres, quia in causa Ecclesiæ patria extorres facti fuerant, & ingentibus opibus possessionibusque locupletavit; & eius præclarissimæ familiæ dedit esse auctores, quæ postmodum summâ Imperij dignitate, quâ prioribus temporibus cōdecorata fuerat, iterum exornata; murū se pro Ecclesiā protegendā cōtra eius quoscunque hostes, viriliter opponeret. Vndè ut vides Lector, moderni Augustissimæ Austriæ Domus Principes, Zelum hunc atque studium erga Sacrosanctam Sedem Apostolicam à maioribus suis quasi hereditarium acceperunt, & cum ipso veluti nutricis lacte, mente tota penitus combiberunt: meritoque nefandissimam hominum pestem, quæ maximè aulas Principum obsidere solet, modernos Politicos dico, hominis pestilentissimi Arnaldi de Brixia sobolem & alumnos, odio auito & innato prosequuntur; siquidem par est, ut quam illustrium majorum suorum vestigiis signatam atque impressam intuentur viam, toto pectore omnique animi contentione consēctentur.

Psal. 103.

Hereditariū
studiū Prin-
cipum Au-
striacorum,
erga Sedem
Apostoli-
cam.

CAPVT X.

Quo anno Leo Maximus Petrus Leo
filios suos in Alemannia visita-
vit.

ANno igitur DOMINI millesimo centesimo
quadragesimo quinto, Vrbe expulsis, vel etiam
sponte cedentibus duobus filiis Leonis Petri de
Leone (qui vt dictum est aliàs Leo de Maximis
seu Maximus Petrus Leo appellabatur) vt inuidiam & odium,
quod in defensione Ecclesiæ & Romani Pontificis, ex occisione
potentissimi Romani ciuis contraxerant: in Alsatiā, accepta
à patre ingenti pecunia commigrarunt. Pare est autem credere
illose eodem, quo patriam deseruerunt, anno, in Alsatiā perue-
nisse. Ab hoc verò paucis alijs interjectis annis, vt scribit M. Al-
bertus Argentinensis, cum vterq; iam statum suum in illis Ger-
maniae partibus stabilivisset; pater eorundem Romā profectus,
eos inuisit, & natu quidem maiorem reperit plurimis cōemptis
prædijs sedem sibi stabilem parauisse; minorem verò natu, ca-
strum Habsburg maximā clientum turbā comparatā tenere
inuenit, quæ omnia etsi iam superius ipsis Alberti Argentinen-
sis verbis descripsimus; hîc tamen ad maiorem rerum gestarum
fidem necessariò repetenda duximus. Sic enim se habent.

M. Albertus Ar-
gentinensis in
Chronico suo
circa princi-
pium.

Patre autem eorum post aliquot annos filios visitante, cum vidisset se-
nioris prædia ab eo empta, eius prudentiam commendavit. Requirens au-
tem de juniore quid egisset, illum se in fortissimam quādam munitionem
collocasse vidit, & iussis omnibus vasallis suis cum eorum liberis masculis
optimè armatis venire ad montem, vbi castrum Habsburg est collocatum,
illuc patrem traducens, illam fortium multitudinem ostendit, quos & om-
nes eorum posteros masculini sexus, suæ posteritati fideles fore speraret. In
illius ergo animosa nobilitate gavisus Pater, magnum thesaurum destina-
vit eidem. *Hactenus de his Albertus Argentinensis.*

Videtur

Videtur verò hac Leonis in Germaniam profectio incidisse in annum CHRISTI millesimum centesimum quinquagesimum secundum, qui fuit annus septimus post duorum eiusdem filiorum ab Vrbe discessum: intra quod temporis spatium facile ea omnia fieri potuerunt, quæ post eorundem migrationem factæ esse describit Albertus Argentinensis. Conjecturam autem huius capio ex veteri illo instrumento, quod ex quodam antiquo Vaticano volumine extractum & editum à Centio S.R.E. Camerario, qui postea Pontifex creatus, Honorius III. dictus est, & adhuc ut Wion scribit, in Bibliotheca Palatina, servatur. Cum enim in eo instrumento, quod ipso Leone superstitè erectum fuisse constat, duo eius filij subscripti reperiantur, ipsius verò nulla fiat mentio, cum tamen primo loco inter Perleones & statim post Frangipanes subscribi solitus sit, ut patet ex illo veteri instrumento, quod ex archivo Monasterij S. Gregorij in Vrbe exceptum, edidit Arnoldus Wion, & sic se habet.

In nomine DOMINI, Anno DOM. Incarn. M. CXXXIX. Anno verò Pontificatus Innocentij II. Nono, Indiæ. ij. Mensis Aprilis, die quarta. Ego Petrus Monasterij S. Andreae Apostoli & sanctissimi Gregorij Confessoris in Clivo Scauri, humilis Abbas, prædecessorum meorum Venerabilium Abbatum, prudentiam sequens, in Concilio Lateranensi in Ecclesia S. Salvatoris solenniter habito, præside Domini nostro Papa Innocentio & consedentibus Cardinalibus, & conlateralibus Episcopis, tribus quoque Patriarchis Antiocheno, Aquileiensi, atque Gradensi, Archiepiscopis, Episcopis & Abbatibus in magno numero congregatis, Canonicam, & Legalem feci querelam super Oddone de Polo, qui violenter & sacrilegè invaserat castra Monasterij & detinebat ipsum, videlicet Polo, Justinianum, & Guadaviolum; quia Dominus Papa multis & gravibus extraneorum qui convenerant, impeditus erat negotijs, causa ita post Concilium est dilata. Vnde ego non modicum sollicitus, cum prædictus Oddo etiam ab Vrbe studiosè se subtraheret, postea per Joannem Serinarium, illo præsentem, ante eundem Pontificem, præsentibus Cardinalibus & Episcopis, præsentem quoque Theobaldo, Præfecto & nobilibus viris Urbis Centio & Odone Fraiepane, Leone Petri Leonis, cum fratribus suis Centio Guidone &c.

Cum igitur, inquam, in illo Vaticano Instrumento Leo non subscriptus reperiatur; qui tamen ut ex descripto modo patet instrumento, primo loco inter Petros Leones subscribi consuevit: non absurdum erit conjectare, illum eo tempore, quo præ-

Annus quo
visitavit fi-
lios suos in
Alemannia.
Leo Maxi-
mus Petrus
Leo.

Instrumentum
publicum
ex Archivo
Monasterij
S. Gregorij
in Vrbe.

dictum publicum instrumentum erigebatur, minimè Romæ præsentem fuisse: ac proinde cum aliàs nihil ob stare videatur, ipsum profectum esse in Germaniam ad duos supràmemoratos filios suos visitandos. Erat namque tunc temporis jam tranquillitas Ecclesiæ & Vrbi reddita, pace inter Eugenium Pontificem & Romanos constituta: & vix dum Fridericus Conrado in Imperium successerat, qui tunc temporis a quo adhuc in Ecclesiam Romanam erat animo. Liberè itaq; ac tutò hoc tempore Leoni licuit per Italiam in Germaniam iter facere, quod ei minimè licuisset per Fridericum sub Hadriano & Alexandro Pontificibus Romanis, qui uti eorundem Pontificum ita etiam Perleonum & Frangipanum qui iisdem fidelissimè adhasere, extitit capitalis hostis.

Affectus etiam & sollicitudo paterna id ipsum persuadent: quæ proculdubio animum Leonis pervicere, ut primam eamque oportunam captaret occasionem filios longè ab ipso & extra patriam constitutos in visendi.

His igitur omnibus consideratis verisimillimum mihi videtur Leonis profectionem in Germaniam ad filios suos in visendos contigisse anno millesimo centesimo quinquagesimo secundo, quo prædictum Vaticanum instrumentum erectum est: quod ideo hic subiungendum duximus; cum ut perspicui possit inter ceteros Perleones Leonem in eo non subscriptum esse, tum ut ex eo intelligatur, juniorem fratrem ex illis duobus, qui in Germaniam commigrarunt nō fuisse Petrum Leonis filium, quoniam is in hoc instrumento cum alio fratre Obicione subscriptus reperitur. Est verò huiusmodi.

In nomine DOMINI, Amen. Anno DOM. Incarnationis M. C. LII. anno octavo Domini Eugenij Papæ III. Indict. 15. mensis Julij, die xxvi. Ego quidem Rainerus, licet indignus, Abbas Venerabilis Monasterij Beati Salvatoris de Monte Annato &c. Et infra circa finem. Quam scribendam rogavi Andream Scrinarium S. R. E. in mense & Indictione supra scripta 15. Signum manus superscripti Domini Eugenij summi & Venerabilis Pontificis & in sacratissima Sede B. Petri Apostoli, PP. Iij. conductoris huius PP. rog.

Centius Fraiapanis egregius Romanorum Consul.

Oddo Fraiapanis, Serenissimus Romanorum Consul.

Instrumentum publicum ex Bibliotheca Vaticana,

Ioannes Fraiapanis, filius D. Centij Rom. Consul.
 Stephanus de Theobaldo: Jacintus D. Papæ Dapifer.,
 Joannes Petri Leonis egregius Rom. Consul.
 Gratianus Filius Obicionis, Petri de Leone Rom. Consul.
 Petrus Leonis. Petri de Leone Rom. Consul.
 Obicio, Leonis, Petri de Leone Rom. Consul.
 Stephanus infans filius Stephani de Theobaldo.

Et alij quamplurimi testes subscripti sunt, quos longum esset hic enumerare.

Porro illud Lectorem admonendum putamus, errores quosdam in hoc instrumentū irrepisse, fortè vitio librariorum, quos non animadvertit Arnoldus Wion, nam pro anno Pontificatus Eugenij octavo, signatus est quartus, qui fuit annus CHRISTI suprâ millesimum & centesimum quadragesimus octavus, quo anno Eugenius Papa in Gallijs positus Rhemis Concilium celebravit, & non ante mensem Octobrem ad vicina Romanæ Ecclesiæ loca pervenit, ut egregiè animadvertit ex S. Bernardo in Malachia Card. Baronius. Similiter etiam ipsam Indictionis notam eadem incuriâ & vitio in eodem Instr. de prævatam esse constat, siquidem Indictio primâ, quæ ibidem notata habetur, primum à mense Septembri anni illius currentis numerari cæpta est, & adhuc mense Julio duravit Indictio decima quinta, uti omnibus est compertum, qui veram numerandæ Indictionis rationem callent. Sed commune veterum monumentorum naufragium est, ut in ratione & nota temporis, facile damnum patiantur cum incuria aut inscitia librariorum, tum maxime ipsa vetustate huiusmodi omnia tineis adminiculantibus corrodinge & consumente. Fatendum tamen est in antiquis monumentis notam Indictionis sæpius anticipatam reperiri, ita ut non à Septembri sed à Januario eiusdem anni cæpta sit numerari, quod & in Epitaphio Leonis suprâ allato est videre.

Cæterum in hoc instrumento solidum & incorruptum esse numerum annorum à CHRISTO nato, ex eo fit manifestum, quod hoc anno ut suprâ diximus, primum Eugenius Romæ sedere cæpit, testificante id Roberto in Appendice ad Sigbertum, qui hoc ipso anno ista habet in fine. Eugenius Papa cum.

Romanis pace facta Urbem ingreditur, ibique cum eis hoc anno primitus commoratur, nempe post reditum è Gallijs, & sequente anno primâ indictione, octavo Idus Iulij, idem Eugenius diem obiit extremum. Quare cum dictum instrumentum mense Iulio die vigesima septima sit confectum præsentè Eugenio III. necessario illud ad annum CHRISTI, M. C. L. II. referendum est.

Igitur ut eò revertatur undè digressa est oratio, cum Leo Maximus in dicto publico instrumento non subscriptus reperiatur, qui tamen hoc adhuc tempore numerabatur inter vivos, quippe qui ut supra dictum est, decennio super vixit, verisimillimum videtur, siquidem jam res urbana composita & tranquilla erant, eum tunc filios suos in visendi gratiâ, Româ in Germaniam profectum fuisse. Neque enim Leo ante commodè ac tutò ab Urbe absuisse potuit, flagrante ea civili ac intestino bello, neque in tam brevi annorum spacio filij eius in Germaniam tot bona ac prædia totque clientes comparare potuere, quot eos possidere pater invenit. Post hunc verò annum iter in Germaniam facere minimè tutò potuisse videtur, magno jam cum exercitu Italiam intrante Friderico; rursusq; tumultuantibus Romanis Arnaldistis, immò sub Hadriano omnes vias ac aditus ex Germania in Italiam per Fridericum obsessos ac interclusos fuisse, ne aliquis inde ad Sedem Apostolicam accederet, aut Limina Apostolorum visitaret, litteræ Hadriani ad Episcopos Germania contra Fridericum datae sunt testes.

Porro quæ ratione huic nostræ opinioni non officiat quòd Vernerus Habsburgiensis, ultimus ex Comitibus Altenburgi-
cis, his diebus super vixisse, publicis que instrumentis
subscripsisse reperiatur, in sequentibus
capitibus dicemus.

CAPVT XI.

Quinam filiorum Leonis Maximi Petri de Leone in Alemanniam migrârint, ac novæ Habsburgienfis familiæ auctores extiterint.

Constituto itaque utroque tempore; & quo Perleones ex Vrbe profecti in Alemanniam pervenêre; & quo pater eorundem, firmato jam utriusq; in Germania statu, ipsos inuifit: nunc reliquum est, ut inquiramus quinam filiorum Leonis Maximi circa Alpes confederint, quòve nomine fuerint nuncupati. Nam in hoc etiam graviter erratum; veritasque hoc errore obvoluta, hætenus multis risui ac ludibrio fuit.

Ac primùm quidem de majore natu filiorum Leonis Maximi, qui in Heluetiæ partibus constitisse memorantur, extrâ controversiam est ipsum Rudolphum nuncupatum fuisse: quem tradunt Argentoratensem Episcopum creatum anno DOMINI millesimo centesimo sexagesimo primo; quo in honore cum annos decem & octo exegisset, tãdem jussu Alexandri III. Pontificis Maximi, eò quòd cognitum fuisset ipsum Episcopum vitio factum, Episcopatu se abdicavit, reliquumq; vitæ apud fratrem transegit. De eius Episcopatu meminerunt Raphaël Volaterranus, Antonius Vacca I. C. Romanus, Hieronymus Bardi, Arnoldus Wion.

Verùm quod ad Episcopatum eius Argentoratensem attinet, dubium planè id ac suspectum videri potest, cum nulla de eo fiat mentio apud antiquiores nostræ sententiæ auctores; ut apud Albertum Argentinensem & Henricum Gundelfingensem.

Rudolphus maior natu filiorum, Leonis Maximi Petri de Leone.

An prædictus Rudolphus fuerit Episcopus Argentoratensis.

gensẽ. Immò satis perspicuè apparet totum hoc, quod de alterius fratris Episcopatu asseritur, sicut & illud de exstructo ab iisdem castro Habsburg, omninò ex historia Vernarij primi Habsburgici castri conditoris, depromptum esse; quem constat multis annis ante Perleonum in Germaniam aduentum, Argentoratensi Ecclesiæ præfuisse. Illud sanè compertum habeo Vlricum à Clingenbergo, & Albertum à Bonstetten prædictam Vernarij historiam cum Alberti Argentinensis narratione prorsus confudisse: unde factum est, ut etiam planè hac in re diuersa ab Alberto Argentinensi scriptis suis prodiderint, variosque lapsi sint in errores.

Lazius Commẽ.
in familiam Au-
striacam, lib. 1.
cap. 1.
VVion §. 13.

Porro alterum fratrem minorem natu Petrum nominatum, tradunt Lazius & Arnoldus Wion: sed præterquàm quòd nullius Petri memoria reperiatur, qui fuerit Comes Habsburgensis, ex superius allato publico Instrumento manifestò constat Petrum Leonis Maximi filium Romæ extitisse, publicisque monumentis subscripsisse, cum jam ante septennium duo fratres eius ob defensionem Romanæ Ecclesiæ Vrbe exacti in Alemanniam concessissent. Quare tota huius rei peruestigatio ad ipsam temporis rationem tanquam ad Lydium quendam lapidem curatiùs exploranda erit; quippè quæ omnium rerum controversarum, quæ fide historica subnituntur, certissima quædam regula est & norma.

Igitur, ut hinc ordiamur, ex superius jam positis certum ac fixum est, duos illos filios Leonis Petri de Leone, ex Vrbe in Alemanniam commigrasse, ad Annum CHRISTI millesimum centesimum quadragesimum quartum: quos circa Helvetiæ partes firmatis sedibus ac stabilitis rebus suis, post septennium inuisit pater, uti superiori capite verisimiliter ostendimus. Hoc autem anno, quo Leo filios inuifendi gratiâ in Germaniam venit, nempe anno post CHRISTVM natum millesimo centesimo quinquagesimo secundo, jam minorem natu filium castrum Habsburg habitasse auctoritas Alberti Argentinensis, & Henrici Gundelfingensis cogit affirmare.

Porro qui hoc tempore à castro Habsburg cognominati

florue-

floruerunt, duo reperiuntur: nimirum *Vernerus Comes Habsburgius*, & *Adelbertus Dives*: quorum ille obijisse traditur anno millesimo centesimo quinquagesimo nono, vel ut *Guillemannus* putat, anno sexagesimo tertio; hic verò *Vernero* superstes Comitatum *Habsburgium* tenuit usque ad annum nonagesimum nonum. De *Vernero* certum est, ipsum non ex *Perleonia*, sed ex Comitum *Vindonissensium* stirpe profectum. *Albertum* autem cognominatum *Divitem* ex *Perleonum* familia ortum disertis verbis *Gundelfingensis* tradit: quod quidem omnes etiam ij auctores consequenter affirmasse censendi sunt, qui *Rudolphi I. Imp.* genus ad *Perleones* retulere, siquidem certo certius ex ipsius *Rudolphi* testificatione constat, *Albertum* hunc *Divitem* eius proavum fuisse. Igitur *Annalibus Heluetiorum* & *Historiâ Alberti Argentinensis* collatis in unum, & ad eam, quam supra statuimus, temporis rationem comparatis, presentis controversiæ modus sic constitui posse videtur. Nam in primis, quòd is, qui circa hæc tempora Comitatum obtinuit *Habsburgium*, nuncupatus fuerit *Adelbertus*, produnt *Annales Heluetiorum*, & tacet *Argentinensis*: quod autem idem gente *Romana* fuerit oriundus, eaque *Perleonia*, tacent *Annales*; & produnt, primum quidem *Argentinensis*, alterum verò *Gundelfingensis*.

Deinde *Annales* quidem referunt dictum Comitem *Albertum*, *Divitem* cognominatum; *Argentinensis* verò causam tradit. Nam & principio dum ex *Urbe* eliminarentur, cuilibet dictorum fratrum immensam pecuniam à patre datam affirmat; & deinde juniore magnum ab eodem thesaurum transmissum asserit. Itaque cum *Adelbertus*, præter bona ac prædia ad Comitatum *Habsburgiensem* pertinentia, tanto thesauro esset locupletatus; non immerito *Dives* dictus est & fuit.

Verum quoniam eo loco res est constituta, ut inter apocryphorum acervos arbitri confidentes, quæ fabulosa instar levissimarum palearum exsufflare, quæ verò probatæ fidei tanquam solida grana secernere necesse habeamus, obvijs accipimus ma-

Hist. Austriacæ
Ept. 2.

Albertus
quare Dives
cognomi-
natus.

Albertus Baro à
Bonstetten Histo-
ria Austriacæ
capitulo 16.

Ibidem capitu-
lo 18.

Chron. magn.
lib. 7. cap. 12.

nibus; quod ab Alberto Barone de Bonstetten, hac in re memo-
ria traditum est, acceptum ut ipse ait ex veteri traditione, ni-
mirum minorem natu ex fratribus illis duobus Romanis, qui
generis Habsburgici auctores extitere, Albertum nuncupatum
fuisse: in cuius Alberti conjugio, cum idem auctor tradat, Comi-
tis Brigantini unicā filiam vixisse, & ab his posteriores Habs-
burgi Comites propagatos, satis patenter indicavit id de Alber-
to Divite interpretandum esse.

Ceterum rem prorsus ita se habere, fidem facit publicum
Instrumentum, quod ex archivo Monasterij Maris stellæ ac-
ceptum, Ioannes Stumphius Chronico suo intexuit: in quo In-
strumento Rudolphus Habsburgius necdum in Regem Roma-
norum electus, eiusque patruels, non solum prædictum Alber-
tum Divitem proavum suum nominant; sed etiam dum pro-
genitores suos enumerant, à quibus possessiones, & latifundia in
Helvetiæ oris sita hereditate acceperant, in hoc Alberto tan-
quam in supremo familiæ suæ capite subsistunt. Instrumentum,
quod Stumphius ex autographo descripsit, sic se habet:

Comites de Habisburch, videlicet, Rudolfus Landgravius Alsatiæ, Ru-
dolfus Canonicus Ecclesiæ Basiliensis, Gotfridus & Eberhardus fratres eius-
dem Landgravij patruels. Vniuersis &c. Noverint igitur quos nosse fue-
rit opportunum. Quòd cum nos curtes, & prædia nostra in Duetigkon &
Slieron sita, jure proprietatis ad nos & nostros progenitores pertinentia,
à prædicta domina & matre nostra, videlicet prædicti Landgravij Heluiga
Comitissæ, cui ipse curtes & prædia in recompensationem donationis pro-
pter nuptias titulo pignoris fuerunt obligata &c. Quidquid juris habe-
mus in prædictis vniuersis & singulis bonis & hominibus, tam nos quàm
bonæ recordationis progenitores nostri Comites videlicet Albertus mihi
Langravio pater, nobis tribus fratribus patruus, Rudolphus avus, Albertus
proavus, ratione proprietatis vel infeudationis ab imperio usque in præ-
sentiarum divisim vel conjunctim & communiter habuisse & possedisse
dignoscuntur &c. Data Anno DOMINI 1259. 16. Kal. Novemb. Indict. 3.
Alexandro Papa quarto Romanam Ecclesiam gubernante. Hacten-
us Instrumentum à Stumphio descriptum, quod maxime
nostræ sententiæ suffragari videtur. Nam dum Rudol-
phus ac patruels eius tam curatè genus suum repetunt,
& non aliùs quàm à proavo; manifestè insinuasse viden-
tur, se plures ac vetustiores progenitores, qui Comites Habs-

burgij

burgij fuissent, & à quibus illa bona ab iisdem jure partim proprietatis, partim infeudationis ab Imperio acquisita, successione & hereditate accepissent, in illis partibus minimè habuisse. Deinde ut hoc etiam addamus, Albertum Divitem non fuisse è stirpe veterum Habsburgiorum oriundum, illud permagno est argumento, quòd Rudolpho Imp. eius pronepoti objecta est ab adversario Ottocaro Bohemiae Rege generis mediocritas, seu novitas; quam nec ipse Rudolphus unquam dissimulavit, sed palàm confessus est: qui tamen nobilitate in Germania coalita nulli secundus fuisset, si genus suum ab antiquis illis Habsburgiensibus & Altenburgicis Comitibus traxisset; quippè qui ex eadem prosapia prodijset, ex qua nobilissimi Zaringiae Duces oriundi fuerunt. Objectam autem fuisse ab Ottocaro hanc generis mediocritatem Rudolpho, Auctor quidem anonymus, sed Rudolpho ferè contemporaneus refert; qui M. S. extat in Bibliotheca Monasterij S. Crucis; à quo Cuspinianus pleraque, quæ de Austrijs Principibus scripsit, mutuatus videtur. Hec enim auctor ille Ottocarum Henrico Burggravio Nürenburgensi nomine Imperij Austriam ac alias provincias reposcenti, respondisse tradit:

Non decrevimus tam facillè reddere, quæ arcu & gladio nostro tam sudorosè conquisivimus, vel quæ ad nos consanguinitatis, & affinitatis tramite manaverunt. Adjiciens se non modicè mirari, quod proceres regni omisissis potentioribus, tam exilem Comitem ad regni fastigium extulerunt. Ottocarum autem de exilitate generis locutum fuisse, ex eiusdem Burggravij responsione patet. Nam ad primum ita respondit: Expedire vobis crederem, ut deposito elationis fastu Romano vos Principi subderetis, cui necesse erit spiritum præsumptionis vestræ recondere, eò quòd Imperium contempsistis, & ad Consistoria Principum non venistis. Sed & oblatum vobis regnum olim postergastis, sufficientem vos habere gloriam respondistis. Scitis quòd Excelsus potestatem habet in regno hominum, & cui voluerit dabit illud. Ad alterum verò ita: Genus & proavos strepitis? omne genus hominum in terra simili surgit ab ortu. Cui enim Deus auctor spectabilis, nullus degener extat.

Vidēsne, Lector, Burggravium non negare, sed tacite confiteri mediocritatem in Rudolpho: qui tamen, si Rudolphus

Libr. 2. cap. 2.

è stirpe eadem, à qua Zaringia Duces prodierunt, ortus fuisset; egregiè fastum Regis reprimere potuisset.

Eandem etiam generis mediocritatem sæpè ipse Rudolphus in Epistolis suis palàm præ se tulit: ut in illa, quam ad Abbates Sacri Ordinis nostri Cistercij congregatos dedit, in qua significat se ex humilis loci tugurio, ad celsa & fastigiosa palatia proVectum; multisque in alijs, quas hîc longum esset describere.

Vide suprà in
præfatione

Epistol. 130.

N. B.

Sanè hanc generis sui novitatem in Germania Rudolphus scribens ad Gregorium X. Pontificem Romanum mihi non obscure expressisse videtur, dum inter cætera ait: O mira paternæ clementia pietatis, quæ non est dedignata nobis à primis nostræ creationis nascentibus exordijs, compassionis exhibere mamillam, vbera lacteis irrorata liquoribus porrigere reddentia grave pignus amoris. O ineffabilis gratitudo favoris, & stupenda dilectionis affectio, quæ nos pridem in regno tenellos in vlnis educationis delitiosè suscipiens, fovit inter impuberes & adultos. Nam certum est Rudolphum maturam & proVectam ætate, liberis que procreatis ad Imperium assumptum: quare se in regno pridem tenellum non annis sed familiâ, sotum inter impuberes & adultos, id est, prælatum familijs nobilioribus & antiquioribus asseruisse censendus est.

Quo modo
Rudolphi
genus no-
vum & me-
diocre vi-
sum sit.

Porrò hîc Lectorem admonendum putamus, etsi Rudolphi genus & stemma ab antiquissima Anicia stirpe deductum; nobilissimum illustrissimûque fuerit, ac planè consulare & Imperatorium: eo tamen tempore mediocre visum esse, quia transplantatum in Germaniam vix quartum generationis gradum attigerat, neque ultra Comitatus dignitatem proVectum noscebatur. Vnde non immeritò illud novum vulgò ac mediocre visum est; præsertim ignorantibus, à quali quantâque stirpe Romana Rudolphi progenitores orti fuissent. Quanquam crediderim nec ipsi Rudolpho, nec eiusdem in Germania progenitoribus satis perspectum fuisse eorum majores Aniciorum posteros fuisse.

Rudolphi I.
Imp. proge-
nitores ex
Italia oriun-
dos fuisse.

Denique, ut tandem finem faciamus, inter memoratas Rudolphi I. Imp. Epistolas, extant quædam litteræ Italici hominis pro Pisanis ad ipsum scriptæ, ex quibus planè colligitur Ru-

dolphi

dolphi progenitores ex Italia oriundos fuisse: siquidem in ijs affirmatur non solum Rudolpho à progenitoribus annatam esse singularem erga terras illas affectionem, aut quid simile; (nam locus ille mutilus est) sed etiam eundem, cum in Italiam venerit excipiendum fore favoribus gentilium non paucorum. Epistola sic se habet:

Epist. 59.

Leges asserunt, usus approbat, antiquitas protestatur, quod Romano Principi, ut de ceteris taceam, Tuscorum regio serviat sub tributo. Hac igitur consideratione fretus vnus pro multis, solus pro pluribus vobis loquor, qui ad faciem Principis * credor pro omnibus intercessor. Ecce provincia Tuscia, quæ sui propinquitate ad Romani Imperij piam Sedem, tanquam principale membrum suo deberet capiti familiarius respondere, jacet in humerositate schismatum lacerata bellis, & plusquam civilibus laceratur. Colludunt in vtero gemini, & tandem in Hierusalem malitia pravalet Hismælis; dum hostis amicum, alienus domesticum, Gelfus persequitur Gibelinum, filij fiunt exules, & in exilium sede digni exilio exulantur. Luger Pisana civitas inimicorum hostili gladio summi Pontificis, ac Regij culminis vulnerata. Ad cuius protectionem tantò teneri creditur Regia Celsitudo, & ad repulsionem eius gravaminis ardentius anhelare, quanto à suis progenitoribus ipsi Celsitudini inhæsit: *hic lacuna est, sed ex sequentibus apparet à patriæ avitæ charitate duci argumentum; sequitur verò:* puritate fidei firmioris, & amplioris est ipsa gratiæ privilegio sublimata. Ad celeritatem igitur adventus Altitudo Regia excitetur † imitanda favoribus gentilium non paucorum, & brachijs Apostolici numinis amplectenda; ne ob adventus tarditatem nos ulterius irrideant inimici. *Haftenus Epistola ad Rudolphum, quam magnò redimerem precio, si integra absque lacuna reperiri posset.*

* fort. mittor.

† fort. invitanda.

His igitur ita constitutis, consequitur Volaterranum ac alios non mediocriter hallucinatos esse, qui ex filio Leonis Maximi juniore, Albertum Sapientem, & ex hoc Rudolphum Imp. natum tradunt. Nam præterquam quòd id cum ea temporis ratione, quæ superius à nobis valide stabilita est, minime congruit; clarissime refellitur ex Instrumento paulò antè descripto, in quo ipse Rudolphus postmodum Imperator, Albertum patrem, Rudolphum avum, Albertum proavum suum fuisse apertè testatur. Quare hunc errorem in Volaterrano cum Stumphius, Lazius, ac alij deprehendissent, occasionem accipere alià ingrediendi via, novamque, explosa veteri, Habsburgiorum Austriorum comminiscendi Genealogiam.

Refellitur. Volaterran⁹ & Arnoldus Wion.

Sed quod navigantibus in Siculo freto evenire solet, ut dum immensos haurientem gurgites Charybdim anxie devitant; nimium flexo navis cursu devoluantur in infestam nautis Scyllam: id ipsum etiam auctoribus prædictis contigit, ut dum casu ac prolapsione Volaterrani nimium cauti ac circumspecti red-diti, longius ab eiusdem opinione deflexere, ad aniles propè ineptias, & commentitias fabulas sint prolapsi.

Porro nunc breviter respondendum est adversarijs nostris, qui Albertum Divitem Vernerii III. Habsburgici filium asseverant. Id enim auctoritate libelli fundatorum Murensis Cœnobij astruunt. At major apud me est fides Epistolarum Rudolphi Augusti, ceterorumque, quos pro sententia nostra adduximus, auctorum; quàm nuda assertionis Murensis Monachi: qui cum Albertum memoratum Vernerio in Comitatum Habsburgium successisse ex annalibus ac vetustis Monasterij sui Instrumentis didicisset, non dubitavit eundem Vernerio progenitum asserere. Sed quàm incerta ac inutilis sit hæc Genealogiæ investiganda ratio, jam superius dictum est, innumerisque exemplis convelli potest.

Certè Stumphius in minutis Helvetiorum Annalibus, quos post Chronicon suum limatiùs edidit, conscientia vi ac pondere pressus, maluit potiùs paternum dicti Alberti genus silentio præterire, quàm ex libello illo, sicut in Chronico fecerat, incertum aliquid de eo aut falsum affirmare. Nam cum à Guntramno Divite cognomento, usque ad præfatum Vernerum singulorum paternum genus disertis verbis expressisset: ubi ad hunc, de quo nobis sermo est, Albertum pervenit, præter morem solennem atque institutum suum, nullam paterni generis fecit mentionem. Quod profectò factitatum ab homine illo ea de causa existimo; quoniam, cum diversum à priore sua sententia de Alberti genere à vetustis auctoribus proditum tandem deprehendisset, dubius & anceps animi fuit utram in partem concedendum foret. Ego sane tutissimum esse puto, sectari hac in re vetererrimam illam opinionem, quæ olim vulgata & sola fuit; sed hætenus necdum satis explicata, quæ tradit Habsbur-

gici generis auctores Perleones fuisse; quam amplexati sunt & celebravêre (proculdubio nixi vetustissimâ à majoribus traditione, certissimisque monumentis) Divæ memoriæ Maximilianus I. & Carolus V. Augusti Imperatores, & ante hos Sigismundus Austriacus; quæ cum veterum Scriptorum testimonijs & cum certa temporis ratione congruit, sacrisq; & Sibyllinis prædictionibus consentanea est; atque demum profundissimum divinæ Sapientiæ consilium intransplantata, fota, & ad stuporem amplificata Arbore Aniciana etiam atque etiam commendat. Quare sicuti Guillemannus de Volaterrano, ita ego de hoc Murense Monacho pronuncio, non ipsi esse tantam auctoritatem, quæ persuadeat: quippè qui, cum posterioribus temporibus scripserit, diversisq; ex Instrumentis donationum, libellum suum confarcinavit, facile eo, quo diximus, modo potuit hallucinari. Immo etiam si certioribus monumentis aliquod indicium reperiri posset, quo significaretur Vernerii filium fuisse hunc, de quo loquimur, Albertum: id tamen potius de filiali adoptione, quàm de naturali propagatione interpretandum foret: siquidem aliundè certius est comperitum, Rudolphi I. Imp. progeniem, cuius, ut antè vidimus, proavus fuit Albertus Dives, originem habuisse Romanam à Perleonum familia.

Postremò quia sapientibus & insipientibus debitores sumus, ut ait Apostolus; si quis in ipso Alberti nomine tanquam minus Romano hæreat, illudque è sacris litteris nobis obtrudat; Quia nemo est in cognatione hac qui vocetur hoc nomine: huic breviter respondemus, Alberti nomen magis Romanum, quàm Germanum esse, complurèsque Romanos eo tempore fuisse insignitos hoc nomine, ipsumq; patrem Lucij, qui antè Eugenium III. Romanam Ecclesiam rexit, Albertum nuncupatum reperiri. Videtur autem Albertus Dives à patruo magno hoc nomen accepisse, qui in litteris Romanorum ad Lotharium Imp. pro Petro Leonis aliàs Anacleto dicto, inter ceteros Urbis proceres, Albertus Ioannis de Stephano adscriptus reperitur; quippè

qui

Luc. i. cap.

*qui fuerit Stephani illius nepos, cuius etiam fuit Petrus Leo.
Inscriptio litterarum sic se habet:*

*Ex Codice Cas-
siniensi Baronius
Tom. 12.*

DOMINO LOTHARIO GLORIOSO ET
TRIVMPHATORI ROMANORVM REGI, HUGO
PRÆFECTVS VRBIS ET FRATER EIVS LEO
FRAIAPANE, ET CENCIUS FRATER EIVS,
STEPHANVS DE THEOBALDO, ALBERTVS
IOANNIS DE STEPHANO, STEPHANVS DE
BENIZO FRATER EIVS, HENRICVS FILIVS
HENRICI DE SANCTO EVSTACHIO, OCTA-
VIANVS FRATER EIVS, ET RELIQVI ROMANÆ
VRBIS POTENTES, SACRIQVE PALATII IV-
DICES, ET NOSTRI CONSVLES, ET PLEBS
OMNIS ROMANA, SALVTEM ET GLO-
RIAM, ET DE HOSTIBVS VNIVER-
SIS VICTORIAM.

Verum de his hactenus.

CAPVT XII.

Quo modo Perleonię stirpis germina
Albertus & Rudolphus fratres, filij
Leonis Maximi Petri de Leone,
veteribus Comitibus Habsbur-
giensibus in Comitiva Habsbur-
gi dignitate, ac cæteris eorundem
bonis successerint.

Quoniam igitur ex dictis superius perspicuum est,
Albertum Divitem cognominatum, non ex ve-
terum Habsburgiorum & Vindonissensium Co-
mitum prosapia, sed ex stirpe Perleonia oriundum
fuisse: nunc reliquum est, ut ostendamus, quo nomine & qua
ratione idem Albertus priscis illis Comitibus Habsburgiensibus
in Comitiva Habsburgi dignitate, ac cæteris eorundem bonis
successerit. Qua quidem in re illud potestari necesse est, nos non
nisi verisimilibus rationibus niti posse: siquidem in vetustis mo-
numentis nihil satis expressum de huiusmodi successione reperi-
ri contingit. Quantum tamen verisimili conjectura hac in
re assequi poterimus, nunc in medium proferemus.

Principiò autem illud ponendum est, quòd suprà dixi,
Vernerum III. Habsburgium multis annis superstitem fuisse
post Leonis Maximi in Germaniam profectionem, quam
contigisse verisimiliter ostendimus anno post CHRISTVM
natum millesimo centesimo quinquagesimo secundo: quo anno
Albertum castrum Habsburgium inhabitasse omninò affir-
mandum est, siquidem eò patrem traduxit ad inspiciendos

magno numero clientes, quos ea pecunia quam à patre migraturus ex Vrbe acceperat, hucusque compararat. Itaque illud etiam simul per vestigandum venit, quod maiorem videtur habere difficultatē, quæ ratione Albertus cognomento Divus, vivo ac superstite Vernerio Habsburgio, castrum Habsburg obtinuisse potuerit.

Duo autem verisimiliores modi fingi possunt: primus est, ut asseramus Albertum castrum Habsburg, ac bona ad illud pertinentia, à Vernerio pecunia comparasse: alter verò, ut sentiamus illud eidem ducta Veneri filia in uxorem, jure matrimonij & dotis nomine obtigisse. Cum enim jam ostensum sit Albertum sæpius memoratum, non Veneri filium, sed alterius stemmatis fuisse: relinquitur Vernerum masculo hærede caruisse, totamque ipsius hereditatem ad filias devolutam esse.

Itaque si Albertum Divitem primo modo castrum Habsburg sibi vendicasse asseramus, illud emisse debuit, vel ab ipso Vernerio, vel à filiabus eius; quorum utrumque difficile creditur est. Nam quo modo aut pater gentilitium familie sue & præcipuum castrum alienis vendidisse potuit? aut quo pacto filia propriam & paternam hereditatem non studuerunt conservare? Certè nisi Vernerum aut summa rerum egestate laborasse, aut maximo aris alieni pondere pressum sentiamus, quod penè incredibile videtur, non audemus affirmare ab ipso castrum Habsburg, præsertim homini advena, divenditum fuisse.

Modus, quo
Perleones
Habsburgijs
successerunt.

Capitulum 18.

Quare veritati magis consentaneum videtur, castrum illud in potestatem ac ditionem Alberti redactum altero modo, id est, jure connubiali. Nam minorem natu filium Leonis Maximi uxorem è nobili stirpe in illis Helvetiæ partibus duxisse, omnes nostra sententiæ auctores affirmant. Tradit verò Albertus à Bonstetten Albertum hunc, de quo nobis sermo est, ante Itam Rudolphi Pfullenduri & Brigantij Comitissæ filiam duas alias uxores habuisse; quarum prima non diu in eius conjugio vixerit; altera autem in puerperio partus difficultate

fit

sit extincta: ipsum autem ex utriusque connubio magnis opibus, multisque bonis atque maxima adauctum fuisse affinitate.

Itaque non abs re erit conjectari, aut primam aut alteram Alberti Divitis conjugem Vernerii filiam fuisse; cuius respectu Albertus Vernerio, cum is mascula prole careret, successit in castrum & Comitatum Habsburgium, ratione nimirum, uxoris jure connubiali, consignatis alijs bonis, duabus reliquis Vernerii filiabus, vel ex aequa & concordia totius hereditatis divisione, vel ex legitima paterni testamenti institutione; vel quod verisimilius videtur, partium illarum, quas sibi ceteræ uxoris suæ sorores in castro Habsburg vendicare potuerunt, certa pecuniæ redemptione.

Porro cum, ut antè dictum est, idem Albertus jam memoratum castrum tenuisse reperiatur vivo adhuc & superstite Vernerio: consequens est, ut sentiamus Albertum à Vernerio tradita in conjugem filia in filium ac hæredem adoptatum fuisse, simulque socerum cum genero in eodem castro habitasse: unde factum est, ut auctor libelli fundatorum Murensis Cænobij ac alij non improbabiler opinari potuerint, Albertum Vernerio progeneratum; quem constat ex dictis non naturalem, sed adoptivum duntaxat Vernerii filium fuisse. Cui certè nostræ opinioni maximè adstipulatur Albertus Argentinensis, qui non solum ab illis duobus Romanis fratribus familiam Habsburgiam ad posteritatem propagatam tradit, sed etiam non obscure indicat, veterem illam ex Vindonissensibus Comitibus prosapiam saltè masculæ prolis defectu elanguisse, dum ait: Ex his itaque duobus fratribus omnes de Habsburg postea processerunt: Signanter satis innuens, Comites, qui antè fuerunt, de Habsburg, alterius stirpis fuisse; eorumque stemma jam effæctum in Perleoniæ gentem translatum, à qua ceteri, qui postea floruerunt, Comites sint oriundi.

Vbi supra.

Porro Albertus duabus prioribus uxoribus vita functis tertiam duxit Itam Rudolphi Pfullenduri & Brigantiæ Comi-

Epitome 2.

tis eius stirpis postremi filiam; ratione cuius, Rudolpho mortuo, ut inquit Gundelfingensis, Comes Albertus montis Aventini uxoris suæ causâ, quæ Comitissæ de Pragantia filia extiterat, adire hæreditatem, huiusmodi habebat. Pro hoc tamen jure Imperator Fridericus Alberto Thuricensi concessit Comitatum & Seckingenensis Ecclesiæ advocatiam, cum prædijs de Bydertan. Ex hac autem Ita Pfullendurensi, cum plerique asserant, natum Rudolphi Cæsaris avum: consequitur posteriores Habsburgienses Comites à prioribus illis Vindonissariundis, nedum materno genere descendere. Vero igitur valde congruum videtur Albertum Divitem Leonis Maximi F. unam ex filiabus Vernerii III. Comitis Habsburgiensi in conjugem habuisse; ratione cuius castrum & nomen Habsburgium ad ipsum, posterorūque eius hæreditate & successionē est devolutum.

Qui modus per connubium hæreditandi non solum tunc temporis in illis Helvetiæ partibus usitatissimus fuit, ut ex Historijs passim liquet; verum etiam huic familiæ Habsburgiæ adeo proprius est ac peculiaris, ut ad hanc stupendam huius temporis Imperij magnitudinem nulla alia penè ratione pervenisse videatur.

Quis enim amplissimas possessiones Comitum Kyburgensium in hanc familiam intulit? nonne Hedwigis soror Hartmanni senioris Comitis Kyburgensis, quæ nupta fuit Alberto Sapienti, ex quo facta est mater Rudolphi I. Imperatoris? Quis clypeum & cor sacri Romani Imperij, Austriam dico, eidem familiæ adjecit? nonne eam cum Ducatu Styriæ atque Carniolæ Albertus Rudolphi filius uxoris Elisabethæ Menardi Comitis Tyrolis filia intuitu consecutus est? Quis deinde Burgundiam & illum Provinciarum ocellum ac delicias Belgium Habsburgijs Austrijs addixit? nonne Maria Caroli Ducis Burgundiæ filia & unica hæres?

Denique sic regnis Hispaniæ, sic Siculo, sic Neapolitano Serenissima Austria Domus potita est: sic sublimia Lusitaniæ sceptrā ad Indos usque protendit, singulariter hoc divina Sapientia, quæ omnia suaviter disponit, providente, ut ad hoc

admi-

admirandum humanæ majestatis ac potentiæ exemplar, ad quod à DEO potissimum in terris est constituta; non ingenio, non industria, non divitijs & opibus, non armis, non viribus humanis; sed solius DEI benignitate ac voluntate (qui siccat lignum viride, & frondere fecit lignum aridum) evecta & exaltata esse videatur. Quare cum divinum ac cœleste Numen hoc per connubium modo, in amplificanda ac illustranda Habsburgica Austria Domo usum esse videamus: consentaneum etiam est, ut idem in eadem familiæ primùm in Germania plantanda, eundem modum tenuisse sentiamus.

Ezechiel. 17.

Hæc sunt, amice Lector, quæ de translatione stirpis Perleonia in Germaniam, eiusq; successione in familiam veterum Comitum Habsburgensium explicanda esse duximus: quæ quidem in re, ut veritatem assequeremur, magno sanè labore & industria opus fuit: nam eam quasi antiquitatis rubigine obductam, atque veterum historicorum silentio, & illius ineruditæ ætatis tenebris obvolutam, recentiorumque fabulis ac mendacijs aspersam, non nisi per quasdam quasi rimulas nobis intueri licuit: quas quasi indices secuti, limâ rectæ rationis adhibitâ, in hunc, quem hoc primo libro descripsimus, nitorem ac lucem, propitio ac secundo Numine, perduximus.

CAPVT XIII.

Perleones Habsburgiorū Austriorum
maiores, Aniciorum posteros fuisse.

Hactenus igitur in eo duntaxat versatus est noster labor & industria; ut conuulsis aduersariae opinionis fundamentis, eam de origine Domūs Habsburgiæ Austriæ stabiliremus, omnibūque, quibus hucusque compedita fuit, vinculis expediremus sententiam, quæ tradit ipsam è Perleonia stirpe oriundam esse: nunc reliquum est, ut quod principiò polliciti sumus, paucis demonstremus, Perleones Habsburgiorum Austriorum maiores, Aniciorum posteros fuisse. Hoc enim fundamento hic posito, sequentibus libris perspicuè ostendemus, Augustissimam Austriam, Domum à tam alta & generosa stirpe descendere, ut non reperiri alia posse videatur, quæ huic valeat comparari; siue generis claritudinem & antiquitatem, aut rerum gestarū gloriam, aut opum affluentiam, & Imperij magnitudinem spectes; siue dotes animi spirituales, ut raræ culmen eruditionis, summum Philosophiæ apicem, supremum Theologiæ verticem, sanctimoniam vitæ, perennem Confessionis laudem, Martyrii palmas, Virginitatis aureolam: quæ omnia in Anicia familia ita excellentia, ita absoluta, ita summa visuntur, ut hætenus non habuerit parem, nec videatur posse habere superiorem. Ab Anicia autem gente Perleoniam familiam descendisse, complura vetera monumenta testantur.

Ac primum quidem in medium proferamus Epitaphium Magni Petri Leonis Gordiani, quod ab uxore & filio eius positum, superiori sæculo repertum est in monte Aventino Romæ sub Pontificatu Pauli Papæ III. ut tradit Hieronymus Bardi & Arnoldus Wion, & sic se habet:

Locus supra
citatus.

MAGNI.

MAGNI. FLAVI. ANICI. PE-
TRI. LEONIS. GORDIANI.
SENATORIS. AMPLISSIMI.
ROMANORVMQ. PATRITI.
CORPVS. HOC. SEPVLCHRO.
CONDITVM. IACET.

FLAVIA. ANICIA. GORDIA-
NA. CON. P. P. P.

FLAVIVS. ANICIVS. FRANGÉ-
PANIS. PETRVS. LEO. PET.
LEONIS. F. ANI.

PETRI. LEONIS. N. PAT.

OPT. DEDI.

OBIIT. ANNO. DOM. INCAR-
NATIONIS. DCCXXII.

*Ne verò hoc monumentum tibi ociose spectandum pro-
positum Lector existimes, vide quanta in eo existant, ex quibus
proficere possis. Imprimis enim Perleones germina fuisse Ani-
ciane stirpis, ex eo fit testatissimum, siquidem, cum pater, tum
ipse filius, Anicios se profitentur. Deinde perspicis hallucinatum
esse Volaterranum, qui putavit Perleones hoc cognomen sorti-
tos esse à Petro Leonis, qui tempore Gelasij II. & Paschalis II.
Pontificum Romanorum magna in Vrbe potentia floruit; quod
etiam Card. Caesar Baronius existimavit: cum tamen ex hac
sepulchri inscriptione, sicut & ex sequentibus manifestum fiat,
eandem familiam hoc cognomine multis seculis antè insignitam
fuisse. Demùm ex eadem inscriptione Frangipaniae familiae
origo demonstratur: siquidem in ea filius Frangipanis appella-
tur; quod nomen, nec à patre, nec ab avo, nec etiam ab ipsa
matre, acceptū tulit, sed ab eodem primum usurpatū est in me-
moriam amplissimi beneficij, quò sibi, posteritatiq. suae uni-
versam Urbem devinxit, dum Romā ingenti aquarum mole
oppressa civibus summā rerum inopiā laborantibus per singu-
las domos scaphā vectus, frangendo panes subvenisset, uti libro
tertio dicemus.*

Vbi supra.

*Tom. 12.
Annal. Ecclesie
sicorin.*

In opusculo
§. 12.

Porro præter dictum Epitaphium Magni Flavij Anicij Petri Leonis Gordiani, aliud quoque pronepotis eiusdem Romæ extat, ut refert Wion, ex quo etiam manifestum evadit Perleones, seu Petros Leones generis sui originem ad Anicianam stirpem retulisse. Est vero eiusmodi:

MAXIMI. ANICII. STEPHA-
NI. F. PETRI. LEON. N.
CORPVS. HOC. SEPVL-
CHRO. CONDITVM.
IACET.

Fuit hoc Epitaphium Maximopositum, ut idem auctor refert, à filijs, nempe Leone & Maxima, quæ nuptui tradita fuit Lucio Statio Diodoro Frangipani propinquo suo, ut patet ex sequenti inscriptione, in qua ipsa se etiam Aniciam profitetur:

DEO. MAGNO. ÆTERNO.

MAXIMA. ANICIA. MAXIMI. PETRI.
LEONIS. F. STEPHANI. N. L. STATIO.
DIODORO. FRANGEPANI. ANTONI. F.
BENEMERITISSIMA. POSVIT. ET. S.
AN. D. INCARN.

D. CCCXCI.

Extat eiusdem Maxime Anicie aliud quoque Epitaphium, sed valde corrosum ac mutilatum, quod nos alibi describemus. Ceterum sicut ab hac Maxima Anicia & L. Statio Diodoro Frangipani, Frangipantum familia propagata est; ita à fratre eiusdem Maxime Leone Perleonum posteritas descendit. Ex hoc enim natus est Maximus, qui teste Volaterrano ac Hieronymo Bardi, proavus fuit Magni Petri Leonis, cuius duo nepotes, Rudolphus nempe & Albertus auctores novæ Habsburgicæ familiæ extitere, ut superioribus capitibus hætenus declaratum est. Igitur ut finem huic libro imponamus, coronidis loco Prototypum graduum Genealogicorum, quos hoc primo libro carptim descripsimus, hic annectamus: nullo tamen præiudicio facto septimo Arboris Anicianæ libro, in quo hac accuratius pertractabuntur.

Extat descripta
apud eundem
Wionem ubi
supra.

Locus supra
citatus.

PROTO-

P R O T O T Y P V S

Graduum Genealogicorum familiae
Perleoniae Habsburgiae Austriae.

Anicius Petrus Leo Flavij Anicij Leonis
Celphij Olybrij filius.

Magnus Flavius Anicius Petrus Leo
Gordianus.

Flavius Anicius Frangipanis Petrus
Leo.

Stephanus Anicius Frangipanis Pe-
trus Leo.

Maximus Petrus Leo Frangepanis
Anicius Tertullus Gordianus.

Leo Petrus Leo Anicius frater Maxi-
mæ Aniciæ L. Statij Diodori Fran-
gipanis vxoris.

Maxi-

VII.	Maximus Petrus Leo.	
VIII.	Stephanus Petrus Leo.	
IX.	Leo Petrus Leo.	
X.	Petrus Leonis Petrus Leo.	
XI.	Leo Maximus Petrus Leo.	
XII.	Albertus Dives & Rudolphus filij Leonis Maximi Petri de Leone.	
XIII.	Rudolphus Taciturnus Habsburgius Comes.	
XIV.	Albertus Sapiēs Habsburgius Comes.	
XV.	Rudolphus I. Imperator.	
XVI.	Albertus I. Imperator.	
XVII.	Albertus Contractus Archidux Austriae.	
XVIII.	Leopoldus Probus & militię decus Archidux Austriae.	

Ernestus Ferreus Archidux Austriae.

XIX.

Fridericus IV. Imperator.

XX.

Maximilianus I. Imperator.

XXI.

Philippus I. Hispaniarum Rex.

XXII.

Carolus V. Ferdinandus fratres Imperatores.

XXIII.

Maximilianus II. Ferdinandi filius Romanorum Imperator.

XXIV.

Rudolphus Imp. Matthias Imp.

XXV.

*Finis Libri primi Arboris Anicianæ.*Laus DEO B.M. Virgini, S. Bernardo, &
omnibus Sanctis Anicijs.

XIX

Ernestus Electus Archiepiscopus Aulstine.

XX

Friedricus I V. Imperator.

XXI

Maximilianus I. Imperator.

XXII

Philippus I. Hispaniarum Rex.

XXIII

Carolus V. Ferdinandus frater Imperatoris.

XXIV

Maximilianus II. Ferdinandus filius Caroli V.

XXV

Rudolphus Imperator.

XXVI

Matthias Imperator.

XXVII

Rudolphus Imperator.

